

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter volja po pošil prejemam za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izloče frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovito pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Hribar contra „Lloyd“.

Pred par dnevi je priobčil veleoficiozni »Fremdenblatt« komuniké, iz katerega je razvidno, da je tržaški »Lloyd« grdo mistifikoval avstrijsko javnost, razglasivši po raznih listih vest, da je vlada že definitivno odklonila projekt župana Hribarja za reorganizacijo dalmatinske paroplovbe. Ker je ta raca zšla tudi v »Slovenca«, na podlagi prejetih pojasnil verjamemo, da bona fide — je naš list že preteklo sredo celo zadevo, v kolikor je bila že zrela za javnost, pojasnil; danes pa se nam vzpričo veleoficiozni izjavi »Fremdenblatt« vidi potrebno, da slovensko javnost natančneje seznanimo z velikanskim narodno-gospodarskim projektom g. Hribarja, kateremu je sedaj celo vlada morala izdati spričevalo nenavadne tehniške in komercialne perfektnosti in ki mora prodrati, ako bodo odločevali le stvarni razlogi, ne pa zakulisne mahinacije do kosti in mozga bolnega »Lloyda«.

Stvar je torej sledeča: Da je Dalmacija od pamtiveka pastirka avstrijskih provincij, tega pač ni treba dokazovati. In tega tudi ne, da nosi velik del krivde na gospodarskem propadanju Dalmacije oni vseskozi birokratično organizovani »Avstrijski Lloyd«, ki je s pomočjo raznih kratkovidnih avstrijskih vlad vedel monopolizovati v svojih rokah dalmatinski trgovski promet, dokler ga ni, vsaj v kolikor prihaja v poštev Trst, radikalno uničil. Spravil je na rob propada melone vse lokalna parobrodna podjetja dalmatinska, in le podjetnosti ogrske Reke se je imela zahvaliti v zadnjih letih Dalmacije, da ji je bilo avstro-ogrsko ozadje vendar še nekoliko bližje nego — Afrika. A tudi to le na korist Reke ter na škodo Trsta ter vsega avstrijskega prometa, gravitujočega v Trst. In tedaj je »Lloyd« na vsa očitja o tem sijajnem uspehu svoje »avstrijske« trgovske politike imel le

stereotipni odgovor, da je njegova dalmatinska služba vzlic državni subvenciji itak pasivna in da bi se je vsled tega najraje otresel! Razmere v Dalmaciji pa so postajale med tem že neznosne in centralna vlada se je lotila vsled tega, izgubivši končno tudi sama vse zaupanje v »Lloyd«, poskusa, da združi propadajoče dalmatinske parobrodarje v eno celoto v svrhu intenzivnejše zveze s Trstom in izboljšanja lokalnega prometa. Toda tudi ta poskus se je ponesrečil vzlic temu, da je stvar vsled nove železniške zveze Trsta z avstrijskim in srednjeevropskim ozadjem sploh postajala od dne do dne nujnejša.

Tak je bil torej položaj, ko je prestopila prag Dalmacije, ustanovivši v Spljetu filijalko, »Ljubljanska kreditna banka« in ž njo njen ustanovitelj in predsednik Ivan Hribar. Sprejela je situacijo, uvideval, koliko plovovitega dela bi bilo tu za domačo podjetnost ter domači kapital, in lotil se je naloge, nad katero je bila zdvomila že vlada sama. V kratkih mesecih se je posrečilo njegovi izredni živavosti, da je spravil pod en klobuk vse dalmatinske parobrodne družbe in predložil je vladi skrbno izdelan načrt, na podlagi katerega naj bi nova delniška družba z že zajamčenim kapitalom 10 milijonov kron prevzela ter reorganizovala ves dalmatinski pomorski promet preko Trsta v približno trojnem doseganju obsegu, vrhu tega pa bi tudi lokalni dalmatinski promet po vsem na novo uredila in pomnožila, tako kakor zahteva to zaželjeni razvoj posameznih luk in cele dežele. — Ta projekt našel je na poklicanih mestih najsimpatičnejši sprejem in skoro ni bilo več dvomit na uresničenje istega, zlasti ker se mu celo »Lloyd« vsaj navidezno ni upiral, češ, da bi imel on potem tem presteje roke za izvrševanje svoje poglavitne naloge, to je, za razširjenje svoje izvenevropske službe. — Dejali smo navidezno, kajti v resnici je prišel

»Lloyd« prav hitro intrigirati zoper Hribarjev projekt, našel je takorekoč zopet svoje dalmatinsko srce in izkoriščajoč zlasti tisti nesrečni lokalni patriotizem, ki tudi v tem slučaju ni mogel odpustiti, da se je ideja gospodarske rešitve Dalmacije rodila v nedalmatinski glavi, dosegel je srečno, da so dalmatinske družbe jele omahovati ter končno ponižno zlezle pod »Lloydovo« klop. — Na ta način se je potem rodil »Lloydov« konkurenčni načrt, katerega naj bi sedaj vlada slepo sprejela, dasi za hteva 400.000 K več letne podpore za isto delo kakor Hribarjev projekt! In da bi šla stvar gladkeje, je »Lloyd« raztrobil po svetu vest, da je Hribarjev projekt že pokopan! Toda na te limanice vlada ni sedla, in sterilna tržaška gospoda je prejela zasluzeni odgovor v uvodno omenjenem komunikéju »Fremdenblatt«, ki vsebuje obenem ostro obsodbo dosežanega »Lloydovega« izvrševanja dalmatinske službe na eni in prelaskavo priznanje dovršenosti Hribarjevega projekta na drugi strani. Članek namreč predvsem naglašja v suhih besedah, da je v »Lloydovem« projektu zahtevano povišanje državne subvencije od 12 milijona na 16 milijona absolutno neopravičeno, ker Hribarjev projekt ponuja popolnoma isto delo brez povišanja subvencije potem pa nadaljuje dobesedno: »Glede projekta samega pa bo sicer treba preiskave, je-li sploh želeli, da je »Lloyd« tudi, naprej deležen dalmatinske službe. Njegove dosedanje storitve na tem polju so namreč navzlic izvestno najboljšim namenom njegove uprave, kakor znano, tem manj zadovoljile, ker tudi ta služba ni bila organizovana tako komercialno enostavno, kakor bi bilo želeli zlasti za dalmatinski promet. Od Hribarjevega projekta je bilo v tem pogledu pričakovati boljšega,

zlasti tudi radi tega, ker je enotno sestavljen, kar bi državi olajševalo uspešno nadziranje.«

Končno namiguje veleoficiozni članek vnovič, da nikakor še ni gotovo, je-li se bo vlada sploh mogla odločiti za »Lloydov« projekt, in da je potreben vsekako še temeljitih prememb in prenarodb. Tako torej »Fremdenblatt« rectius vlada. — Mogoče je, da bo vzlic temu zmagal »Lloyd« s svojimi vsestranskimi zvezami in na podlagi tistih znanih »ozirrov«, katerih je bila dosedaj pri vsaki vladi gotova in deležna ta tržaška gospoda. — Zdrava bi pa taka zmaga gotovo ne bila, in zlasti omahljivi dalmatinski parobrodarji bi se je v doglednem času gotovo bridko kesali. — Toda najpade odločba na levo ali na desno, nekaj stoji: To namreč: 1) da je »Ljubljanska kreditna banka« po svojem predsedniku županu Hribarju bila oni faktor, ki je spravil v pravi tek prepotrebno reorganizacijo dalmatinske parobrodne službe in s tem mogočno pospešila narodno-gospodarski procvit Dalmacije; 2) da je tudi v najslabšem slučaju župan slovenske Ljubljane prihranil avstrijskim davkoplačevalcem letnih 400.000 kron, katere bi bil sicer požrl globoki žep tržaškega »Lloyda«. — Et meminitis juvabit!

„Pohujšanja ste že mnogo napravili, vero mnogim omajali, cerkvene dolžnosti mnogim pristudili...“

Z dežele, 15. decembra.

Te besede, ki se nahajajo v pismu z dne 3. decembra t. l. škofa B. naventure na dr. Tavčarja, s katerimi mu hoče škof očitati, da jemlje

vero ljudem, so izzvale pri vsakem količnej treznem človeku nasme in vprašanje: kdo pa jemlje drugi vero razsodnim ljudem kot ravno škof in duhovščina s svojim nespametnim postopanjem? Dr. Tavčar in »Narod« niti stoti del tega ne dosežeta, kakor škof s svojimi nepotrebnimi in huj-skajočimi pastirskimi listi, ki ne obsegajo drugega nego zvižalni lov volilcev za strankarske namene klerikalcev. In ko razsoden človek to sliši, se vpraša: čemu pa to v cerkvi? To ne spada v cerkev in nima tu ničesar opraviti. Če ne veliko, nekež že omaje tako početje vero, če več ne, ljudje vsaj premišlujejo o stvari. In zakramenti? Čemu so ti? Spovednica se je spremenila v prostor za obdelovanje ljudi, ki imajo kaj prostih misli, in za utrjevanje neumnih v njih neumnosti. Pripravljati ljudi na pravo pot, jih tolažiti v njih obupnosti, zbuhati želje do vsega poštenega in plemenitega; o o vsem tem niti govora. Ali bereš »Narod«, kako voliš, taka in enaka vprašanja done iz spovednice in od odgovora, »da« ali »ne« je zavisna odveza.

To pristudi cerkvene dolžnosti, ne samo prosvitljenim, ampak že tudi mnogim preprostim ljudem, ki ki »Naroda« še hero ne. In zadnja ura? Lov na hranilnične knjižice ter pestenje, da zapuste svoje premoženje, če ne duhovnim gospodom, pa vsaj cerkvi. Taka gonja res ne utrjuje vere v zakramente, pač pa jo več ali manj zraha ali uniči.

Pred vsako volitvijo, bodi si občinsko, državno ali deželno se v krajih, kjer je čuti le kakega liberala, napravi misijon ne v dušni blagor, pač pa v »spreobrnjenje« trdovratnih volilcev. In tedaj rote in peste žene, otroke in moše ter groze s peklenkim ognjem in še hujšim trpljenjem ti božji agentje, ako kdo neče z njimi voliti. Kaj mislite, gospodine knezoškof, da tako početje utrjuje vero?

LISTEK.

Dorica.

Črtica. — Borisov.

Stala je ob cesti. Ljudje, prihajajoči mimo, so gledali lice, nekdaž cvetoče in sveže kot jutranja rosa, a sedaj velo kot list cvetke, ko jo popari alana...

Ona pa je zrla nekam v daljavo, po ulici, kjer so se gnetli ljudje, težki, podeči se za kruhom.

Oglasil se je v zvoniku težki, brenčeči zvon in jo vzbudil iz sanj. Spomnila se je na svoje opravilo in odšla po temnih ulicah do neke prodajalne... Tam je prodajala starka, kar se rabi v kuhinji. Nakupila je nekaj stvari in odhitela hitrih korakov na svoj dom...

Nizka, podstrešna sobica v umazanem predmestju... V enem kotu stoji železna pečka, v drugem pa nizka, siromašna postelja.

Kuhinjska posoda leži razmetana po tleh. Vse je v neredu in siromaštvo odseva iz vsake najmanjše stvarce.

To je stanovanje Dorice. Ona

sedi v kotu in slabotni žarki, ki prihajajo skozi majhno okno, obsevajo nalahno njen objokani obraz. Krajnje pa leži v zibekli nedolžni angelček, njeno edino veselje in vendar vzrok vse bede... Sladko spava in usnice mu je objel dobrohoten nasmehljaj — saj ne čuti, da biva poleg njega žalost in da kmalu tudi on začuti, kako se živi v bedi in temi...

Dorica je živela od svoje mladosti pri teti v mestu. Dobro se ji je godilo in upala je na boljše bodočnost. Teta je bila že stara in bogata. Dorico je ljubila kot svojega otroka in to tembolj, ker slasti materinske ljubezni ni nikdar občutila...

Iz mlade, otroške Dorice je postala lepa devotica, vitka in sveža kot jutranja rosa, katere lepota je očarala moški svet in vzbujala v srcih njenih sovratno zavdanje.

Pri teti so se večkrat shajali znanci in prijatelji njenega moža in njeni. Trgovec pl. Kern s soprogo in sinom Aleksandrom, poročnikom pri topničarstvu polku, mladi profesor Krajec in še več drugih.

Na nekem izletu, ki so ga napravili v mestno okolico, se je mladi poročnik Dorici posebno priljubil. Bila sta sicer znana kot z drugimi, ki so prihajali v hišo njene tete, toda na Aleksandra je vendar najpogostejše mislila. Ni bil videti tako lahkomisljen kot njegovi tovariši in tudi ni govoril preveč, toda takrat boljše, ko je prišel. Bil je sploh za baven, a ne nikdar veselij s svojimi dvotipi.

Z njo, Dorico, se je vedno šalil. Malokdaj je govoril ž njo resno in to ji je ugnajalo. Na onem izletu pa je bil ves dan nekako tih in zamišljen. Ko sta bila sama, ga je vprašala, kaj da mu je danes.

In takrat ji je on pogledal v oči tako milo in žalostno obenem, da je vse vedela... Začel ji je nekaj praviti, česar pa ni razumela dobro. Ona je samo pritrjevala, kot ne navadno. Prišla sta polagoma do ljubezni. Takih besed, ki bi se tako močno oprijemale njenega srca, Dorica še ni brala, ne slišala... Prišla sta daleč proč od drugih. Aleksander se je vedno bolj približeval njenemu srcu, dokler mu ni objubil vsega — In takrat jo je prijel mehko za

roke in okrog pasu ter poljubil gorko na ustnice. Dolgo časa sta slonela skupaj, dokler se niso zaslišali glasovi drugih.

Nato sta šla spet dalje. Dorici pa se je dozdevalo, da se je začela nova doba v njenem življenju...

Ko so se zvečer poslovili, je držal mladi poročnik dalje časa njeno roko kot navadno.

Prišli so za njo dnevi veselja, ko je mislila, da živi rajsko življenje. Dannadan je prihajal poročnik v hišo in večkrat sta se sešla kje na samem.

Ona se mu je udala popolnoma. Ljubila ga je bolj kot vse na svetu in dala bi zanj polovico lepšega življenja.

V teh dnevih veselja pa je teta nenadoma obolela. Ona ni smela več tako od doma, zato je bil pa Aleksander vedno pri nji...

Kar pride vest, da je Aleksander prestavljen iz domačega mesta v tuji kraj. Koga je huje zadela ta vest kot Doro. Kako ga je prosila pri slovesu, naj jo vzame seboj... Šla bi bila takoj, tako ji je bilo težko... A on je obljuboval, da pride skoro ponjo in jo odvede s seboj...

Odšel je od nje z navadnimi besedami, kot bi se poslavljala za par dni... Takrat pa je navdal dušo mlade deve strah... Vstrepetala je in se zbala nečesa... Dozdevalo se ji je, da vidi nekaj temnega v svoji bodočnosti in da so njene sanje šle v grob...

Teta je ozdravela polagoma... Toda njeno oko ni več s tako ljubeznijo zrla na Dorico, kot nekdajne čase...

Ko je njena teta uvidela, da so slutnje resnične, postala je nenadoma ženska, ki ni poznala več meje...

Dorica je morala iti, iti ponoči, da niso ljudje kazali za — siroto...

In prišel je dan njene srede in nesreče. Skrita v temnem, umazanem predmestju, v podstrešni sobici, je povila mladega angelčka, zapuščena od sveta...

Tako se začel njeno temno življenje, že sedaj polno blodenj in prevar... Njega še vedno ljubi, kot nekdaž čase. Njeno srce je oni hram, ki ga ni uničila slepa strast, ampak ljubezen, ter jo plačuje s temnim življenjem...

Ravno nasprotno! Ko bi vi šli po takem misijonu med preproste ljudi lastne stranke ter poslušali njih opombe in dvotipe; za glavo bi se prijeli.

Ispostavljanje sv. Rešnjega telesa za »dobro« izid volitev in razne molitve in ceremonije, ki jih v ta namen opravljajo tercijalke ter tje in sem še nič ne opravi, to, to, so rušilo vere. Taka početja in zloraba človeku najsvetejšega, mu res jemlje vero v njegovo moč.

In početje naše duhovščine, duhovska nadutost in ošabnost, teroriziranje in izsesavanje nevednega ljudstva, tudi to ne krepí vere, prej napravi mnogo pohujšanja.

Naj navedemo en slučaj, ki tudi ni bil v spodbudo vere in vernosti. Vzemimo zadnjo volitev spomladi na Gorenjskem. Bilo je veliki teden, veliki petek. Človek bi mislil, da ta čas bi morala prenehati vsaka straš, še toliko bolj od strani katoliške duhovščine. A mesto, da bi premišljevali o Kristusu in njegovi smrti, podili so se liki črni gavrani od vasi do vasi, od hiše do hiše ter rotili ljudi, da morajo na volišče, da vržemo tega brezversnega Novaka, kateri je mogoče ravno ta čas, ko so ga ti pošteni objedali in obkrožili za največjega ateista, opravljal molitev na grobu onega, ki je rekel: »Ljubite se med saboj!«

Odkrito bodi povedano, tako početje se vsakemu človeku gabi, kaj že, da bi utrjevalo vero v farško prevzetnost in onega, ki to pripusti in še celo priporoča in to ste — vi, škof Bonaventura.

In dalje pravi škof v svojem pismu — »Slov.« je silno neljubo, da ga je »Narod« priobčil — da moli za dr. Tavčarja in njegovo družino. Tu bi svetovali škofu, naj raje obrne molitev za vse grehe, ki se naredijo v raznih farovžih in konsumih, še več pa tam, kjer so ti že propadli. Tu je treba molitve, tu, kajti treba moliti dolgo časa po našem mnenju, da se zbrisejo vsi grehi, ki so se napravili prej za puden in pozneje po razpadih v kletvijo v kljub škofovim blagoslovom.

Če se ozremo na zgoraj navedeno, nam nudi žalostno sliko in še bolj žalostne zglede, ki služijo v omajanje vere in cerkvenih dolžnosti.

Torej je na škofu in njegovi daljnem postopanju, ali se vera med našim ljudstvom ohrani in utrdi ali pa bo pešala. Če bo hodil ta pota kot doslej, tedaj bode doživel (ne med odpadniki, kakor že nas imenuje), da se bo ost, ki jo obrača proti nam, zaobrnila proti njemu in to med »dobrim, katoliškim ljudstvom«, kajti tudi to bo prej ali slej spoznalo zlorabo in profanacijo najsvetejših svetinj, ki se zlorabljajo v posvetne, egoistične namene in tedaj doživi škof grozen krah, katerega ne bo vzrok ne »Naroda« in ne dr. Tav-

čar, ampak dušni pastirji in še vsi njih — nadpastir.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Port Artur stoji kot skala.

Nekaj dni je že preteklo, odkar so Japonci naznanili svetu: Portarturškega brodovja ni več, uničili smo ga docela, naše ladjeve je odplulo nasproti admiralu Ročestvenskemu, a na kopni strani, kjer ne moremo Port Arturja osvojiti in se trdnjava tudi neče vdati, bomo od sedaj mirno čakali, da Port Artur izstradamo.

Najnovejša japonska poročila pa se sedaj glase popolnoma drugače. Japonci so že 13. t. m. pričeli z novim splošnim naskokom na Port Artur s kopne in morske strani.

Japonsko ladjeve še vedno blokira portarturško pristanišče, kar bi bilo pač nepotrebno, ako bi bile res vse ruske ladje v luki uničene. Rusko brodovje se še vedno brani in ta dni je ruska trpedovka celo potopila japonsko križarko. Ruske ladje pa podpirajo v obrambi obrežne baterije z gričev okoli pristanišča.

Položaj v Port Arturju torej ni tako ugoden za Japonce, kakor kriče. Pravzaprav nimajo prav nobenega vzroka triumfirati.

Zakaj torej trosijo neresnične vesti o Port Arturju med svet? Odgovor je lahak! Baltiško brodovje je na potu, Japonce spreletava strah in groza in radi bi dosegli, ako ne drugače, z zvijačo, da bi se vrnilo domov.

V drugi vrsti pa potrebuje Japonska vnovič denarja. Že zadnjič, ko se položaj ni bil tako zelo neugoden za Japonce, so jim ameriške in angleške banke dale posojilo pod najtežjimi pogoji.

Sedaj bi potrebovali 100 milijonov jenov. Obrnili so se v Ameriko, toda Amerika je zadržala svojo denarnico, češ, posojilo Japoncem ni več varno. Ameriške banke bi jim sicer že posodile, a morale bi za to imeti dovoljno jamstvo, poročstvo. Japonci naj jim zastavijo svoje carske dohodke. Tega pa seveda ne morejo storiti, ker bi s tem žrtvovali svojo samostojnost. Zato skušajo omečiti trda srca ameriških bank z ugodnimi poročili izpred Port Arturja. Ali se jim posreči ta manever?

Tudi „Sebastopol“?

Poveljnik tretjega brodovja poroča uradno, da ste dve torpedni flotili 14. t. m. ob 4 uri zjutraj napadli med lutim snežnim metežem oklopnico »Sebastopol« in neko vladno ladjo (?). Torpedovke so se razene, ki se pogreš, vse vrnilo. Zjutraj 14. t. m. je javila naša opazovalna postaja in na straži stoječa ladja, da se je oklopnica »Sebastopol« potopila za tri čevlje. V noči

15. t. m. je napadalo šest torpednih oddelkov in več nalašč v to določeni torpedovki od 12. ure ponoči do 3. ure zjutraj neprestano oklopnico »Sebastopol«, oklopno topničarko »Oivažni« in vladno ladjo. Nadaljne podrobnosti še niso znane, vendar pa poroča opazovalna postaja z dne 15. t. m. ob 9. uri dopoldne, da se je oklopnica »Sebastopol« znova bolj pogreznila, da se sedaj že torpedna cev nahaja pod vodo.

Uničena brzjavna postaja v Port Arturju.

»Standard« se poroča iz Petrograda: Odkar so Japonci uničili postajo za brezžični brzjav na Zlati gori, še ni došlo nobeno poročilo iz oblegane trdnjave. Vsled tega se ne ve nič natančnega, v koliko so resnične vesti o uničenju portarturškega brodovja; sodi se pa, da so dotična poročila, ako ne popolnoma izmišljena, pa vsaj močno pretirana.

Steseli se ne vda!

Berolinskemu »Lokalanzeigerju« se brzjavljiva iz Tokija: General Steselj je na japonski poziv, da naj kapitulira, odgovoril, da ima on, kakor tudi posadka resno voljo, vztrajati do zadnje kaplje krvi in pod nobenim pogojem nikdar ne kapitulirati.

Važne vesti iz Port Arturja?

Iz Čifua se brzjavljiva z dne 16. t. m.: Sedem Rusov v civilnih oblekah, ki so, kolikor se da presoditi po njih vedenju in malobesednosti, vojaki in ki brez dvoma donesajo važna poročila, je danes dospelo v odkriti jadnici iz Port Arturja semkaj. Ugoden veter je omogočil, da so hitro in srečno pripluli v Čfu. Rusi so se takoj po izkrcanju odpravili v ruski konzulat.

Z mandžurskega bojišča.

General Kuropatkin poroča: Danes nisem prejel nobenega poročila o kakem spopadu. General konjenice baron Kaulbars, poveljnik 3 mandžurske armade, je danes 15. t. m. prispel v Mukden. Danes je nastal lahek veter. Temperatura je padla na 3 stopinje Reaumurja pod ničlo.

»Birževija Vjedomosti« poročajo, da se nahaja sedaj v Ciangčangu 15000 Japoncev, dočim jih je začesa spopada z Renenkampom bilo samo 4000. Ciangčang je močno utrjen.

Iz Petrograda se poroča: General Kaulbars je 15. t. m. došel v Mukden. Kakor se z gotovostjo pričakuje, bodo do srede februarja vsi voji tretjega kora zbrani na bojišču. Potem bo premoč ruske armade znašala 80 do 100000 mož. Japoncem bo celo v slučaju, da zbere enako številno armado, nedostajalo častnikov. Rusija pa je s častniki dobro preokrepjena. Še nedavno je bilo odposlanih 300 oficirjev iz evropskih polkov na bojišče.

Rusi na potu v Korejo.

»Daily Telegraph« se brzjavljiva iz Seula z dne 14. t. m.: Po zanesljivih poročilih iz severne Koreje nameravajo Rusi v kratkem prekoriniti reko Tumen in vdreti v Korejo.

Japonski fanatizem.

Nemirovič Dančenko piše v »Ruskem Slovu«: Polkovnik generalnega štaba Zapolski, eden izmed najuglednejših naših častnikov, mi je pripovedoval: Pri Liaojangu si neki japonski praporščak videč, da je njegov oddelek obkoljen in uničen, ni vedel drugega pomagati, da bi rešil polkovno zastavo, da si je razparal trebuh, odrezal z droga zastavo in jo skril v svojem trebuhu.

To ni navdušenje, to ni osebno junaštvo, pripomni Dančenko, to je fanatizem. A sedaj si mislite, kaj znači vojna s takim sovražnikom, pri katerem niso taki ljudje izjema, marveč pravilo.

Ruske izgube v vojni.

»Sibirskija Vračebnija Vjedomosti« poročajo, da so Rusi od pričetka vojne do 21. oktobra t. l. izgubili: 341 častnikov in 8730 mož mrtvih; 1506 častnikov in 49.626 mož ranjenih; pogreša se pa 66 častnikov in 10.085 mož. Ruske izgube so torej v celem iznašale 1913 častnikov in 68.441 mož.

Tretje baltiško brodovje.

Iz Petrograda se poroča, da bodo tvorile jedro tretjega brodovja, ki se odpošlje na Daljni Vztok, križarke, ki jih je Rusija kupila v Argentini. Te križarke se zovejo: »Puerredon«, »San Martin«, »Garibaldi«, »General Belgrano«, »Buenos Aires«, »Nuebe de Julio«, »25 de Mayo« in »Patria«.

Krščanski socialisti proti Körberju.

Dunaj, 16. decembra. Dr. Lueger in njegovi pristaši ne morejo prebleti, da jim vlada še vedno ni potrdila famoznega ljudskošolskega zakona. Včeraj so imeli zaradi tega shod na Dunaju. Govorila sta dr. Gessmann in dr. Lueger o šolski predlogi. Dr. Gessmann je izjavil, da je nezaslišano, ker še vlada vedno ni potrdila šolske reforme. Rekel je nadalje, da so na Dunaju prišli tako daleč, da proletarijat lumpov vlada mesto. Tudi dr. Lueger je prijemal dr. pl. Körberja in vlado, češ, da je prepovedač bakljado, ne pa mačje godbe socialistnih demokratov. Iz vsega vladnega nastopanja je baje razvidno, da vodilni krogi v Avstriji želijo, da pridejo socialistni demokratje na krmilo. Končno se je sprejela resolucija, v kateri se zahteva sankcioniranje šolskega zakona.

Dogodki na Ogrskem.

Budapešta, 16. decembra. Posl. Rakovszky je izjavil v svojem dolgem govoru, da bo njegova stranka

v odporu zoper nasilstva šla do skrajnosti. Zakoni, ki so bili ustvarjeni na temelju drugega kot edinega pravnega poslovnika, in bodisi da jih slabo poučeni kralj tudi p. trdi, naleteli bodo pri njegovi stranki na najsilnejši odpor. Potem je govoril o dogodkih v seji 18. novembra, v kateri se je sprejel preporni Danielov predlog. Govornik je izjavil, da je bila to nesramnost, kakršne svet še ni videl. — Ministrski predsednik grof Tisza je zavračal obdolžitve predgovornika ter izjavil, da se valed § 23. poslovnika mora zbornica konstituirati. S. o. j. govor je ministrski predsednik zaključil: »Ali opozicija dovoli vladi indemiteto ali ne, nove volitve pridejo brez pogoja, za posledice pa, ako pride dežela zopet v ex lex stanje, odgovorna bo opozicija. — Posl. Kossuth je izjavil, da opozicija ne more dovoliti indemitete vladi, ki tepta z nogami zakone. — Posl. grof Banffy je izjavil med nepopisnim viharjem, ki ga je delala liberalna stranka: »Dokler se pravna kršitev, ki jo je povzročil grof Tisza, ne popravi ni mogoče s to vlado delati. — Posl. grof Zichy je tudi obsodil predlogo z dne 18. novembra. Tisza ima nesrečno roko. Česar se prime, se mu ponesreči. Tako je bilo s trgovinsko in industrijsko banko in tako je tudi z narodovimi zadevami. Grof Tisza bi lahko imel več priznanja s sivim monarhom. Govoril je še posl. Polonyi istotako proti novemu poslovníku. — Posl. Rosenberg je izpovedal, da je grof Banffy kot ministrski predsednik hotel leta 1898. suspendirati ustavo. Grof Banffy je odgovarjal, da se v ministrskem svetu ni nikoli govorilo o odpravi, ustave, četudi so se pripravljala ostra sredstva proti takratni obstrukciji. — Ministrski predsednik grof Tisza je izjavil, da je tudi njemu znano, da je grof Banffy nameraval državni zbor za daljši čas odgoditi ter si vzeti med tem časom rekrute brez dovoljenja. On, grof Tisza, je takrat Banffyja ustro in pismeno svaril pred takim potom, ki pelje k absolutizmu in k vladi bajonetov.

Budapešta, 16. decembra. Današnja seja je bila skoraj gotovo zadnja v tem zasedanju. V ponedeljkovi seji se državni zbor odgodi, a prve dni v mesecu januarju se zaključijo in razpusti. Nove volitve bodo med 24. januarjem in 5. februarjem, a nova zbornica se zbere zopet 15. ali 16. februarja.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Dunaj, 16. decembra. V diplomatskih pogajanjih z Nemčijo so napoti še vedno razne težkoče, vendar upanje še ni izgubilo, da se ovire premagajo. Avstrijski poslanik pl.

Dalje v prilogi.

Izprehodi po Parizu.

Piše dr. Ivan Prijatelj.

V Parizu, 15. novembra 1904.

3. Salon d'Automne.

Danes zapira »jesenski Salon« svojo mednarodno umetniško razstavo. Zato sem se pobrinil, da sem si ga včeraj še enkrat ogledal. Ne zaradi pestre revije slikarjev in kiparjev iz vseh koncev in krajev Evrope, predstavljajočih najrazličnejše narode in plemena, ampak zaradi dveh-treh umetniških individualnosti, zastopanih v kolektivnih izložbah.

Naj torej ne misli čitatelj, da mu bom našteval imena umetnikov in naslove njih del, ki jih bom jutri ali pojutrnjem sam pozabil. Ali naslednja imena si lahko zapomni: Carrière, Cézanne, Pavis de Chavannes, Odilon, Redon, Renoir in Toulouse-Lautrec. Vsi ti imajo velik pomen v razvitku moderne umetnosti. Nekateri so že umrli, drugi so starci, zakaj te umetniške ideje, ki so se pričele pri nas šele oglašati, so na Francoskem vsaj že pol stoletja stare.

Carrièreja že zato ne smemo prezreti, ker ga tudi »Salon« ni pustil na strani, izvolivši ga za svojega častnega predsednika. On je sicer danes

že docela v svoji maniri, ki pa še vedno zanima, ker je tako njegova in tako sorodna sodobnim umetniškim pogledom. On je še eden iz slavne družine impresionistov. In ravno na njem se najbolje vidi, kako pravilno so se hoteli imenovati ti umetniki »karakteristi«. Njega ne zanimajo postranske stvari, ampak edino bistvo. Na človeku samo obraz, za katerega ima vedno mehko svetlobo. Vse druge stvari pušča v rjavi megli in celo na obrazu ona mesta, ki niso karakteristična. Njegov način izoliranja deluje zato kakor magično. Ko stopimo pred sliko, se naenkrat posveti pred nami, in jasno in razločno vidimo pred seboj čelo, ki na njem leži misel, oči, ki govore idejo obraza in človeka, ki je sicer v megli. Njegovim portretom se vidi naravnost v srce. Ne več, ali je naslikanec trgovec, ali delavec, ali bankir, ker ni videti niti prstanov niti žuljev in tudi rok in obleke ne. Zato pa vidiš, da je ta sanjač, oni banavz, tretji dobrodušnež, četrti kremenjak. Vsem tem njegovim razstavljenim glavam se vidi, da so portreti, a imenoval bi se eden lahko »usmiljenost«, drugi »materinstvo« — a propos! sedaj vidim, da stoji v katalogu pri tej številki v resnici — »Materinité«. Carrière je umetnik, živeč

manj med stvarmi, ko med njih idejami, Carrière je idealist, ne samo luminist in karakterist.

Paul Cézanne ima svojo dvorano. Triinideset njegovih slik visi po stenah: Moški, ženska v naravnih velikosti, dva slikarjeva portreta, pokrajine, hiše med drevjem, kopajoči se moški in kopajoče se ženske, polja, cvetlice in tihožitja. Same stvari, ki ne spominjajo na nobeno sliko in na nobenega slikarja, stvari prinesene naravnost izpred obličja prirode. Same skice. Priroda, zateta tu in zateta tam. In povsod se razodeva, odkriva, gleda in govori. — Beden in boren se kaže na prvi pogled ta skromni materijalist. Zraven se je še dvakrat naslikal: majhen, potlačen možiček, z nizkim, plešastim in širokim čelom. In na drugi podobi: z okroglim, prihuljenim klobukom, z malimi, kakor s svedrom izvrzanimi postajajočimi očmi, topim nosom, zmrišeno, rjavo brado in oguljeno obleko. Z eno besedo: največja, najnavadnejša vsakdanjost, del tega, česar je okrog nas največ. To, kar je neskončno majhno v svojem posebnem stanju, a ogromno v svoji celokupnosti, se je tu zavedlo svojih zakonov, priznalo svoje bistvo in se upodobilo. To čutiš od slike do slike. Najprej v ljudeh: v tej ženski,

ki je seveda taka, kakršnih je največ, delavka s stisnjenimi, ozkimi očmi, skozi katere gleda majhno duha. Vse drugo pa je materija, ena, večna, nerazložljiva v tem golem, zagorelem vratu, na rokah in na obrazu ista ko na krilu in kočemajki. Tudi moškega ne predstavlja kak zal mladenič, ampak delavec in starec sta naslikana, ponošena in vsa v žuljih in gubah. A priroda? Nikakih solnčnih vzbohov, kopajočih se v biserih in v sedmerih barvah jutrnjega svita. Ampak prvi kos položnega hriba tam nekje v nekem dolgočasnem, neznanem brdju je naslikan na tej prelestni, dragoceni sliki, ki se imenuje »La montagne de Sainte-Victoire«, predstavlja pa zelenkaste lise, ki so na nekaterih mestih pretrgane od rumenkastorjavih, pripovedujoč s prepričljivim glasom veččega gorskega duba, da ni nič drugega tu ko les, trava, drevesni sok, fermenti, zemlja, glina, kamen in pa atmosfera, nebesna modrina, po kateri se vlečejo mlečne črte, ostanki oblakov, ker je bil včeraj dež. Tukaj pa ni bilo dežja in zato, vidiš, da ni tako modro nebo in tudi prašno je in razpaljeno, zato ker je vročina in že tako dolgo suša. — A dela človeških rok?, vprašaš tega Gasparja Hauserja, »jeli da so velika?«

»So« — ti odgovarja, »tainta je zgradil s svojimi lastnimi rokami onole mogočno kmetiško hišo v Auvergnu in v nji srečno živi. Ono za gozdom pa je zapustil gospod gozdar in je zdaj prazna. Poglejte, kako se blešči njena gola sprednja stran, ko da bi upila.« »Da, lep efekt!« mu pritrdiš. On pa je ves srečen in blažen, da vidi tudi on efekte. In potlej dalje slika in vpodablja: tu naprimer lepoto našega telesa. Videl jo je tam seveda, kjer se ljudje kopljejo, ker drugje se navadno ne vidi. Lepo sicer ni to človeško telo, a ljubo nam je in pripravno, naj bodo že močne noge onega pešca, ali prvi te rodovitne matere, ali mišičaste roke onega tesarja, ki je uprav stopil v vodo. Toda Cézanne ima tudi svoja tihožitja in celo cvetlice. Na prvih so naslikana jabolka in bruske, v skromni porcelanasti skledi, z nožem in pričem na mizi: divni, čudovito sočni kontrasti zelene in bele barve. A cvetlice zastopa zagorela rdeča tulpa s par cvetovi in šopom onih debelih, mastnozelenih peres, ki se ji tako podajo. Vsajena je v loncu, odzgoraj zeleno pocinjenim, odspodaj — ker se morebiti vtakne v zemljo — glinastorjavem; samo v par curkih se je čez sežgano glino pocedil zeleni cin. (Dolje prit.)

Szögyeny je izjavil, da ostane na svojem mestu le pod pogojem, da se trgovinska pogodba dočene.

Italijani za „neodrešene“ svoje brate v Avstriji.

Milan, 16. decembra. V Benetke je bil poklican za nedeljo velik protestni shod, na katerem bi bil govoril znani Gabriele d'Annunzio o zatiranju Italijanov v Avstriji. Vlada pa je shod prepovedala.

Iz Srbije.

Belgrad, 16. decembra. Na glavnega urednika „Opozicije“, Veličkovića, sta v temi streljala dva moža, ne da bi ga bila zadela. Veličković trdi, da sta napadalec bila preoblečena orožnika. Veličković je kot bivši minister pristaša dinastije Obrenovičev in nasprotnik zarote, ki jo tudi graja v svojem listu.

Belgrad, 16. decembra. Napadalec nista na Veličkovića streljala, temuč le metala kamenje ter ga dvakrat ranila.

Belgrad, 16. decembra. Finančni minister Pašić pride prihodnje dni na Dunaj, da poskusi najeti za državo novo posojilo v znesku 80 milijonov frankov, ki so določeni za železnice in vojne namene. Ako se ministru posreči, da sklene posojilo z avstrijskimi bankami, potem se naročijo tudi novi topovi in potrebščine za nove železnice iz Avstrije. Ako se mu pa ne posreči posojilo na Dunaju, poda se v Pariz.

Belgrad, 16. decembra. Za predsednika skupščine je izvoljen Stanojević.

Italijansko-švicarska trgovinska pogodba.

Rim, 16. decembra. Zbornica je v tajni seji odobrila trgovinsko pogodbo s Švicco. Proti je glasovalo le 30 poslancev.

Nezadovoljneži na Finskem.

London, 16. decembra. Člani deželnega zbora so poslali predsednikom vseh štirih stanov prošnjo, v kateri pravijo: »Med preziranjem pravice deželnega zbora je izšla cela vrsta naredb, ki segajo globoko v pravni red dežele ter so zanesle zmešnjavo v družabni red in v zasebne pravice državljanov. Vse družabne kategorije so prestale težke izkušnje in britkosti vsled nezakonitih naredb. Z novim zistomom so nastale v upravi počasnost, nemarnost in nerednost. Pod takimi razmerami ni upati, da bi deželni zbor redno deloval.«

London, 16. decembra. Vrhovni general je izdal naredb, da smejo v bodoče le guvernerji imenovati in kontrolirati cenzorje. Nadalje so cenzorji odgovorni za tiskovne prestopke, časnikarji pa le tedaj, ako ne izpolnijo cenzorjevih odredb.

Krügerjeva politična oporoka.

London, 15. decembra. Pri današnji sedmini za pokojnim predsednikom Krügerjem je predital general Botha Krügerjevo politično oporoko v obliki pisma, ki ga je Krüger pisal letošnjo spomlad predsedstvu burskega kongresa. V pismu pravi Krüger, da mu trpkost pregnanstva sladi upanje, da bo bodočnost morda zopet postavila, kar je preteklost uničila. On sam se je že spoprijaznil z mislijo, da počaka v tujini smrti, zakaj četudi je bil rojen pod angleško zastavo, neče pod njo umreti.

Novo ministrstvo na Španskem.

Madrid, 16. decembra. Kralj je potrdil novo ministrstvo, ki ga je sestavil general Azcarraga. Ministrstvo je takole sestavljeno: general Azcarraga predsedstvo in mornarico, Castellano finance, Vadillo notranje zadeve, Cambos zunanje zadeve, Villar vojno.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 16. decembra. General Trotha je sporočil iz Windhucka, da je zdravstvena patrulja našla v bližini zadnjega bojišča še 50 do 60 mrtvih Hotentotov. Nemci so vzeli vstašem (pleme Vitbojev) 15.000 glav živine.

Dopisi.

Iz Šmartne pri Litiji. Pred dobrim pol letom je dobilo Šmartno novega kaplana v osebi g. Fr. Kralja, ki se je o njem že prej izvedelo, da pride sem z namenom, da »Šmartno v red spravi«, kakor se je sam izrazil. — Dobrovoljni Šmartnjanje smo mislili, naj spravi v red, kakor hoče, smejali se pri tem in nehoti mislili na njegove ljubeznive prednike. Saj smo molče prenašali vsako njihovo nerodnost, in smo jo celo, če je silila preveč v javnost, prikrivali s plaštem krščanske ljubezni. No, končno je jeza priklopala do vrhunca, ko smo namreč izvedeli, da se je farizejski pobožni kaplan spozabil tako daleč, da je začel pri izpraševanju javno sramotiti in napadati naše, vseskozi počtne in vzorno moralno žensotvo. Nikdar si nismo mislili, da bi se upalo kako pritepeno kaplarje zmerjati naša dekleta z lajdrami. Čakajte, čakajte, da se spoznamo malo bližje. To naše vsak dan samo enkrat pijano farje je eden najvzornjših katoliških duhovnikov, ki prav lepo spoštuje 4 božjo zapoved in menda tudi šeste ne izpolnjuje, kajti včasih rad posesti doma na zofi s kako punco iz Marijine družbe in z njo kramlja pri rumeni vinski kapljici. Prmejeket, da mi ne damo na njegovo nedolžnost tudi počenega groša. Ej, Marijina dekleta so prezapeljiva! Zakaj pa ima ta gospod pravo sveto jezo na naša dekleta? Najbrž zato, ker nočejo kot Marijine device prihajati k njemu na zofi. To bi se vsaka prej premislila, ker smo mi fantje taki, da bi je ne pogledali več. Kakor hitro začne kako dekle zabajati v farovž, ne pride več taka venkaj, kakor je šla notri. — Tudi ni dobro, če se taki gospodje vsiljujejo na dom. — V tem oziru imamo pri nas že zadostno izkušnjo. V neko hišo je neki mazi-ljencev prav pogosto zabajal, in zgo dila se je nesreča, da je dobila neka oseba v hiši brezplačno karto v »Rim«. Babica je prinesla v hišo v kočarici, kakor je rekla, jajca in maslo, ali o čudež, maslo in jajca so začela vekati kot novorojeno dete. Včasih so slepi izpregledavali, mutasti govorili, ali, da bi se maslo in jajca spremenijala v otroke, tega še nismo slišali. To se je prigodilo re-vici, ki smo jo vsi pomilovali. Če se govori pri nas o »lajdranju«, se more govoriti le o tistem »lajdranju«, ki se je godilo po farovžih. Povemo, da mi naših deklet nismo puščali radi k izpraševanju, in jih v bodoče sploh ne bomo, ker se tam le po-hujšujejo. Povejte nam, kakšen na-men imajo ta izpraševanja? Ali je to koristno, če mladim dekletom, med njimi tudi petnajstletnim in šestnajstletnim govorite pri izpraševanju o »lajdranju« ali »štirncu«? — Rekel je med drugim tudi, da ima ženska 14 dni pred poroko »rašček«, 14 dni po poroki pa spredaj »štirncu«, zadaj pa drvarnico ter vpraševal, kdo bi posegel po Naj svetjše, ako bi pri obhajlu bolnemu dekletu padlo za srajco v nedrje. Stavimo, da bi takoj posegli vi sami, če bi ga morda še sami našliše ne vrgli notri. So li taki pogovori umestni za mlada nedolžna dekleta, o tem naj sodijo ljudje sami. Ali se ne pravi to, zbujači v mladih dekletih le strast. Morda se pa to godi iz drugih namenov? Če mislite kaj takega, Vam povemo naprej, da ste pogoreli. Priporočate dekletom, naj se ne kosajo v oblekah, pač pa v pobožnosti. Kaj pa si predstavljate pod besedo pobožnost? Vi zamenjate najbrž pobožnost s hinavščino. Mi si ljubega Boga predstavljamo vse drugače kot vi. Med tem, ko vidite vi v njem samo sodnika in maščevalca, častihlepnega kralja nebes in zemlje, pred katerim se mora vedno le v prah padati, vidimo mi v njem dobrega prizanesljivega očeta, ki želi svojim otrokom le dobro. Bog gotovo ne zahteva od nas, da bi vedno padali pred njim v prah, da bi klečali vedno v cerkvi in zapravili to, za kar vsak dan prosimo — ljubo zdravje. Če bi Bog zahteval od nas, da večino le klečimo pred njim, gotovo bi nam bil ustvaril podplate na kolenih. Torej poglejte, kako si mi predstavljamo Boga, pa smo vendar vsi kristjani. Povemo vam to samo zato, da bodete vedeli, da se s šmarnskimi fanti ni za »špasati«. Če bi se drugič še tako daleč spozabili, da bi se tako izražali v naših dekletih, ne bomo potem več rabili peresa ampak — polico.

Šmarnčanje.

Z Jesenic na Gorenjskem. Nasilnosti in predrznosti nesramnih ljudi se prenašajo nekaj časa, toda kadar presegajo iste že vse meje, je dolžnost napadancev, da se branijo, ker se jim skuša na ta način spodkopati ugled. V naši dolini se je pričelo mlado, nadpolno narodno življenje. Vsak pameten in razumen

človek bo gotovo pritrdil, da je prava pot, ki smo jo Jeseničani nastopili. In vendar se še nahaja v naši občini dlovek nasadnjaškega in starokopitnega mišljenja, ki po tukajšnjih gostilnah in drugih javnih prostorih na najgri način zabavlja in dostojnim ljudem čast krade. Mi bi tega »ude-nega« možakarja popolnoma prezirali, če bi ne bil slučajno tudi obd. odbornik. Torej edino s tega stališča je naša dolžnost, da si tega modri-jane, ki pravi, da občini skoraj vse sam napravi, nekoliko bližje ogledamo. Kaj pa je pravzaprav napravil naš jeseniški prerok Markež, ki hoče s svojo vsegavednostjo vse ob-dane in ves občinski odbor v svoj žep potlačiti? Veliko zaslug ima naš Markež za občino in vredno je, da si jih ogledamo. Predvsem se je trudil in pehal, da je napravila ob-čina velik mlin, ki jo je spravil ob par tisočakov. In kakšne koristi imamo sedaj od tega? Mlin sedaj mirno stoji, mlinar pa jo je pred kratkim s kakimi 40 goldinarji od-kuril. Upamo, da bo sedaj Markež vse povrnil, ker je hotel mlin imeti. Najbolje bo, če postane sam je-se-niški mlinar. Druga njegova za-sluga je, da je prodala občina lep gozd za kamnolom, kjer zija sedaj nad Jesenicami mesto zelenih gozdov — gola skala. Takrat je mislil očka Markež, da bo od znanega Deliša precej okroglega zaslužil, toda celo zimo je zastojl trgal svoje škornjce ter prenašal kamenje z Mirce na občino in sopot nazaj. Reče, cele Jesenice ga damed zato pomilujejo. In kaj je storil Markež pri občinski seji, ko se je šlo za skupno sloven-sko šolo, o tem nas je sram pisati, kar pa itak vsi Jeseničani dobro vemo. Torej, gospod Markež, le lepo počasi, drugače še tiste prelepe pri-mere o povodnem noču ne boate več zaslužili, kajti tudi povoden mož ne more biti vsak bedak. Držite se svoje kmetije in gostilne, politiko pa pustite v miru, ker vam pristaja kakor — kravi sedlo. Ej, očka Mar-kež, pri 62ih letih je srečala pamet celo tistega Tirolca, ki jo je pri kratu izgubil.

Več občanov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. decembra.

— **Častnim občanom** ob-čine Črni vrh nad Idrijo imenoval je občinski odbor v seji dne 14. decembra 1904 gospode: Dr. Ivana Tavčarja in višjesodnega svet-nika dr. Ferjančiča v Ljubljani, dr. Horvata in trgovca Valen-tina Lapajneja v Idriji, Trk-mana Gregorja, posestnika v Podkrajju, dr. Fran Raznožnika v Velikih Laščah, Boučo Fran-ceta, posestnika v Dutovljah na Krasu in Boučo Blaža, višjega živinozdravnika v Gradcu.

— **Naš prijatelj Gleispach** se vendar še ni odločil, koga da po-stavi na izpraznjeno slovensko nadsvet-niško mesto pri graškem nadsodišču. Ni še dolgo, kar smo poročali, da je ima nemškonačionalni graški svetnik Josip Linhart že v žepu. Sedaj pa je to vprašanje prestopilo v nov štadij. Ne vemo iz kakega vzroka! Govori se namreč o nekem justičnem kompromisu, glasom kojega ima dobiti omenjeno nadsvetniško mesto v Gradcu ljubljanski svetnik g. dr. Jakob Kavčič pod originalnim pogojem, da istočasno za sede drugi ljubljanski svetnik, namreč g. dr. Viktor Wagner, izpraznjeno mesto predsednikovo pri okrožni sodnji v Novem mestu. Kje so ta kompromis skuhali, nam ni znano. Ravno tako se ve, med kom se sklepa ta kompromis najnovejše vrste. Toliko pa slovenski javnosti lahko povemo in razkrijemo, da nismo mi s tem zanimivim kompro-mis v prav nikakih zvezi. In še to lahko dostavimo, da mi odločno protestiramo zoper tak kompromis glede celega njegovega obsega in — značaja. Čudno je le to, da se je sedaj začelo celo mešetariti za slovenska sodna mesta. S tem sredstvom se pač ne prežene velika nezadovoljnost, ki se širi med našimi sodniki. Ali bode kaj kruha iz te moke?

— **Število slov. uradnikov pri c. k. uradih v Mariboru.** Znano je vsakomur, da avstrijska vlada načeloma premešča slovenske uradnike iz Maribora ter iste nado-mešča s slovensščino popolnoma ne-zmožnimi uradniki. Tako na primer ne najdemo nobenega slovenskega jezika popolnoma zmožnega uradnika pri okrajnem glavarstvu. Grof Attems

kot glavar samo lomi slovensščino ter jo meša z nemškimi izrazi. Nadko-misar Lorang se izgovarja: »Ich ver-stehe nicht windische«. Kaj, lep go-spod! Drugi uradniki so pa še slabši. Ali tem bi se naposled že odpustilo. Neodpustljivo pa je, da je okrajni tajnik Krapec, rodom Hrvat in pri-jatelj Nemcev, tako srdit sovražnik Slovencev. Pa kaj se hoče, renegatje so vsi enaki. Akoprav šteje okrajno glavarstvo 165 večinoma slovenskih občin, ni med uradniki nobenega Slovenca. Pri davčnem odseku so 3 Slovenci in 9 Nemcev, recte nem-čurjev. Pri glavnem davčnem uradu so celo samo 4 Slovenci in še ti so samo pri takih delih, kjer nimajo prav nič opraviti s strankami. Pri finančnem okrajnem ravateljstvu je izmed 16 uradnikov en sam Slovenec, in vendar ima ta urad zelo veliko opraviti s slovenskimi strankami. No, seveda se pa da delo Slovenceu, pa naj ta vleče. Pri sodnji ne vemo, kje bi začeli, ali pri jetnikih in kon-dali pri predsedniku Perkotu ali na-robe. Perko je telo brez glave, in je bil že opetovano popisan, tako da se nam ni treba baviti z njim. Potem so trije državni pravdniki, Nemanič zna pa noče, drugi ne more in tretji ne zna. Preiskovalni sodnik istotako. Sodni svetniki in tajniki, kakor tudi pristavi in avskultantje, razen nekaj izjem, so pa tako nezmožni eno same obravnavo izvesti popolnoma v slo-venščini. Ali ne znajo, ali pa nočejo, ker se stranke zadovoljijo s tem, da ti gospodje slovenske izjave vpisujejo v zapisnik v nemškem jeziku, ni po-moči. Na poštne uradu je čez 70 uradnikov in od teh samo 19 Sloven-cev. Žalostna nam majka, če bode naraščaj slovenskih uradnikov tako nazadaval, namesto napredoval. Še bolj moramo skrbeti za to, da nam dá vlada toliko slovenskih uradnikov v Maribor, kakor je primerno število Slovencev.

— Malomestno življenje.

Malenkosten dogodek izza zadnjih dni polni sedaj predale vedno lačnemu »Slovincu«. Iz zasebnega pripetljaja se je skovalo nekaj izvanrednega, nekaj senzacionalnega! Štefetu in Lampetu se je posrečilo namreč iz vchatu sredi naše bele in deviške Ljubljane košček svetopisemske So-dome. Izvohala sta omenjena gospoda sredi omenjene bele in deviške Ljubljane sodomitski klub, ki je namera-val po znanih gomorskih vzorih gre-šiti; grešil pa je dosedaj zgolj le v — mislih. Da se je grešilo samo v mislih in ne tudi v dejanjih — go-spoda Žitnik in Smolnikar nas že grdo gledate, ker radi grehov v de-janjih si ta dva poštenjaka lastita dobro utemeljeno predpravo! — radi tega gre zaslug Štefetu in Lampetu ter častitim damam slovenskega gle-dališča, ki so prišle v polčo, da so hrabro in uspešno na papirju branile svoje devišstvo. Kaj se je torej pripe-tilo? V Ljubljani živi nekaj gledali-ških entuzijastov. Med njimi so od-borniki dramatičnega društva, časniki, odvjetniki, podjetniki in uradniki. So pa to zgolj možje, ki imajo v ma-lem prstu svoje leve noge ved spod-bnosti, nego jo imajo »Slovenčevi« duhovniki v celih svojih telesih! Ni enega ni med njimi, ki bi bil po žitih za ženskami lazil, ali pa polnost uganjal po samotnih lovskih kočah kamnitega Storžiča! Čez in čez po-štena družba je to, in če koga povabijo v svojo sredo, šteti si mora to v čast! Ti gospodje vedo ceniti veliki pomen našega gledališča, in podpirali so ga dosedaj tako z delom, kakor z de-narjem. Že prej se nam je iz Prage očitalo, da preveč zanemarjamo člane slovenske opere in slovenske drame, da jih imamo za nekake izvržke, koje pač poslušamo v gledališču, s kojimi pa se sramujemo občevati v zaseb-nem življenju. Po našem mnenju je bilo to očitanje več ali manj opravi-đeno. Letos se je pa še nekaj drugega pripetilo. Tudi naši Nemci vedo ceniti svoje gledališče in to leto so upeljali posebne gledališke večere, h kojim vabijo oseboje nemške drame. Vabljeni so tudi ženske, a v zvezi temu do sedaj še nismo čuli, da bi se v nemških krogih upeljavale ločitve zakonov, ali

pa da bi se vsled tega bil razširil ljubljanskim baticam krog težavnega rokodelstva! Nič budega misleč, akle-nilo je torej nekaj slovenskih gospo-dov, privediti oseboje slovenskega gle-dališča na čast poseben večer v sa-lonu gostilne »pri Rožic«. Povabilo se je nekaj oženjenih gospodov, in se ve tudi nekaj dam. Pri tem je mogel k večjemu kak »Slovenčev« duhovnik kaj budobnega misliti, ker ravno ti možje so taki, da vsled lastnih sku-šenj žive v veri, da se možki in ženska, če slučajno skupaj prdeti, ne moreta rzziti brez nezakonskega otroka! V zvezi temu pa so povabljeni dame, bodisi, da jim kvaliteta vabe-đih gospodov ni ugajala, bodisi, da so dosedaj občevale v boljših krogih, bodisi, da jim salon »pri Rožic« ni dopadal, bodisi, da so se končno bale za pošteno svoje ime, imele svobodo in pravico, povabilu se odreči, kakor ima vsak pravico, odpovedati, če je kam povabljen, kamor noče priti. Povsod med olikanim svetom pa je navada, da se ljubeznivim vabilom ne odgovarja z udarcem po obrazu! Po ti navadi se pa častite dame niso ravnale ter so s tem napravile veliko veselje »Slovenčevim« gospodom. Da so v pravem času in takoj se izrekle, da ne pridejo, dobro, nikdo bi jim radi tega ne bil ničesar očital! S svojo odpovedjo pa so čislane dame združile nekako teatralno burko, kar je bilo absolutno breztaktno in docela nedopustno. Najle so nekako krščeno, ki je ob devetih zvečer, ko je bilo že vse pripravljeno, prinesla celo kočarico odpovedalnih listov. Če bi možki kaj takega storili, bi bilo to skrajno žaljivo; pri ženskah pa je samo breztaktnost, in dotičnim gospo-dom ni ostajalo drugega, nego da so to breztaktnost molče v žep vtaknili. Vedelo se je naprej, da bo kaj takega voda za »Slovenčev« korito in naj-novejša opora ljubljanskega škofa. Zbadarju Žan iz Pulan žlampa iz tega korita, da prekaja umazane kap-lje na vse strani! To pa nikomur nič ne škoduje, najmanj pa prizadetim gospodom, ki nikakor niso odgovorni, če so se povabljeni dame razposajene obnašale. V bodoče se kaj enakega čisto gotovo ne bode več pripetilo!

— Klerikalna lakomnost.

Knjigoveška obet v Ljubljani je do-bro zastopana, samo to je zlodej, da ni toliko dela, kolikor bi ga knjigo-veznice zmogle. V zvezi temu se je zdaj knjigovezom zopet odjedel velik del zaslužka. »Katoliška ti-ska« ima že sedaj sijajne do-hodke. Klerikalci so namreč tako možki in značajni, da naročajo svoje potrebščine samo v klerikalnih za-vodih, česar se o liberalcih tako v obče pač ne more reči. Toda kle-rikalec nima nikdar dosti in duhov-niki okrog »Katoliške tiskarne« so tako lakomni, da bi najraje vse sami požrli. V zvezi ogromnim dobičkom, ki jih ima »Kat. tiskarna« in od katerih ni še nikdar dala nobenega vinarja za kak narodni namen, je ta tiskarna zdaj napravila oziroma znatno raz-širila svojo knjigoveznico in seveda odžrla knjigovezom ves zaslužek, ki so ga doslej imeli pri ti tiskarni. Farji še svojim lastnim somišljenikom ne prizanašajo, kajti za napravo duhovniške knjigoveznice so največ škodovali klerikalci, ki se je vedno pehal za klerikalno stranko, ki je za to stranko trpel in bil za to stranko celo zaprt. Zdaj pa so mu to plačali s tem, da so mu odžrli kruh. Taka je klerikalna ljubezen do obrtnikov v praksi. Ko bi bila »Kat. tiskarna« v slabih razmerah in bi se morala boriti za obstanek, bi nič ne rekli, ali ta tiskarna je imela lani 82.000 kron čistega do-bička, godi se ji bolje kot vsem drugim tiskarnam skupaj in je torej edinole lakomnost in požreš-nost vzrok, da je ustanovila svojo knjigoveznico.

— O razmerah na Vr-

nikih je prinesel »Slovenec« dne 29. oktobra t. l. dolg dopis, kjer se s po-leni razbija in udriha po g. županu G. Jelovšku. In ta teden se je »Slovenec« zopet nekaj bahal, in se skliceval na omenjeni svoj napad. Vsled tega si

usodimo „Slovenca“ in njegovim dopisnikom pojasniti, da je pri deželni kot porotni sodnji v Ljubljani že vložena tožba. Kdo se bode poslednji smejal, pokaže porotna obravnava.

— **Zopet eden.** Konsum za konsumom poka po deželi, klerikalna organizacija gre čedalje bolj rakovo pot. Mineli teden izdihnil je svojo zadolženo dušo klerikalni konsum — a Robu na Dolenjskem. Ker se klerikalci bojé velikih blamaž, je čisto naravno, da molče kot grob. Tako je bilo tudi na Robu. Ujje, čuteč, da ni vse v redu, prišel so kar trumoma izostajati. Da ne pride do poloma, izmislile so si klerikalne buče nekaj prav originelnega. Prodali so ves konsum vodji konsumnega društva Peterlinu, kateri je vzradošen nad dobro kupčijo, povedal članom, da dobi še vsak po 3 K nazaj. Navedem naj župniške besede, katere je izustil pri pogrebščini konsuma. »Možje«, rekel je župnik, »ste li zato, da se konsum naprej vodi?« Med množico nastal je molk. »Pero in tinto sem« zaukazal je župnik in prvi se je izbrisal iz konsuma. Nato so konsum Peterlinu prodali.

— **Razprodajo „Slovenca“** je hotel prevzeti v svoji trafiki župan črnovrški Ivan Lampe. V ta namen se je od njega pooblaščen gospod sam oglašil v upravnistvu katoliškega lista predpretekli petek, proseč, naj pošljejo v Črni vrh že sobotno število. — Gospod Rakovec se je izrazil, da sam glede tega ne sme ukreniti nič definitivnega, ker se mora prej še posvetovati z drugimi gospodi. Če bode do bil dovoljenje, pride „Slovenec“ že v nedeljo. — Teden je mi ul, a „Slovenca“ od nikoder, od nikoder ni. Slavniki katoliški generalni štab je sklenil bržkone odbiti Lampetovo ponudbo, morda zato, ker je liberallec in, ker že razpečava „Slovenski Narod“. — Župan Lampe se je moral pač silno zameriti „Slovenčevim“ redakterjem, da mu ne privoščijo prodaje lista, katerega sicer razširjajo z nepopisljivo vsiljivostjo. — No, velika „nesreča“ ne bode kratila županu sladkega spanja, saj upamo, da bode dobrotljivi Bog vzlic temu še pošiljal v njegovo hišo obilni božji blagoslov, katerega bodo poizkušale gotovo, a brezuspešno odpoditi obrekljive, s škofovim žegnom bogato obdarovane — farške cunje.

— **Iz vipavskega črnega denarnega zavoda.** Piše se nam: V „Slov. Narod“ ste že večkrat poudarjali, s kako nesramnostjo klerikalci zatajujejo svoja, recimo, nepravilna dejanja, ako ista pridejo pred javno sodbo. Dugodek z Marjinim otrokom, o katerem ste pred kratkim poročali, je živo spekel naše črnuhe in postavili so se v obrambo v „Slovenca“ na način, katerega je treba stigmatizirati, da se zopet dokaže, kako nesramni so ti ljudje v utajbi in zakrivanju svojih kozlov. Predstojništvo farškega denarnega zavoda pravi, da Marijin otrok ni opeharil farške posojilnice in se sklicuje na — blagajnični dnevnik. Z glavo butajo ob steno, da so tako zmešani, da ne izpredvidijo, da ravno ta trditve najbolj dokazuje nepravilnost zavoda. Kdo pa je dal Marijinemu otroku 140 kron? Dekan ne, kajti ta je podpisal listek in otroka z listkom poslal v posojilnico, kjer je posloval poštenjakoviči Uršič, ta pa tudi ni posegel v svoj žep in odštél 140 kron, ampak menim, da to vsak izpredi, — da je odštél otroku posojilnični denar. In ako to ni zabeleženo v dnevniku, je to skrajna nemarnost. To je vendar jasno kot beli dan. Obramba v „Slovenca“ je torej banalna fraza, ki pač zaslepi backe, katere pase dekan in striže Uršič, pametnega človeka pa nobenega ne, posebno takega ne, ki ima le količkaj pojma o pravilnosti poslovanja javnega denarnega zavoda. Drznost postane tembolj osramujoča, ko obrambovi vendar vedo, da se bo cela stvar obravnavala javno pri kazenski sodnji in se bo tam natanko pojasnilo, kdo je dal in komu se je dal denar. S čim

se je pa pokrila ta izdanka? Se-li vjema podpisani listek brez imen in obvezanega dolžnika s pravili tega zavoda? Ako to, potem še enkrat na vsa usta povemo, da gorje za vodu in vsem tistim, ki zanj jamčijo. Mogoče, da sedaj, ko cela stvar po javnosti brenči, bo ne gospod Uršič, ampak gospod dekan vzdihnil globoko radi teh 140 kron, toda človeku se nehoté usiljuje misel, kdo bi bil vzdihnil, ko bi bila cela stvar tajna ostala. Dal Javnost je silna moč in hudo je to, da tolikrat posveti v črne brloge Končno še to. Obramba se vpletuje z besedami: »Napad na slovenske denarne zavode.« Proč z besedo »slovenske«. Napaden je klerikal-len denarni zavod. Slovenščino ste klerikalci že zdavno izbačili iz svojega programa. V svojem krogu in v svojem stanu postavite se na noge za slovenščino. Romanje vzemite v pretres in silite s tega stališča nazaj do tje, kjer se ne mara ne samo za slovenščino, ne, ampak kjer se sploh še zatira slovanstvo. Po končani kazenski razpravi se zopet vidimo.

— **Vražja colnina.** V večjih dunajskih in inozemskih listih najdeš oglase na takozvane »pariške specialitete«. Črnavno pošilja dunajski tiskar Sigi Ernst svoje specialitete diskretno, se vendar neki kranjski župnik ni upal, jih naročiti z Dunaja. Naročil jih je iz Berlina. A ta vražja financa pregleda vse tudi če je pošiljatelj namenjena kakemu kranjskemu župniku in tako se je izvedelo, kake »potrebščine« kupuje kranjski župnik v Berlinu in kako raznovrstne specialitete rabijo v farovžu.

— **Razburjene tercijalke.** Pismo, katerega je pisal škof Anton Bonaventura dr. Tavčarju, je med tercialkami v mestu in na deželi povzročilo mnogo nevolje. Kako mislijo in govore o tem škofovem pismu, priča naslednje poročilo iz škofjeloške okolice: »Prišel sem v gostilno in slišal, kako so se ljudje menili o škofovem pismu na dr. Tavčarja. Kar iz sebe so bili, tako jih je jezilo. Tako, se je repenčil neki stari kmet, škof moli za dr. Tavčarja? Kakšna pravica pa je to? Naj raje za nas moli. A takoj se je oglašila stara tercialka: Seveda, za nas nima škof časa moliti, za dr. Tavčarja moli. Me hodimo v cerkev, na božja pota in k procesijam. Ali ste že kdaj videli dr. Tavčarja pri kakih procesijah ali na Sv. Višarjih ali na Brezju? Liberalci je, ki duhovnike preganja in vero v nič deva, škof pa še moli zanj, namesto da bi za nas molil. Ja, ja, je dejal neki cehmöster, čudno je postalo na svetu. En škofov očenaš po maga več kot dvanajst fajmoštrovih maš. Dr. Tavčar se lahko norca dela iz duhovnov, ko pojde gorak v nebesa. Jaz sem že 20 let cehmöster, pa vem, da zame škof še nikoli ni molil. So res čudni, ta naš škof! In klepali so klep na klep, katoliški mošje in katoliške žene in naposled bi si bili skoro v lase skočili. Zame še kaplan ne moli, kaj šele škof, se je jezil neki dedec, neka pobožna ženska pa je jezno udarila ob mizo in vpila: Za tega liberalca dr. Tavčarja moli škof zastoj, če pa hočemo me, da kak kaplan za nas moli, moramo pa vsako molitvico drago plačati. Bomo pa vse šle k liberalcem. Potem ne bo treba hoditi nek maši ne k spovedi, ne k procesiji ne na božje, pot, nič ne bo treba dajati ne za mašo, ne za očenaše, škof bo pa zastoj za nas molil. In mošje niso ugovarjali, kajti katoliško prepričanje je drag »špas« in možem bi bilo prav všeč, če bi jim ne bilo treba izpolnjevati »cerkvenih dolžnosti«, škof bi pa vendar zanj moli.

— **Imenovanje.** Gospod dr. M. Rus je imenovan sekundarjem v deželni bolnici.

— **Učiteljska imenovanja.** Viljem Zirkelbach je imenovan za Podbrezje; Andrej Skulj za Tržišče; N. Peterlin za Studenece in Josip Ambrož za Čatež.

— **Jugoslovanski almanah.** Zaradi končne ureditve slovenskega dela »Jugoslovanskega almanaha« se vrši v sredo dne 21. decembra ob 8 uri zvečer v

restavracijskih prostorih »Narodnega doma« sestanek slovenskih književnikov. Ker se imajo pri tej priliki definitivno odločiti važne stvari, je želeli, da se vsaj v Ljubljani živeči književniki sestanka polnoštavilno udeležijo.

— **Božične počitnice na ljudskih šolah** so se, kakor čujemo, vsled sklepa deželnega šolskega sveta, določile na dobo od 24. decembra do 1. januarja.

— **Nove šole.** Nove enorazrednice se ustanove na Stangi, na Primskem v litijaskem okraju in v Zadlogu pri Črnem vrhu. Šola v Begunah pri Čerknici se razširi na tri razrede.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri v nedeljo sta dve predstavi. Popoldne ob 3. uri predstavlja se kot ljudska predstava ob znižanih cenah: »Legionarji«. Narodna igra s petjem, spisal Fran Govekar, ugalsbil Viktor Parma. Pri tej predstavi sodeluje poleg dramskega ensembela operni moški zbor in ljubljanska društvena godba. — Zvečer ponavlja se na mnogostransko zahtevno toli priljubljena opereta »Dijak prosjak« v priznani dobri letošnji uprizoritvi. — V torek, dne 20. t. m. je prvo gostovanje umetniške ruske družbe Nadine Slavjanske. Za to gostovanje se kaže vsestransko veliko zanimanje in se oseboto z dežele priglaja mnogo obiskovalcev. Glede na znatne stroške gostovanja te velike družbe so se morale cene sedežem zvišati in so se določile takole: v parterju sedeži I.—III. vrste 4 K; IV.—VIII. vrste 3 K in IX.—XI. vrste K 2-40; na balkonu sedeži I. vrste K 2-40, II. vrste 2 K in III. vrste K 1-80; na galeriji sedeži I. vrste 1 K, v ostalih vrstah pa 80 h.

— **Časniški glasovi o pevskem zboru Nadine Slavjanske.** Reški »Novi list« od 14. t. m. piše: Nadježda Slavjanska sledi s svojo družino lepe tradicije izbornega petja in glasbenega izvajanja, ki ga je zapustil njen pok. oče. V pevskem zboru so zastopani vsi glasovi od tankega ženskega soprana in dečjega alta do silnega basa, ki zamore znižati svoje grlo do najglobokeje note na glasoviru. Za pevanje je vsak glas pointeliran, vsaka niansa se lepo iztiče, vse je pa zlito v eno celino velike skupne umetniške vrednosti. Kako so samo izvedena ona prebajanja od močnega »fortissimo« na lahki »piano«, ko se glasovi slišijo kakor jek! — Dunajski list »Neue Freie Presse« pa piše: »Ruski vokalninarodni pevski zbor Nadježde Slavjanske veže oči in ušesa s čarom tujega sveta. Kako lep je že njihov prihod na pozornico! Sparoma prihajajo, najprvo otroci, vsi v krasni narodni noši, najbogatije je okrašena Nadježda Slavjanska. Ljubezujiva, interesantna prikazen. Zbore in pesmi poje zbor s Slavjansko ali pa brez nje popolnoma natančno in vse na pamet. Zlasti nas presenetijo presrečni mali otroci, ki stoje spredaj, ter pojejo gotovo in čisto prve glasove. Akoravno vodi dirigentinja zbor le z lahkim gibanjem roke, vendar obranjajo pevci, približno 35 na število, najlepše soglasje v večkratni menjavi takta ter v vseh niansah jakosti glasov. Poslednje znajo znižati do nepričakovanega »pianissimo«, kakor nismo tega slišali od nobenega zbora. Posebnost Rusov so, kakor znano, njihovi globoki basi, ponos petrograjske in moskovske cerkvene glasbe. Tudi v zboru Slavjanske se znižajo basi do globokega A in G. Tenorji in ženski glasovi niso posebno lepi, najboljši so otročji glasovi. Toliko delovanje teh pevcev, kolikor njihove narodne pesmi, svedočijo o nenavadnem muzikalnem talentu ruskega naroda.«

Tem časniškim glasom dodajemo le, da pri nas v Ljubljani ne bo nastopala Nadina Slavjanska s svojim zborom kakor doslej le v vokalnem koncertu, temveč, da uprizarja polne sijajno opremljene ruske spevoigre, v katerih ima še več prilike pokazati vrline vsega zbora in posameznih pevcev.

— **Slovensko gledališče.** »Princesna Pampeliška« je, kakor smo čitali na gledališkem listu, »dramatična pravljica« in obdinatvo si je pri sinočni premijeri te igre belilo glave, kaj da je pravzaprav tajni smisel te igre, kaka tendenca se skriva pod to nežno in ljubko bajko. Pampeliška je hči obubožanega kralja. Omočiti bi se morala s mogočnim španskim princem, a ker ga ne mara, zbeži s doma in gre v svet. Na potu naleti na glupega Honzo, se zalubi vanj, preživi z njim različne bridkosti, in ko se vrne domov, umrje na njegovih rokah. To preprosto snov je Jaroslav Kvapil poetičsko obdelal in ustvaril je čudovito lepo bajko in dramatični obliko. Čemu so neki ljudje tako ugibali, kaj da je tajni smisel te dramatične pravljice? Mogoče, da je Kvapil res imel pred očmi kako tendenco, kak poseben namen — kot pravi umetnik in resnični pesnik je pisal samo na dejanje in da obudi primerno razpoloženje med gledalci. Naj pomenijo pravljica bitja karkoli, v igri so se dvignila čez ta pomen in postali ljudje lastne življenjske moči; alegorija je na odru pravehala biti alegorija in je postala drama v obliki pravljice. In večjega uspeha si pesnik ni mogel želeli, kakor da je v treznih ljudeh, ki žive svojim opravkom, s svojim delom vzbudil spomine na ona leta, ko so poslušali pravljice, da se je v ta srca za nekaj časa povrnila tista otročja naivnost, ki se ničemur ne čudi, ki se ne spoditka ob neverjetnosti, ki mirno vse najbolj bajne stvari smatra kot dejansko »Ekrat je bilo... Pravljico je poslušati kot pravljico in samo kot tako.« »Pampeliška« je dete močnejšega lirčnega značaja, ima pa za dušnega očeta resničnega in pravega poeta. Kvapilovo pravljico je preložil prof. Funtek v zorno. Predstava je zelo ugajala. Režiser g. Dobrovolny se je resno potrudil, da stori kar more za čimvečji uspeh. Sam je igral glavno moško vlogo, glupega Honzo, s tisto dobro premišljeno in estetično lepo sigurnostjo, ki je njemu lastna. Gosp. Dobrovolny nima mnogo temperamenta, a igra vse gladko, vse je zaokroženo, povrh pa zna vse tako povedati, da se ga mora nehoté poslušati. V njegovih ustih se ožive tudi mrtvi, sladki in pri njem se ne izgubi nobena beseda. Naslovno vlogo je igrala gosp. Spurna. To je marljiva igralka, ki vsako vlogo dobro izvede. Tudi snoči je imela momente velike lepote. Le škoda, da je za svojo nežno etično vlogo preveč korpulentna. Topla pohvala gre gospe Danilovi, g. Vero všku, gospodu Tišnovu in gosp. Danilu. Ubogekralja je igral g. Boleška. To je brezdvomno nadarjen igralec žal, da se ne more odrestiti diletantске navade, da iz gotovih vlog napravi karikature. Ravno to je svojstvo pravega umetnika, da nikdar ne stopi čez dopustno mejo. Vohče se mora priznati, da je bila predstava jako dobra in da je znatno pripomogla k uspehu igre.

— **Bojarski list „Den“** prinaša serijo feljtonov o Slovincih. V teh jake simpatično pisanih feljtonih se govori o naših deželah in o našem kulturnem in političnem življenju. Spisal je te feljtone naš rojak g. Plut.

— **„Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem“** priredi v nedeljo, dne 18. decembra t. l. ob 4 uri popoldne v areni »Narodnega doma« na korist sirotam umrlih tiskarjev svojo božičnico, s sodelovanjem »Društvene godbe«. Otroci, ki pridejo v spremstvu staršev, bodo obdarovani s pecivom in raznim sadjem ter dobi vsak otrok pri blagajni v to svrhu listek, s katerim pride potem po darilo. Vstopnina za osebo 40 vin, otroci prosti. Z ozirom na dobrodelni namen se nadeja društvo obilne udeležbe ter se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Občni zbor slovenskega trgovskega društva „Merkur“** se vrši v petek, dne 6. januarja 1905 (na sv. Treh Kraljev dan) ob 2 uri popoldne v društvenih prostorih. Poleg običajnega dnevnega reda, ki ga bomo pozneje objavili, je na dnevnem redu tudi predlog o potrditvi društvenega poslovnega reda in predlog o pristopu društvenega pevskega zbora k »Zvezi slovenskih pevskih društev«.

— **Trgovski ples.** Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi v soboto dne 21. januarja 1905 trgovski ples. Zdrni ples, ki ga je društvo »Merkur« priredilo, je bil eden najslajnejših plesov v Ljubljani ter je gotovo vsakemu v najboljšem spominu. Za ta ples, ki se bo vršil na isti višini, kakor zadnji trgovski ples, se odbor že pripravlja.

— **Jubileja.** V četrtek sta praznovala gg. Fran Škof, delovodja in Srečko Pavšek, bolniški oskrbnik, tridesetletnico svojega službovanja v tukajšnji c. kr. tabačni glavni tovarni. Njuju gg. tovariši, delovodje in pazniki, so jima v snak spoštovanja priredili na ta večer lepo slavnost v okusno dekoriranih prostorih gostilne g. Trpinca na tržaški cesti. Po iskrenem nagovoru na slavljenca in med živahnimi živio

kliei je g. Smole izročil jubilatoma krasni spominski darili, poklonjena od tovarišev, na kar se jima je vsestransko čestitalo. Izgovorjenih je bilo še mnogo napitnic. Slavlje je bilo zelo animirano in je trajalo pozno v noč.

— **Na mednarodni obrtni razstavi v Parizu** je bil odlikovan krojač g. Anton Presker s častno diplomom in zlato svetinjo.

— **Nevarno obolela** je soproga ravnateljice deželne prisilne delavnice g. Poljanca.

— **Umrli** je v Godoviču nad Idrijo g. Frančišek Kankelj, župan, ud cestnega odbora idrijskega itd. Pokojnik je bil vr! naš somišljenik. Blaz mu spomin!

— **Most pri Črnučah** je za pešce zopet odprt.

— **Planina se je utrgala** danes ponoči pri Zagorju ob Savi in je obe cesti, staro in novo popolnoma zrasla. Železnica je tudi v nevarnosti, vendar se zdaj promet še vrši.

— **Žigertov stolp.** Včeraj dne 16. t. m. je šla sodnijska komisija na »Žigertov stolp«, ker se je vendar dognalo, da je zločinski rok a podrla ta stolp, ki ga je podružnica »Planinskega društva« s tolikimi žrtvami postavila. Da ga je v resnici podrl kak nasprotnik tega društva, je dokazano s tem, ker je bila žica prerezana in se je zločinec vrazil v roko, ter kot znak svoje hudobije pustil nekaj krvi na licu mesta.

— **Galančni teleban.** Bilo je v nedeljo. Celjski kramar Stiger se pelje s svojo gospo po mestu. Konji se splašajo. Stigerju se lajše zježe. Stigerja obide strah in skoči z voza na cesto. Hrabri mož prepusti čeno usodi. Naj se ubije, da je le on rešen. Živjani konji pa drve s košijo, v kateri je sedela mlada Stigerjeva gospa, po cesti naprej. Ni dosti manjkalo, da se ni razbil voz, da se ni ubila Stigerova. To je oni korajžni n-mški Čeljan, ki je svoj čas vodil tolpo barab in njim na čelu napadel Čhe in Slovence!

— **Mladi roparji.** Na potu iz tovarne na Pragarskem proti Goricam so našli te dni ubitega in oropanega delavca Jos. Gmeinerja. Oropan je bil za tedenski zaslužek 8 K 70 h. Zločina sumljivega so zaprli dva sodelavca v tovarni, 16-letnega Jos. Soršeka in 15-letnega Fr. Maleja.

— **Pri Slovincih prosjačijo!** Nekje tam gori na Muravskem je za Nemce največja nevarnost, da jim vzamejo Čehi pri prihodnjih deželnozbornih volitvah mandat deželnega poslanca. Da bi to preprečili prosjačijo sedaj Nemci po vsem božjem svetu, da bi v onem kraju kupili na dražbi zadnjo nemško gostilno, ki je sedaj prišla na boben, kajti sicer bo ondotno nemštvo izgubljeno. Svojo prosjaško pismo so poslali, kakor čitamo v »Miru« celo neki — slovenski posojilnici na Koroškem. Kaj bi pisali nemški listi, ko bi Slovinci kaj takega storili?

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Tekom meseca oktobra in novembra so pričeli v Ljubljani izvrševati obrt: Engelbert Skušek, Pred škofijo 19, trgovino z modnim blagom in posteljnim perjem; Viktor Naglas, Turjaški trg 8, tovarna pobištva; »Gospodarska Zveza«, centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče 1, trgovino brez omejitve na gotovo vrsto blaga; Josipina Počivavnik, Miklošičeva cesta 10, prenočevanje tujcev; Rudolf Jesenko, Stari trg 13, trgovino z mešanim blagom; Ivan Gotthard, Stari trg 6, slaščičarski obrt; tvrdka A. Welisch & Sohn iz Gradca, Franca Jožefa cesta 1, trgovino z obleko za gospe in dečke; Ana Florjančič, Zalo-karjeve ulice 9, prodajo živil in galanterijskega blaga; Josip Dežman, Sv. Petra nasip 7, knjigovoiški obrt; Antonija Röttig, Gospodske ulice 3, trgovino s prekajanim mesom, delicatesami, mineralnimi vodami, vinom, pivom in žganjem v zaprtih steklenicah; Fran Sopčič, Stari trg 2, brivski in frizerski obrt; Fran Klarer, Miklošičeva cesta 36, urarski obrt; Elija Predovič, Mesarska cesta 4, tehtanje blaga za stranke; Rudolf Jurman, Krakovski nasip 16, brivski in frizerski obrt; Adela Lovrec, Marije Terezije cesta 6, žensko krojaštvo; Hinko Hieng, Dunajska cesta 17, malo trgovino z jestvinami; Neža Belčič, Pogačarjev trg, branjarjo; Ambrož Preaton, Predilne ulice 3, izposovanje ilustrovanih, leposlovnih in podučnih časopisov v obliki čitalnega kroga; Gvidon Čadež, Stari trg 4, trgovino s perilom in klobuki; Marija Novak, Metelkove ulice 21, tovarna za izdelovanje žice in žičnastih žebeljev; Cecilija Rav-nahrib, Pogačarjev trg, prodajo živil; Fran Dolničar, Šolski dvored, mesarski obrt; Martin Klemenčič, Tržaška cesta 47, prodaja mobilij; Ivan Plaz-zota, Kolodvorske ulice 37, brusarški obrt; Marija Virant, Pogačarjev trg,

kliei je g. Smole izročil jubilatoma krasni spominski darili, poklonjena od tovarišev, na kar se jima je vsestransko čestitalo. Izgovorjenih je bilo še mnogo napitnic. Slavlje je bilo zelo animirano in je trajalo pozno v noč.

— **Na mednarodni obrtni razstavi v Parizu** je bil odlikovan krojač g. Anton Presker s častno diplomom in zlato svetinjo.

— **Nevarno obolela** je soproga ravnateljice deželne prisilne delavnice g. Poljanca.

— **Umrli** je v Godoviču nad Idrijo g. Frančišek Kankelj, župan, ud cestnega odbora idrijskega itd. Pokojnik je bil vr! naš somišljenik. Blaz mu spomin!

— **Most pri Črnučah** je za pešce zopet odprt.

— **Planina se je utrgala** danes ponoči pri Zagorju ob Savi in je obe cesti, staro in novo popolnoma zrasla. Železnica je tudi v nevarnosti, vendar se zdaj promet še vrši.

— **Žigertov stolp.** Včeraj dne 16. t. m. je šla sodnijska komisija na »Žigertov stolp«, ker se je vendar dognalo, da je zločinski rok a podrla ta stolp, ki ga je podružnica »Planinskega društva« s tolikimi žrtvami postavila. Da ga je v resnici podrl kak nasprotnik tega društva, je dokazano s tem, ker je bila žica prerezana in se je zločinec vrazil v roko, ter kot znak svoje hudobije pustil nekaj krvi na licu mesta.

— **Galančni teleban.** Bilo je v nedeljo. Celjski kramar Stiger se pelje s svojo gospo po mestu. Konji se splašajo. Stigerju se lajše zježe. Stigerja obide strah in skoči z voza na cesto. Hrabri mož prepusti čeno usodi. Naj se ubije, da je le on rešen. Živjani konji pa drve s košijo, v kateri je sedela mlada Stigerjeva gospa, po cesti naprej. Ni dosti manjkalo, da se ni razbil voz, da se ni ubila Stigerova. To je oni korajžni n-mški Čeljan, ki je svoj čas vodil tolpo barab in njim na čelu napadel Čhe in Slovence!

— **Mladi roparji.** Na potu iz tovarne na Pragarskem proti Goricam so našli te dni ubitega in oropanega delavca Jos. Gmeinerja. Oropan je bil za tedenski zaslužek 8 K 70 h. Zločina sumljivega so zaprli dva sodelavca v tovarni, 16-letnega Jos. Soršeka in 15-letnega Fr. Maleja.

— **Pri Slovincih prosjačijo!** Nekje tam gori na Muravskem je za Nemce največja nevarnost, da jim vzamejo Čehi pri prihodnjih deželnozbornih volitvah mandat deželnega poslanca. Da bi to preprečili prosjačijo sedaj Nemci po vsem božjem svetu, da bi v onem kraju kupili na dražbi zadnjo nemško gostilno, ki je sedaj prišla na boben, kajti sicer bo ondotno nemštvo izgubljeno. Svojo prosjaško pismo so poslali, kakor čitamo v »Miru« celo neki — slovenski posojilnici na Koroškem. Kaj bi pisali nemški listi, ko bi Slovinci kaj takega storili?

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Tekom meseca oktobra in novembra so pričeli v Ljubljani izvrševati obrt: Engelbert Skušek, Pred škofijo 19, trgovino z modnim blagom in posteljnim perjem; Viktor Naglas, Turjaški trg 8, tovarna pobištva; »Gospodarska Zveza«, centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče 1, trgovino brez omejitve na gotovo vrsto blaga; Josipina Počivavnik, Miklošičeva cesta 10, prenočevanje tujcev; Rudolf Jesenko, Stari trg 13, trgovino z mešanim blagom; Ivan Gotthard, Stari trg 6, slaščičarski obrt; tvrdka A. Welisch & Sohn iz Gradca, Franca Jožefa cesta 1, trgovino z obleko za gospe in dečke; Ana Florjančič, Zalo-karjeve ulice 9, prodajo živil in galanterijskega blaga; Josip Dežman, Sv. Petra nasip 7, knjigovoiški obrt; Antonija Röttig, Gospodske ulice 3, trgovino s prekajanim mesom, delicatesami, mineralnimi vodami, vinom, pivom in žganjem v zaprtih steklenicah; Fran Sopčič, Stari trg 2, brivski in frizerski obrt; Fran Klarer, Miklošičeva cesta 36, urarski obrt; Elija Predovič, Mesarska cesta 4, tehtanje blaga za stranke; Rudolf Jurman, Krakovski nasip 16, brivski in frizerski obrt; Adela Lovrec, Marije Terezije cesta 6, žensko krojaštvo; Hinko Hieng, Dunajska cesta 17, malo trgovino z jestvinami; Neža Belčič, Pogačarjev trg, branjarjo; Ambrož Preaton, Predilne ulice 3, izposovanje ilustrovanih, leposlovnih in podučnih časopisov v obliki čitalnega kroga; Gvidon Čadež, Stari trg 4, trgovino s perilom in klobuki; Marija Novak, Metelkove ulice 21, tovarna za izdelovanje žice in žičnastih žebeljev; Cecilija Rav-nahrib, Pogačarjev trg, prodajo živil; Fran Dolničar, Šolski dvored, mesarski obrt; Martin Klemenčič, Tržaška cesta 47, prodaja mobilij; Ivan Plaz-zota, Kolodvorske ulice 37, brusarški obrt; Marija Virant, Pogačarjev trg,

— **Dalje v prilogi.**

prodajo živil; Viljem Nučič, Dunajska cesta 11, reklamno podjetje; Peter Morocutti, Jurčičev trg 3, trgovino z noži in škarijami; Lucija Praprotnik, Pogačarjev trg, prodajo živil; Martin Škrjanc, Francovo nabrežje, prodajo črev. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obti: Ivan Globotschnigg, Metelkove ulice 21, tovarna za izdelovanje žice in žičnastih žebeljev; Makso Drovenc, Stari trg 16, urarski obrt; Ivan Potočnik, Dunajska cesta 18, krojaški obrt; Jakob Morocutti, Jurčičev trg 3, trgovino z noži in škarijami; Marjana Katner, Franca Jožefa cesta 1, ženski frizerski obrt; Jakob Naglas, Turjaški trg 7, tovarna pohištva; Franciška Dežman, Sv. Petra nasip, knjigoveški obrt; Marija Klopčar, Martinova cesta 7, prodajo živil; Milan Markovič, Pod trančo 1, brivski in frizerski obrt.

— **Izprede sodiča.** Kazenske razprave pri tuk. dež. sodišču: 1. Andrej Rupnik, posestnice sin iz Javornika, je v sovraštvu z Janezom Poženelom. Ko se je vračal slednji z božje poti v Logu, jel ga je Rupnik na potu od Rupe na Strmec s pestjo tepsti, podrl ga je na tla in ga z nogo osuval ter poškodoval. Obdolženec se zagovarja, da je samo zaradi tega tako ravnal, ker je poškodovanec v njegovo sililo. Obsojen je bil na tri mesece težke ječe.

— 2. Peter Settembrini, 19 let star v Režiji na Laškem rojen, je delal preje pri nekemu zidarskemu mojstru v Ratetah na Gorenjskem za pomočnika. Ko se je pa preselil na Brnico, začel je Settembrini izvrševati na svojo pest zidarsko obrt. Naprosil je gostilničarja Janeza Kovalarja, naj daje njemu in njegovemu pomočniku hrano, kar je ta tudi storil. Napravlil je obdolženec 83 K dolga, pa tudi 6 drugih strank je osleparil za 53 K. Dognalo se je tudi, da je ves svoj prislužek in predjeme pošiljal svoji materi domov ter je hotel pobegniti na Laško pod pretvezo, da ga čaka sestra v Trbižu. Obsojen je bil na dva meseca ječe.

— 3. Konjederska družina Šilinger na Perovem je med seboj v vednem prepiru, oče Janez in sin Ernest držita skupaj, dočim sta tema nasproti mati Jožeta in sin Avgust. Dne 24. velikega srpana t. l. se je vračal oče z Ernestom iz kamniškega semnja domov. Za njima se je pripeljal z domačim konjem sin Avgust, ki je imel na vozu nekaj tujih ljudi. To seveda tema ni bilo po volji, ustavila sta konja ter zahtevala, da grede vsi z voza, kar so si storili. Avgust Šilinger je skočil k očetu, ki je držal konja, ga udaril z gajzelnikom po glavi in trebuhu, potem je jel odrihati po bratu Ernestu. Tudi oče Janez je sina Avgustina po glavi udaril, starejši brat Ernest je pa napadel z odprtim nožem brata Avgustina in ga na prsih in ob ledju smrtno nevarno ranil, pa tudi Blaža Hribarja, ki se je z Avgustinom vozil je z nožem obrezal. Vsi trije so bili krivim spoznani, Ernest je bil obsojen na 13 mesecev težke ječe, Avgustin na 2 meseca ječe in oče na tri tedne zapora.

— 4. France Martinak in Janez Šter, posestnikova sina iz Cerkelj, sta bila z Miho Robasom v Vombergarjevi gostilni v Poženiku; tu so se jeli pripraviti z domačimi fanti, vendar ni prišlo do tepeža. Domov grede so pri Frantarjevem plotu izruvali vsak en kol, da bi se branili, če bi jih Poženški fantje napadli. Ker so pa ti izostali, šli so jih čakati pred Vombergarjevo gostilno. Obdolženca sta planila takoj na dva mimo idočega fanta, dočim je Robas kol proč vrgel in zbežal. Napadena in lahko poškodovana fanta sta zbežala v gostilno in tam pripovedovala navzočim fantom, kaj se jima je pripetilo. Navzoči fanti so šli gledat iz gostilne, da bi napadalce zasledili, komaj so pa prišli na konec Frantarjeve hiše, že sta planila obdolženca po njih, trije fanti so bili lahko ranjeni, posestnik Andrej Frantar je pa težko poškodovan obležal. Obdolženca priznata, da sta se na koncu vasi v neko ajdo skrila in fante čakala, tega pa nista hotela priznati, da sta ona dva Frantarja poškodovala. Oba sta bila krivim spoznana, Martinak je bil obsojen na 15 mesecev, Šter pa na 13 mesecev težke ječe.

— **Papakostovi konkurenti.** Piše se nam: Kakor bode gotovo nekaterim našim čitateljem že znano, smo pred nekaj leti poročali o drznih vlomih, ki jih je v Nemčiji izvršil internacionalni vlatitelj Papakosta. Imel je vselej le na bančne Verthajmovke. Papakosta je vedno prihajal večinoma le s ponarejenimi ključi (parkrat je tudi prekopal zid) v komptorje bank in večjih trgovskih hiš, tam prevrta blagajne in brez sledu izginjajo. Tudi pozneje, ko so ga prijeli, ga niso »držala« nobena vrata in jim je bil parkrat pobegnil, a končno vendar prišel v varno zatočišče, kjer je bil obsojen v 8letno ječo ter je baje že umrl. Dobil je pa še boljše posnemačev. Dne 4. t. m. so namreč v lomili dosedaj še neznanu tatovi v Hrušici restavratu gosp. Jakuba Dail' Auu skozi okno, prišli do blagajne, jo spravili na prosto, od tam pa na drogovi odnesli v gozd, kjer so jo v lomili in iz nje porabali

5000 K denarja in do 300 K raznih dragocenosti, potem pa v temni noči izginili. Blagajna je tehtala 250 kg. Vkljub intenzivnemu zasledovanju storilec še niso prišli na sled. Pač se mora »mojster Papakosta« preobratiti v grobu, ko vidi, da njegovi posnemačevalci blagajno najprvo odneso v gozd in tam šele na varnem »delajo«.

— **„Bujno cvetje“.** Policija je v zadnjem času aretovala šest mladih deklet, ki so se na razne »poštene« načine preživljale po mestu. Dve izmed njih sta tatoci, dvema pa je prepovedano povratek v mesto.

— **Našel je tovarniški uradnik** g. Dasch žensko bovo, vredno 18 K, katero je dobila izgubiteljica za nazaj.

— **Ljubljanske društvene** godbe koncert se vrši danes zvečer v »Narodni kavarni, Gosposke ulice. Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta.

— **Jutri zvečer priredi** »Društvena godba« v salonu g. Mraka (»pri Levu«) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Izkaz posredovalnega** odseka »Slovenskega trgovskega društva Merkur«. Iscijo se: 1 pomočnik galanterijske stroke za Ljubljano, 1 pomočnik specerijske stroke za Ljubljano, 4 pomočniki mešane stroke za deželo, 2 kontorista za Trst, 1 potnik za Trst, 1 blagajničarka za deželo, 1 prodajalka za Ljubljano, 2 učenca za deželo. — **Službe iščejo:** 1 pomočnik manufakturne stroke, 3 pomočnik specerijske stroke, 5 pomočnikov specerijske in železninske stroke, 15 pomočnikov mešane stroke, 2 kontorista, 2 kontoristini oziroma blagajničarki.

— **Najnovejše novice.** V aferi Lujize Koburške se je pričela danes obravnavati v Parizu. Najprej se zaprisече zdravniku, ki orešičeta duševno stanje princezinje. Zdravnik se nato predstavi princzezinji. Obravnavi prisostvujeta tudi kurator dr. vit. Feistmantel in privatni zastopnik princezinje dr. Summer. Soproj princ Filip in oče kralj Leopold ne bodeta zastopana.

— **Nova cesarjeva graščina.** Veliki vojvoda Toskanski je prodal cesarju Francu Jožefu svojo graščino Schlackenwert pri Karlovi varh z obsežnimi gozdovi in Krkonosih.

— **Svak nemškega cesarja,** princ Friderik Leopold, je menda tudi duševno soroden s svojim cesarskim svakom. Večkrat je že opozoril javnost nase s svojimi čudnimi odredbami. Sedaj je izdal strogo prepoved, da ne sme nihče kaditi v njegovi graščini, ne v grajskem logu, ne v privatnih stanovanjih njegovih uslužbencev. Kdor nosi znak njegove službe, sploh ne sme kaditi.

— **Smodnišnica je zletela** v zrak blizu Reichensteina (pruska Šlezija) Ubilih je osem delavcev.

— **Marokanski ropar** Raisulli že zopet strahuje deželo. Te dni je napadel karavano, ki je šla v Tanger, ujel enajst oseb ter si prilastil 25 otovorjenih velblodov.

— **Denar umorjenega** Sikore se ni dobil še ves. V Parizu so dobili v sobi, kjer sta morila Klein stanovala, manj kot 10000 K, a hranilnih knjižic, sreč in 2000 gotovine sta morila neke druge skrila.

— **Poštni rop.** Iz Vel. Komloša v Vel. Kikind vozeči poštni voz so napadli roparji, ubili voznika ter izgnali z voza — in konji.

— **Cerkev sv. Marka v Be-** netkah je v nevarnosti. Temeljni zidovi se pogrezajo, vsled česar so v nevarnosti predvsem kupola in dva oboka. Za popravo je treba 200000 fr.

— **Most se je zrušil** nad reko Elk v Virginiji v trenutku, ko se je peljalo čezenj 6 voz z otroci na izet. Nad 20 otrok je utonilo.

— **Blazna bolnica** napadla zdravnik. V. Hrabarjevi bolnišnici je napadla neka 56letna žena zdravnika dr. Prasserja z nožem ter mu prizadela v prsi smrtne sunke. Napadalka so prepeljali v blaznico.

— **Giron,** ki je znan iz afere s saško princezino Lujzo, je pustil vzgojevanje ter je vstopil za uradnika v neko bruseljsko trgovino.

— **Razne japonske novice.** Prvi japonski časopis je izšel leta 1863, ki je prinašal za evropske novice le prevode iz nizozemskih listov. Dandanes izhaja na Japonskem 1500 časopisov. — Ako hočete v Japonskem gledatišček pokazati poslušali svojo novotno nadzgo, obrnejo na svojih sedežih hrbet odru ter — poslušajo naprej. — Na Japonskem peljejo svoje konje ritensko hlev ter jih privežejo k vratom, na katerih so tudi pritrdene jasl. — Mladencem pod 20 letu je na Japonskem prepovedano kaditi; strogost tega zakona so že čestokrat morali občutiti mladi evropski mornarji.

— **Zastrupljenje z voščilom.** Dosedaj še pač ni bilo znano, da se je mogoče zastrupiti z navadnim voščilom za čevlje (biks). Neki ameriški zdravnik je konstatiral tako zastrupljenje. Neki 22letni mož je obul zvečer sveže načrtnjene čevlje še mokre, tako da se je barva prišla tudi njegovih nog (?). Takoj je zbolel, omedlel ter umrl še isto noč. Pri raztelesenju se je dognalo hudo vnetje jeter in ledvic. Sum je takoj letel na voščilo. Voščilo sestoji iz mešanice tolšč, kakor olje, loj, vosek, smola s sajami; včasih obsega tudi milo, lim, gumi in sladkor, tedaj zgolj nestrupene tvarine. Pri kemični preiskavi pa se je v dotičnem voščilu vendar našel močan strup, namreč intobencol, ki je znan pod imenom mirbanova olje. Ta substanca učinkuje zelo škodljivo tudi tedaj, ako prodre skozi kožo in kri. Da, znani so celo slučaj, da je v kemičnih tovarnah to strupeno olje prišlo delaven na obleko, jo prodrlo ter povzročilo hudo zastrupljenje. Nitrobenzol je sestavina tudi raznih parfumerij, posebno takih za lase, pa tudi nekaterih mil. Zato je treba pri takozvanih kosmetičnih sredstvih največje previdnosti.

— **Odlikovanja svetovne** razstave v St. Louisu za avstrijske prodmete so primerno mnogo. Za predmete, ki jih je razstavila avstrijska vlada in privatniki, je dodeljenih 46 velikih priznanj, 124 zlatih, 109 srebrnih in 84 bronastih kolajin. Avstrijsko trgovsko ministrstvo je do bilo za prireditev umetniške razstave specialno nagrado »za najboljše, najlepše in najokušnejše razstavne predmete.«

— **»Tu se nič ne daje«.** Znani učenjak Sørensen v Kodaňu, ki se prav nič ne briga za obleko in zunanost sploh, je vstopil nekake dne v najdič čnejsko kodanjsko restavracijo. Nalščp n natakari v fraku je takoj zavpil nad njim: »Tu se nič ne daje!« Učenjak se za opomin ni zmenil, temuž se je usedel k mizi ter si naročil kosilo. Nezaupno ga motreč je natakari sprejel naročilo ter takoj natoma poučil svoje tovaršice, naj pazi, ker tujec je zelo podoben tistim, ki zbeže ne da bi plačali. Zato je stalo v bližini učenjakeve mize ves čas celo krdo natakarijev. Učenjak si je po kosilu še naročil kavo s najdražjim likerjem. Natakariji so pristopili še bližje, kajti sedaj je treba posebno paziti. Sørensen je pomlel za plačanje 100. franc. si bankovec. Natakariji so strmeli ter se naglo odstranili. Ponižao je prvi natakari sprejel bankovec, pomzno je odtel nazaj ter spošljivo salongen čakal na napitino. Učenjak je vstani hladnokrvno denar v žep, vstal ter se prijazno smeje rekel: »Tu se nič ne daje.«

— **Dvor ameriškega predsednika.** Dočim velja vsaka volitev predsednika v Zedinjenih državah de zelo več milijonov, dobiva srečno izvoljeni predsednik za svojo službo samo 200.000 K letne plače, kar je za deželo milijonarjev pač skromna plača. Poleg plače ima v porabo pač še najlepšo palačo kakor tudi luč, kurjavo, steklenino, porcelan, srebro, platno itd. za domačo rabo brezplačno. V postrežbo mu daje dežela dvorjanika, enega dvornega slugo, enega hlapca h konjem, štiri strežaje in eno komornico za pred sednico. Ako pa hoče imeti predsednik še kočijaža, ali drugačnega služabnika, plačati ga mora iz svoje plače. Ker je predsednikova korespondenca zelo obsežna, je pač pravično, da plača država tudi njegove račune za pisarniške potreščine, sem spada tudi nakup knjig in plačevanje brzojavk. Seveda mu da država tudi tajnika in potrebno število pisarjev. Predsednik ima nadalje pravico prirediti šest pojedin v letu na državne stroške, vsaka pojedina pa ne sme vljati več kot 4000 K, a godbo in evetice da vlada še povrh. Zase ali za svojo rodbino lahko predsednik redi na državne stroške poljubno število konj. Seno in oves sta njegovim konjem prosta, le kupiti mora konje s svojim denarjem. Kot vrhovni poveljnik armade in mornarice ima zase in za svojo rodbino brezplačno vojaško zdravniško pomoč kakor vsak častnik. Nadalje ima predsednik na razpolago ladjo prve vrste, na železnica pa mu vlada ne skrbi za vožnjo, pač pa si vsaka železniška družba šteje v čast, ako more prepustiti na svoji progi predsedniku najlepši luksuz vlak na razpolago.

— **Adamovič.** Nikjer na svetu ni mogoče tako hitro in popolnoma uredniti naravno življenje ljudi, kakor baš v Ameriki. O tem je najbolj prepričan dr. Emil H. Melspeth iz Arizone. Človek ne potrebuje nikake višje kulture, niti razkošja, kajti vse to je potrebno, radi česar se pametni ljudje vsemu temu v prid primitivnega življenja odreko. Imenovani Melspeth bode sedaj ustanovil naselbino, v kateri bode življenje ne le samo čudno, temveč uprav senzacionalno. Melspeth načrt je izdelan na prazgodovinski podlagi in določa zopetno obljudenje skalnih votlin, v katerih so stanovali pred tisoč leti prebivalci Arizone. Kolonisti, kateri se

zbirajo krog njega, našli bodo svoja nova, prastara stanovanja tako topla in suha, da bode za nje vsa obleka odveč. Za stanovanje v skalnih votlinah ne bode potreba ničesar plačati, kajti votline, v katerih že par tisočletij ni nihče stanoval, bodo dobili zastoj. Oni se bodo tako zopet vrnili k naravnemu življenju. Vsak dan jim bode treba delati le par ur, kar je potrebno, da si obdelajo svoje vrtove in skuhajo potrebno jedila. To delo bode zadostovalo, da bodo živeli v miru in zadovoljstvu. Kože živali jim bodo služile za obleko in ležišče, one jih bodo čvale proti dežju in soncu in iz njih si bodo izdelovali svoje sandale. Beseda denar, bode pri njih nepoznana in par krompirjev bode zanje večje vrednosti, nego največji komad zlata. V arizonskih skalnih votlinah je pred štirimi ali petimi tisočletji živel ljudstvo, katero je že davno izumrlo. Umetno izdelane votline nam svedočijo, da so bili takratni ljudje nepopisno močni, kajti votline so izdelane iz velikanskih kamenov, kateri so kljubovali tisočletjem, in takrat niso imeli ljudje nikakih vzdigovalnih strojev. Melspethu se je že javilo nad tisoč ljudi, katerim bode naravno življenje bolj ugajalo, nego sedanje, koje jim razen muke, žalosti in pomanjkanja itak ničesar ne nudi. Naselbini bodo prihajali v Arizono iz najsiromakejših delov ameriških velikih mest. Dosedaj se je Melspethu že prijavilo 1200 rodbin iz onih krogov, kateri morajo mnogo delati, ne da bi imeli velike dobičke. V votlinah Arizone je dovolj prostora za vse one, kateri hočejo v novo kolonijo. Narava tamkaj še ni pokvarjena. Tamkaj bode beseda »moda« nepoznana, kajti obleka novih kolonistov bode skrajno primitivna in bode imela izključno le prvotni namen obleke.

— **Motenje vere.** V Grlitzu na Nemskem je obsodilo sodišče tesarja Schneiderja zaradi motenja vere v devetmesečni zapor. Schneider je pri pogrebu svoje gospodinje tik za krsto vodil na pisanem traku velikega lovškega psa, dasi je duhovnik temu ugovarjal. Po žalnem govoru duhovnikom je v odprti grob vrgel trikrat zemlje na krsto svoje gospodinje, a to s — pasjo nogo. Obtoženec se je zagovarjal, da je bil tako zadnja želja pokojnice, in to željo je moral izpolniti. Sodišče pa mu ni verjelo ter je 60letnega moža takoj zaprlo.

— **Raveden Japonec.** Ko je šel ministrski predsednik dr. pl. Körber k predzadnji seji drž. zbora peš iz ministrstva notranjih zadev v parlament, ga je srečal na oglu »Volks-gartna« neki fino oblečeni Japonec ter ga vprašal: »Prosim, kod se pride v parlament?« Dr. pl. Körber mu je odgovoril, da gre ravnokar tja ter je dovolil, da je šel Japonec z njim. Zapazivši parlament, je rekel Japonec: »To je tedaj hiša, kjer se ljudje tako strašno psujejo?« Körber se je samo tiho nasmešnil. Nato je Japonec vprašal, ali so tu ljudje vsaj z vlado zadovoljni, na kar ni dobil odgovora. Pri vratih parlamenta je zapazil Japonec, kako se vratar globoko klanja njegovemu spremljevalcu ter ponavlja besedo »ekselenca«, in takoj jo ugenil, s kom je hodil skupaj ter se premeteno posmešnil.

— **Umetnik v stradanju,** »sloveči« Succi, je dovršil pretečen teden svoj strog 30dnevni post. Ves čas svojega prostovoljnega stradanja je pil edino le mineralno vodo. Od svoje teže je izgubil v 30 dneh 13 kg. in 200 gramov. Neki poročevalec ga je vprašal, kdaj se mu je najtežje postiti. Succi je odgovoril, da je začetek najtežji. S svojo »umetnostjo« je zbudil Succi velike simpatije v ženskem svetu ter dobiva mnogo ljubavnih pisem. Maršikatera ženska bi namreč rada imela moža, ki po ves mesec ničesar ne je ter pije le vodo.

— **Boj med potapljačem in polipom.** V kapejskem pristanišču v južni Afriki je potapljač Palmer imel pod vodo grozen boj z velikanskim polipom (octopus) Palmer je bil 35 črevljev pod vodo. Nakrat se je za nekim oblikom pokazal polipov krak, ki se je trdno oprjel nogo potapljačeve, drugi krak je zagrabil njegovo roko. Podasi je žival zlezla iz svojega kuta ter se trdno oklenila svoje žrvice. Palmer ni imel seboj noža in se radi tega ni mogel braniti. K sreči ni izgubil zavednosti. Potegnil je za signal in delavo na površju so ga počasi potegnili iz vode. Ko je prišel iz vode, je bil popolnoma oklenjen od grde živali ter blizo, da pada v nezavest. Žival ga tudi potem ni pustila, ko so ga postavili iz vode v ladjo. Posamezne krake polipove so morali odrezati z noži in sekirami. Ko so žival razegnili, je merila od enega kraka do drugega 11 in pol črevljev.

— **Profesor Tunnicliffe,** izmed najodličnejših londonskih zdravnikov ki se je s porabo moderne terapije povzpел do svetovnega slovesa, je pri 150 pacientih, ki so iskali pri njem pomoči proti protini in trganju, konstatiral, da je tudi v

najhujših slučajih protina in trganja tudi pri nas tako zaslovelo Zoltanovo mazilo ter doseglo najboljši uspehe. Temu je pripisovati, da se dandanes ozdravijo vsi za to boleznijo bolehaloči samo z Zoltanovim mazilom. To mazilo se dobiva po vseh večjih lekarnah in stane steklenica 2 K, naravnost jo pa razpošilja izdelovalec lekarnar Zoltan v Buda-Pešti.

— **Korist in lepota** sta pogoj, ki božičnim darilom šele vtisneta pečat popolnosti. In čim imamo v mislih koristna darila, gotovo ne najdemo sedanjim in bodočim gospodinjam nič primernejšega, nego je originalni Singerjev šivalni stroj. Saj na tem stroju ne opravljamo izdelaka samo neštevilnih šivalnih del domačega gospodinjstva, nego izdelujemo na njem brez truda tudi najlepša umetna vzenja in votle robe — a jour ter izvršujemo preizvrstno tudi mnoga druga ročna dela, ki so jih izdelovali prej zgolj na roke. Da pa originalni Singerjev stroj odgovarja tudi drugemu pogoj — lepoti, — o tem naj sodi vsakdo sam, kogar ne teži neznačni napor, da se potrdi posetiti prodajalnice Singer Co., delniška družba šivalnih strojev na Sv. Petra cesti št. 4. Tamkaj vidimo stroje z lično leseno opremo, ki pristojno vrolo dobro k vsakršnemu pohištvu, posebno prednost pa dajo dame strojem s pogrezljivim gornjim delom: vseskar dohoditimi kot lepo in koristno božično darilo.

Književnost.

— **„Slovenski Trgovski Vestnik“.** 12. številka tega glasila slovenskega trgovskega društva »Merkur« ima nasledajo vsebino: 1.) Ob koncu leta. 2.) Pravna sredstva zoper nepošteno konkurenco. (Konec.) 3.) O posebnem davku na trgovino, točenje ter malo prodajo žganih opojnih pijač. (Konec.) 4.) Prvi razvoj trgovine in denarja. (Konec.) 5.) O občni pridobitini. (Konec.) 6.) Višja trgovska šola. 7.) Društvene vesti. 8.) Oglasi. S to številko je list zaključil svoj prvi letnik, v katerem je pokazal, da je velevažen za trgovski stan, za njegova strokovno izobrazbo in za obrambo njegovih interesov. List je v minulem letu priobčil tako temeljitih člankov in tako dobrih notic, je bil tako skrbno in spretno urejevan, da pač zasluži najizdatnejše podpore.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. decembra. Ogrski ministrski predsednik Tisza je prišel danes sem in je bil v dolgi avdienci pri cesarju Ta avdiencia je bila zgolj informativnega značaja. Tisza ima namreč že od tedaj, kar je prevzel vlado, cesarjevo dovoljenje, da razpusti ogrsko poslansko zbornico, kadar se mu to zdi potrebuo. Danes je cesarju le poročal o zadnjih dogodkih v ogrskem parlamentu in o splošnem položaju, ki je posebno kompliciran vsled nastopa tistih puslancev, ki so izstopili iz vladne stranke. Ker je za sedaj izključeno, da bi se mogla zbornica konstituirati, jo hoče Tisza odgoditi do začetka januarja in se v tem času pogajati z opozicijo, če bi se morda dal doseči kak kompromis. Ako bi bila pogajanja brezuspešna, se 4. ali 5. januarja zbornica razpusti.

Budimpešta 17. decembra. Danes je vlada obelodanila spomenico, ki jo je baron Banffy predložil cesarju tedaj, ko je bil ministrski predsednik in je hotel brez parlamenta izposlovati rekrute in davke. Vladni krogi upajo, da je s tem Tisza skrajno nevarni Banffy moralnično uničen.

London 17. decembra. Iz Pretorije se poroča, da je bil pogreb bivšega prezidenta transvalske republike uprav kolosalen. Udeležilo se ga je kakih 30000 ljudi. Na grobu so poleg duhovnikov govorili znani burski voditelji Burger, Dewett in Botha.

Rusko-japonska vojna.

London 17. decembra. Iz Port Arturja je na neki mali ladji pobegnile več Rusov. Prišli so srečno, dasi napol zmrzjeni, v Čifu, kjer so oddali več važnih brzojavk. Ti Rusi potrjujejo, da so ruske ladje v portarturškem pristanu potopljene.

Japonci bi bili ruske ladje že pred dvema mesecema lahko razstrelili, ker so že tedaj imeli primerne pozicije za svoje topove. Dejstvo, da so bom bardirali ladje, dokazuje, da nimajo upanja, zavzeti Port Artur Pri zavzetju 203metrskega hrba so Japonci izgubili 12.000 mož. Izmed važnejših trdnjav niso Japonci doslej še nobene zavzeli V zadnjem času so vzlic blokadi trije parniki pripeljali municije in živil v Port Artur in če ne bo zmanjkalo živil, se bo Port Artur držal še nekaj mesecev.

London 17. decembra. „Daily Telegraph“ javlja, da je portarturški zapovednik Stessel ranjen. Zadel ga je neka krogla. Neke ladja je vzlic blokadi pripeljala 100. ton moke v Port Artur, a tudi džunke dovažajo vedno živil

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Tako trdovratnega boja med ho sisti in besisti na žitnem trgu, kakršen je v zadnjem času, že dolgo ni bilo. Niti za ped noče odnehati nobena stranka, pa naj si bude, če ima prenehati vsakršna kupčija. Veliki odjemalci — ogrski mlini so že začetkom novembra skrhali tedensko produkcijo za 2 dni, meneči, da bo to uspešen korak, da se znebe velikanskih zalog in pa — da bodo s tem vplivali na žitne cene ter prevrtili vedno in vedno hru v bés. Prvi namen se je mlinom izpodnesel, pri drugem pa so naleteli na naravnost nepričakovan in luti odpor. Ne-le, da ne morejo omajati trdne tendence, sami so celo v vednem strahu pred poviški, katerih pričakujejo, čim bi sami začeli večje množice nakupovati. Dokaz temu, da jih ni volja imeti večje množice moke za poznejšo odposiljatev nepokrite, marveč se za sleherni množino moke s krčevito naglostjo pokrijejo, čeprav pri tem vsled disparitete cen belih mok in današnjih žitnih cen efektivno zgubljavajo. Imetelji blaga pa zahtevajo za sprotne kupčije brezobzirno cele cene ter se jim pri tem prav nič ne mudi s ponudbami. Mnenja, da odločnega mnenja so, da mora napočiti čas večjega povpraševanja, kajti zaloge moke in pšenice v mlinih se končno morajo znižati, mlini pa bodo potem morali kupovati, poleg tega je dovoz inozemske pšenice danes že nemogoč.

Pri taki konstelaciji mnenj prodajalcev ni čudno, če vlada popolna stagnacija.

Pšenica pri takorekoč popolnem izostanku kupčije na papirju polovico tedna po vinariji odneha, drugo polovico, ko se opazi nekoliko veselja do nakupov, pa se takoj zopet ojači in izgubi — na papirju — hipoma zopet pridobi. Tako se tedaj dogaja, da imamo ob času naših tedenskih poročil domačega vedno iste kurze, včeraj n. pr. natančno isti kurz, kakor včeraj teden, namreč 10 24 za april. Enako velja tudi za efektivno blago.

Koruzna nagiba istotako vedno k višjim cenam. Danes je največ inozemsko blago v prometu, kajti Ogrska ne-le nič ne izvaža, nasprotno pa prav ogromne množine uvaža. Iz Rumunije je vsled prepovedi tudi nič ne prihaja, pač pa bo glasom statistike letos morala celo uvažati, ako nima precejšnjih zalog stare koruze. Doslej namreč Rumunija še ne pomni tako slabe letine. Za potrebuje ta dežela 15 1/2 milijonov hl, letos jih ima od nove letine le 7 milijonov.

Oves se trdovratno brani pustom, četudi kupčija ni ravno živahna, pač pa prav skromna. April kurz se je povzpela na 7.25.

Spirit notira nespremenjeno, trdno.

Petrolej enako.

Riž se giblje v smeri navzgor. Kava je dvignila vsled nezadostnih dovozov cene za nadaljni 2 K pri 50 klg. in hosira naprej.

Sladkor. Surovina notira nekoliko ceneje, rafinada pa ostaja na doseženi višini.

Poslano.*)

500 kron

nagrade izplačam tistemu, ki mi donese dokaz, da sem jaz radi noveletnih daril kake dopise kamorsibodi razposiljal ter označim osebo, ki je moja trditev na imenovani način črnila, za lažnjivca.

M. Spreitzer

trgovca v Ljubljani.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Poslano*)

anonimnemu, Slovenčevemu poročevalcu iz novomeške okolice.

Kateri bojazljivi zajec tiči in se skriva za tem grmom, pač ni težko uganiti tistemu, komur se niso docela skisali možgani!

Kakor razvidno iz priloge 277. št. „Slovenca“, Vam je le dal ta list radostno in drage volje na razpolago celo svoje uredniške predale, kjer nastopate prikrito ter nam hočete pod zaščito te dvomljive firme na blagoslovljeno — potrpežljivem papirju nekaj natveziti, kar nima niti nog niti klave. Poročate namreč: „V sobotni številki „Slov. Naroda“ se je znesel v obliki „Poslanega“ ljubljanski trgovec gospod Predovič nad novomeškim županom. Huduje se raditega, ker se je pri zadnjem letnem semurju prepričal gospod župan o resničnosti raznih pritožb glede javne tehtaice v Novem mestu. Gospod Predovič sam priznava, da so tehtali prašiči po eno kilo manj, kakor preje, seveda je bilo pri nekaterih več razlike nego 1 kg., kar bi bilo seveda v veliki množini trgovcu gotovo v dobiček. Ako pokupi tisoč prašičev in pri vsakem dobi na ta način 1 kg., znaša to z navadno ceno 80 h že 800 K, kar pač ni maleklost. Vsakemu svoje po pravici! Tudi kmet naj dobi za svoj trud, katerega ima z izrejo prašičev, po poštenu tehnično pošteno plačilo. Gospod Sladovič, župan novomeški, je svojo dolžnost storil, ker je to storiti dolžan, saj je javna tehtaica pod njegovo kontrolo. Kolikor je pa nam znano, je g. Sladovič vseskozi poštenjak, ki varuje svoje in tudi tuje interese. Želimo, da se v prihodnje več ne ponavljajo taki slučajji, kakor je bil ta, zlasti, ker se govoriča raznaša, da ni bil ta slučaj prvi. Upamo, da bodo zadostovali za sedaj to, vse drugo zamolčimo, četudi je, vsaj tako menimo, znano županstvu nekaj tudi o drugem slučaju, kjer je na enak način posredovalo v korist prodajalcev.“

Torej v obliki „Poslanega“ sem se znesel nad nekim kakor milo tožite v „Slovenca“. . . Oj, groza! . . . Bog mi grehe odpusti! . . . Katero obliko pa naj bi bil sploh rabil po Vašem nemerodajnem mnenju?

Jaz, za svojo osebo, stojim namreč na stališču, da lista samega pravzaprav nič ne briga tisto perilo, ki ga dva pereta med seboj v inersatnem delu taistega ergo je bilo brez dvoma edino umestno, da sem pustil svoje stvarno utemeljeno in dobro podprto „Poslano“ ponatisniti kot plačan inserat. To pač zabranjeno ne more biti nikomur, če ima še kak pošten vinar v žepu in zajedno stvar samo javno in možato krije s svojim polnim imenom.

Predno meritično odgovorim na to „Slovenčev“ notico, naj mi bo dovoljeno konstatirati, da se je v ono isto številko imenovanega lista vtihotapila še neka druga notica, ki slove: „Prašiči na sejmu 29. m. m. v Novem mestu imeli so izredno nizko ceno, dobili si jih 60—70 vinarjev kilogram na živo tehtnico prav lepe, mali sploh nobene cene niso imeli, par si jih dobil za 8 kron. Trg je bil dobro obiskan.“

To je slučaj, ki pa ni več slučaj. Brez dvoma obstoji nekaj kavzalni neksus med tema dvema noticama, katerih nezakonski oče je izvestno eden in isti anonimus. . . Ta poslednja notica ima očitno nekaj spekulativni namen. . . Ker pa je — kakor smo se iz ravnokar minule senzacionalne ameriške porotne obravnave temeljito poučili — špekulacija v obče dovoljena in dopustna, se sploh niti ne izplača, da bi dalje zasledoval in raziskaval, v čem tiči takozvano kaznivo dejanje. Omejiti se hočem marveč zgolj na to, da konstatiram samo neko jezu vitsko zavito dejanje, ki pa ima pri vsem očitem svojem zlobnem namenu celo to dobro lastnost, da nobeden tistih ščentincev, ki jih ima v mislih le-ta tendenciozno prirojena notičica, nikdar ne smrt obsojen ne bo. . . Zastoj se torej gosposdi okoli „Slovenca“ ž nje informaterjem vred sline cede, ako v resnici mislijo, da kdaj dobe pod zob mastno pečenko ali fino prekajeno pleče tistih prašičev, katerih notorično na sejmu 29. m. m. v Novem mestu po 60—70 vinarjev kilogram nikjer dobiti ni bilo — ker se je baš vseskozi blago po 70—80 vinarjev plačevalo.

Notica sama trdi, da je bil trg dobro obiskan. Če je pa trg dobro obiskan, se navadno tudi doseže dobra cena. Sicer nam je pa v najboljši dokaz tudi prva „Slovenčeva“ notica sama, kjer se izrečno upošteva zgolj navadna cena 80 vin. za kilogram. V tej prvi notici se namreč trdi in naglašja: „Gospod Predovič sam priznava, da so tehtali prašiči po eno kilogram manj, kakor preje. . . Ako pokupi tisoč prašičev in pri vsakem dobi na ta način 1 kg., znaša to z navadno ceno 80 vin. že 800 K, kar pač ni ma-

lenkost.“ — Seveda to ni maleklost in to tem manj, ker je ravno narobe prav in resnično; saj sem vendar na kupljeno blago pošteno plačal na podlagi prvotnega tehtanja in ne na podlagi kasnejše nastale diference. Torej nikakor nisem mogel pri vsakem prašiču — ki je bil vendar prvotno težji — na ta način pridobiti 1 kg., ampak sem — kakor nam že zdrava pamet pove — faktično ravno toliko izgubil. Tako je in ni drugače!

Da Vam bo pa kot najnovejšemu sodniku „Slovenca“ še bolj jasno, v čem ta potuhnjeni poštenjak pravo resnico ekskamotira in po svoje zavija, naj Vam v spomin pokličem samo dva odstavka iz zadnjega „Poslanega“, ki se doslovno glasita tako-le:

Pripoznali mi bode morda lojalno, da je bil moj odločni protest proti takemu enostranskemu postopanju v resnici opravičen in utemeljen — kakor morate nehoti tudi priznati, da je bil vrhutega uspeh Vaše tozadevne intervencije povsem negativen; kajti dognali ste faktično edino-le to, da je imelo vsako iznova iztehtano in pretehtano prase vsaj po eden kilogram manj nego poprej na podlagi prvotnega tehtanja — kar je čisto naravno in lahko umljivo vsaj za vsakerega, ki se na tehtanje živega blaga le količikaj spozna. . . To je neovrgljivo dejstvo, ki se ne da kar nič predurčati — in naj bi se bilo tehtalo tudi na najboljčijem apotekarski vagi!

Sicer pa se v tem slučaju očitno tudi javnemu tehtničarju samemu godi huda krivica; kajti dognani faktum kaže jasno, da se je že tudi prvotno tehtalo povsem pravilno. Pri tej priliki naj ne ostane neomenjeno, da marsikateri prefrigan kmetič na vse zgodaj sam zase iztehta na prodaj pripeljana blago — meneč, da mu bo kdo kar hitro sedel na te limanice! Naravna posledica je, da potem po preteku več ur prašič vsekakor manj tehta, nego poprej, ker je medtem mnogo izgubil na blatu. Potemtakem seveda tudi končno skupilo nikdar ne odgovarja tisti višočini, kakršno bi bil prebrisan prodajalec najraje dosegel — v svoji sladki nadi. . . In to je večinoma edino pravi izvor vsem docela neutemeljenim pritožbam dotičnih možakarjev!

Kar nadalje „Slovenec“ besediči o kontroli tamošnjih javne tehtaice, to mene samega krvavo malo briga — to je marveč stvar javnega tehtničarja v Novem mestu, kateremu je mestna občina podelila koncesijo. Jaz, za svojo osebo v tem pogledu tudi še danes do zadnje pičice vzdržujem vse tisto, kar sem že zadajši povedal. V eklatanten dokaz, da se opravičene kontrole niti najmanj ne bojim, naj v sledečem samo ponavljam svoje znano vabilo:

Da se pa v bodoče že naprej izognemo takim neprilikam, ki niso ni komur v prid in korist, temveč so izvestno le na kvar splošnemu tržnemu prometu, usojam si vabiti Vas najvjudneje, da se — ako to sploh smatrate za neobhodno potrebno — prihodnjič blagovoljno udeležite tehtanja takoj prvotno. Proti temu ne bo niti najmanjšega ugovora in tudi uboga žival se bo mnogo manj izmučila, ker se potemtakem ne bo dvakrat vlačila na vago — brez potrebe!

Še bolj radikalno sredstvo za konenito saniranje nezdravih novomeških tržnih razmer — kakor nam ji „Slovenec“ v toli črni luči slika — pa bi morda bilo, če se v bodoče zoper vse mogoče in nemogoče eventualitete prašiče zavaruje pri kaki ameriški zavarovalnici. Kakor smo uprav zadnje dni v sodni dvorani čuli, je zavarovalna stroka dandanes že tako daleč razvita, da se zamore na Angleškem zavarovati celo zoper dvojčice. V daljni Ameriki, kjer so še bolj napredni, so pa zavarovali nedavno celo neko čudovito vrlo desirano opico kar za okroglih tisočsto dolarjev, ne da bi jo bili količikaj vprašali, je-li jetična, ali če so morda sploh nje stariši in pradedje imeli jetiko? . . . Potemtakem torej menda tudi glede naših prašičkov ne bo posebnih zadržkov in zaprek! Tako zavarovanje bo pa imelo izvestno tudi še to prednost, da teh modernih zavarovalnih kandidatov potem ne bo več tehtal baje nezanesljivi novomeški tehtničar na koncesijonirani javni tehtnici, ampak tehtal jih bo zaupni mož dotične ameriške banke najbrž na kaki novodobni avtomatični vagi, ki bo proti vložku par vinarjev pravilno iztehtanemu in pretehtanemu kandidatu vrh tega lahko zaigrala tudi še kako okroglo, kakor n. pr.: „O, mein lieber Augustin!“ . . . Tako bo na ta način ustreženo vsem, prav vsem!

S predležečo repliko je pravda zame končana — gospod anonimus, Vi pa imate še zadajo besedo! Če pa imate — kakor v „Slovenca“ namigavate — poleg tega še kake druge arčne bolečine, le korajžno z golimi dejstvi na dan!

Da ste mi zdravi!

Elija Predovič.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1904.

Avstrijska specialiteta. Na žolodcu bo- hajom ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovga Seidol-praška“, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na žolodce krepilno ter pospešilo na prebavljenju in sicer s rastjočim uspehom. Skatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DITAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, znanomovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 8-16

Najboljše izpričevalo, ki daje zdravniku in pacientu, najboljše jamstvo za ledatnost sredstva, je kemiška analiza, ki je vsekdar potrdila — napovedano množino eleza v izdelanem vinu lekarnarja P. cečila, v Ljubljani na Dunajski cesti. Zunanja naročila po povzetju. 4 23

Upravičeno priljubljenost uživa iz kokosovih orehov napravljena, zajamčeno čista rastlinska mast Kumerol, ki njega uporabo po gospodinjstvih hotelih, restavracijah, ugodno priporočajo merodajni krogi. Pred manjvredni ml, slepilo podobnimi ponaredbami nujno svarimo.

Apotovačka mineralna nemizna in zdravilna voda je nenadkriljivo sredstvo proti kašlju, hripavosti, in proti vsem kataram. Ako se redno ob času zimse sezone uživa kakor to zdravnik priporoča, zaprečuje to sigurno vsako vratno in epidemsko bolezen.

Kot praktično božično darilo je pripraviti dobro znane dežnike „Romulus in Remus“. Eleganca, nizka cena, lahkoba in nepremočljivost so prednosti teh dežnikov, ki so še vrhutega izdelani iz dobrega blaga, ki se v gubah ne trga. Vsak dežnik ima vskano varstveno znamko „Romulus“ ali „Remus“. Glej današnji inserat.

Žolodce prebavlja in čisti. Da pa zamore zadostiti obema svojima zahtevam, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napenjati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvratno sredstvo v ta namen je dra. Rose balzam za žolodce iz lekarn B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahkotno odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah.

Nov vir dohodkov se je otvoril gostilničarjem itd. s samoigralnimi piano koncertnimi orkestroni in s samoigralnimi elektriskimi klavirjem „Pneuma“, ki je njih razpečevanje prevzela dobro znana firma S. Zangl, Danaj IV, Favoritenplatz 2. „Pneuma“ nadomešča 6 spretnih igralcev na klavir in se lahko na vsak nov ali star klavir koj na mestu priprava za samoigranje. Piano koncertni orkestrion proizvaja efektivno in živahno klavirsko glasbo s spremljevaljem bobna, trianga in cinel, izkratka: nadomešča popolni orkester in je prav pripraven za pesne lokale. Priprava plačila. Prav zmerne cene. Prospekti gratis in franco.

Petinpetdesetletni uspehi Anatherina.

Slabi zobje lahko povzročijo otrovanje organizma, gnojivce, zastrupljenja krvi, ki jim celo sledi smrt, dalje živčne komplikacije z znaki otrplosti in vobče so vrtli zobje velika nevarnost vsakemu človeku. Izkušnja nas uči, da ima izmed 100 ljudi 80 guile zob; med njimi imajo nekateri zobe kakor razvaline, zobno meso vneta, nalahko krvaveče in polno mehurjev, ki teče iz njih gnoj, ki jim že na razdaljo diši gnusno iz ust. Po izreku učenjakov povzročje in pospešuje navedene nedostatke ponajveč raba kislinastih in penecih se zobnih sredstev. Prof. sorji in zdravniki torej priporočajo zaradi zanesljivosti za ohranitev zdravih ust, zob in zobnega mesa kakor tudi proti takim bolečinam sedaj zanesljivo učinkujočo pristno Anatherinovo zobno in ustno vodo ces. in kr. dvornega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaju XIII. 62 proti dišanju iz ust v steklenicah po K 2.80, K 2.— in K 1.— z modro francosko etiketo v zlatem tisku in s firmo Anatherinovo zobni creme v lončkih po 60 h, ki zobe temeljito na neškodljiv način čisti in desinficira. — Na prodaj povsod in v glavni zalogi pri gosp. lekarnarju J. Mayrju v Ljubljani.

„Le Délice“ cigaretne papir, cigaretne stročnice. Dobiva se povsod. 671—40. Glavna zaloga: Dunaj, I, Predlbergasse 5.

Mnogo denarja si prihranite, če si doma barvate obleke, bluze, trakove, nogavice, otroške obleke itd. itd. Pobarva se brez truda v par minutah, uspeh je nepričakovano lep in ne stane skoraj nič, če rabite za to zak. zavar. barvilo za blago „FLOX“. Poskusni zaviti po 20 h, originalni lončki vsake barve 70 h (črno in višnjevo tegethof-bla) 10 h več. Poskusni zaviti so zastonj, ker se za to založenih 20 h pri nakupu originalnega lončka odšteje.

„FLOX“ 3031—49 podjetje barvili za blago Dunaj, VI, Wallgasse 34.

L. LUSER-jev obliž za turiste. Priznana najboljša sredstvo proti kur- 805. Jlm. očesom, žuljem itd. 38. Glavna zaloga: L. SCHWENK-ova lekarna Dunaj-Meldling. Z. Luser-jev obliž za turiste po K 20. Dobiva se v vseh lekarnah.

Vydrave žitne kave
Vsebuje kofein in druge zdravilne snovi.
„DOMAČI PRIJATELJ“
Vsebuje kofein in druge zdravilne snovi.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prašek

1 škatljica 60 vin.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinskih vin, specialitet, najfinjših par- fumov, kirurških obvez, sve- žih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Reslijeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožetovega

jubi. mosta. 38—49

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.
Destilerija Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5.—, 1/2, ste- klenica K 2.60. — Na prodaj v boljših trgovinah.

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gg. uradniški gener. zastopa banke „Slavije“ v Ljubljani K 56 10 mestno venca na grob preminule matere preblagorodnega gospoda ljubljanskega župana. — Srčna hvala!

Darila za „Narodni Dom“.

CXII. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenos . . . K 81.802 55

Doneski za mesec oktober; plačali so č. gospodje:
Dr. Ivan Tavčar . . . 10—
M. Pietersnik in U. pl. Trn- koczy, a 6 K, skupaj . . . 12—
Dr. vitez K. Bleiweis, dr. M. Hud- nik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda in V. Rohrmann, a 4 K, skupaj . . . 20—
J. S. Benedikt, A. Dečman, P. Drahsler, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, dr. L. Lah, G. Pirc, L. Pirc, dr. L. Požar, A. Skabruš, dr. St. Sterger, dr. Fran Zupanc in M. Zupanc, a 2 K, skupaj . . . 30—
J. Maček, L. Schwentner, Fr. Starč, in A. Tavčar a 1 K, skupaj . . . 4—

Doneski za mesec novem- ber; plačali so č. gospodje:
Dr. Ivan Tavčar . . . 10—
M. Pietersnik in U. pl. Trn- koczy, a 6 K, skupaj . . . 12—
Dr. vitez K. Bleiweis, dr. M. Hud- nik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda in V. Rohrmann, a 4 K, skupaj . . . 20—
J. S. Benedikt, A. Dečman, P. Drahsler, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, dr. L. Lah, G. Pirc, L. Pirc, dr. L. Požar, A. Skabruš, dr. St. Sterger, dr. Fr. Zupanc in M. Zupanc, a 2 K, skupaj . . . 30—
J. Maček, L. Schwentner, Fr. Starč, in A. Tavčar a 1 K, skupaj . . . 4—

Doneski za mesec decem- ber; plačali so č. gospodje:
Dr. Ivan Tavčar . . . 10—
M. Pietersnik in U. pl. Trn- koczy, a 6 K, skupaj . . . 12—
Dr. vitez K. Bleiweis, dr. M. Hud- nik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda in V. Rohrmann, a 4 K, skupaj . . . 20—
J. S. Benedikt, A. Dečman, P. Drahsler, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, dr. L. Lah, G. Pirc, L. Pirc, dr. L. Požar, A. Skabruš, dr. St. Sterger, dr. Fr. Zupanc in M. Zupanc, a 2 K, skupaj . . . 30—
J. Maček, L. Schwentner, Fr. Starč, in A. Tavčar a 1 K, skupaj . . . 4—

Opomba: Vsem č. gg. darovalkam in darovalcem, ki z njim v tečajnem položaju rodoljubno vstopajo, izreka najtoplejšo zahvalo
odbor „Krajcarske družbe“.
V Ljubljani, dne 14. decembra 1904.

Zahvala.

Gosp. Matie Dolničar, veleposesnik
zemljišča v Šmartnem pri Ljubljani,
ki je šoli v Trbovljah lepo zbirko na-
ročil, za katero
skupno se mu izreka iskrena zahvala.
Šolski svet in šol. vod. v Trbovljah,
dne 14. decembra 1904.
Načelnik in vodja šole: Vodušek.

Mrli so v Ljubljani:

Dne 12. decembra: Karolina Zergol, mest.
75 let, Japljeve ulice, 2. Marasmus se-

Dne 13. decemb.: Rajko Strohmayr umir.
niški uradnik, 68 let, Resljeva cesta 3,
prijemnice. — Marija Drobnič, kuharica 59
Konjuške ulice 1, jetika. — Ignacij Dolinar,
gostilničar, 52 let, Stara pot 1, jetika. —
Lukovič, železn. sprevednik, 32, Cesta na
Železnico 1, je bil povožen.

14. decembra: Tomaž Jesenko, strehar,
Strelško ulice 10. Emphysema pulm.
V hiralinici:

Dne 14. decembra: Jakob Kucel, čevljar,
Dementia. Paralysis cordis. — Anton
delavec, 49 let, Tubercul. pulm.

V deželni bolnici:

Dne 10. decembra: Pavlina plem. Enterer,
svoja vdova, 75 let, ostarelost.

Dne 12. decembra: Jera Urbančič, gostinja
Vitium cordis.

Borzna poročila.

Ljubljanska

reditna banka" v Ljubljani.

radni kurzi dan. borze 16. decembra 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
majeva renta	100.05	100.25
grebna renta	99.95	100.15
avstr. krona renta	100.40	100.60
zлата	119.55	119.75
ogrška krona	98.15	98.35
zлата	118.60	118.80
posojilo dežele Kranjske	99.50	101.10
posojilo mesta Spilke	100.25	101.25
posojilo mesta Zadar	100.10	100.10
posojilo mesta Bos. here. žel. pos. 1902	101.10	102.10
posojilo mesta deška dež. banka k. o.	99.85	100.10
posojilo mesta ž. o.	99.85	100.25
posojilo mesta zst. pisma gal. d. hip. b.	101.40	102.40
posojilo mesta pešt. kom. k. o. z.	107.50	108.50
posojilo mesta 100. pr.	100.10	101.10
posojilo mesta zst. pisma Innerst. hr.	100.10	101.10
posojilo mesta ogrške cen.	100.50	101.20
posojilo mesta dež. hr.	100.10	101.10
posojilo mesta z. pis. ogr. hip. ban.	100.10	101.10
posojilo mesta obl. ogr. lokalnih že-	100.10	101.10
posojilo mesta leznice d. dr.	100.10	101.10
posojilo mesta obl. češke ind. banke	100.10	101.10
posojilo mesta prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	99.50
posojilo mesta prior. dol. žel.	99.50	100.10
posojilo mesta juž. žel. kup.	307.10	309.10
posojilo mesta avst. pos. na žel. p. o.	100.60	101.60

Srečke.	1860/1	1861/2
ke ož l. 1860/1	186.50	188.50
ke ož l. 1861/2	275.10	279.10
ke ož l. 1862/3	183.10	185.10
ke ož l. 1863/4	183.10	185.10
ke ož l. 1864/5	183.10	185.10
ke ož l. 1865/6	183.10	185.10
ke ož l. 1866/7	183.10	185.10
ke ož l. 1867/8	183.10	185.10
ke ož l. 1868/9	183.10	185.10
ke ož l. 1869/0	183.10	185.10
ke ož l. 1870/1	183.10	185.10
ke ož l. 1871/2	183.10	185.10
ke ož l. 1872/3	183.10	185.10
ke ož l. 1873/4	183.10	185.10
ke ož l. 1874/5	183.10	185.10
ke ož l. 1875/6	183.10	185.10
ke ož l. 1876/7	183.10	185.10
ke ož l. 1877/8	183.10	185.10
ke ož l. 1878/9	183.10	185.10
ke ož l. 1879/0	183.10	185.10
ke ož l. 1880/1	183.10	185.10

Delnice.	1885/6	1886/7
ne železnice	88.50	89.10
ne železnice	65.10	65.10
ne železnice	163.50	164.50
ne železnice	67.50	67.50
ne železnice	804.52	805.25
ne železnice	249.50	250.50
ne železnice	66.00	66.10
ne železnice	491.20	492.20
ne železnice	235.50	236.50
ne železnice	514.50	515.50
ne železnice	308.10	312.10
ne železnice	530.10	534.10
ne železnice	186.50	188.50

Valute.	11.32	11.37
fr. cekin	11.32	11.37
fr. franki	19.06	19.08
fr. marke	23.55	23.54
fr. reigins	23.92	23.99
fr. ke	117.57	117.72
fr. ki bankovi	95.20	95.40
fr. ki	253.50	254.50
fr. ki	4.84	5.10

Meteorološko poročilo.

na nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9. zv.	744.3	1.1	sl. zahod	jasno
2. zv.	747.0	3.0	sl. zahod	megla
7. zv.	747.3	0.1	sl. svzh.	megla

Srednja večerajšnja temperatura: 3.5°
male: -1.7°. Padavina 0.0 mm.

Pri otročjih boleznih

trebujejo se čisto kisline preganjajoča
redstva in zatorej opozarjajo zdravniki
zaradi milega vplivanja svojega na

MATTONI-JEVO
GISSHÜBLER

naravno
alkalično kiselico

atero radi zapisujejo pri želodčevi ki-
lini, škrofeljnih, krvici, otekanji žlez
t. d., ravno tako pri katarh v sapniku
oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika
Schneider-ja monografija o Giesshübl-
Statin.) 7-3

Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju
Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
cerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Mlad trgovski pomočnik

popolnoma zanesljiv in pošten, želi
svojo službo s 1. januarjem 1905
premeniti in sicer na Štajersko ali
Koroško. 3657-1
Naslov pove uprav. „Sl. N.“

Prodajalka

začetnica z dežele, močna in poštena,
se sprejme v trgovino z mešanim blagom
pri **J. Urbančič, Bač št. 55,**
pri Knežaku. 3651-1

Uradnik

dobra moč, išče primerne službe kot
knjigovodja v kaki tovarni ali kot
tajnik, bodisi pri občini ali posojilnici,
ali v kaki pisarni. 3643-1
Ponudbe sprejema z naznanilom
plače „A“ poste restante Postojna.

Album

krasnih in priljubljenih pesmi za citre, s
pridejanim tekstom:
a) 85 slovenskih in hrvatskih . . . K 4-
b) 100 nemških . . . „340
s pošto 50 vinar. več.
c) Najprikladnejše božičnice. —
c. najboljša citrarska šola za sa-
mouke, popolna, samo
Reflektantom se dajo svedočbe. 5-
Preglede dološlje:
Prof. Jos. Sorg, Dunaj,
III., Hauptstrasse 144. 3671

Gostilna

in prodajalna z mešanim bla-
gom na dobrem kraju in dobro vpe-
ljani, se oddaste v najem ali prodaste.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 3655-1

Vse vrste 3662

hmelja

(starega) kupuje po najvišji ceni
Emerih Kuketz
v Žalcu (Sachsenfeld).

Zaradi pomanjkanja pro-
stora se prodaja

klavir

za ceno 60 K.

Vpraša se pri g. Josipini Galle
v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 23,
spodaj na levo. 3673-1

100 veder belega

in 3663-1

300 veder rdečega

dobrega vina

ima še po najnižjih cenah na prodaj
gosp. Schalk v Sevnici.

Trgovski pomočnik

spreten prodajalec modne in manu-
faktorne stroke dobro vajen, dobro vešč
pisarniškega dela, hrvatskega in nem-
škega jezika zmožen, dobi dobro in
trajno mesto.

Ponudbe z navedbami plače in s
fotografijo na naslov Fr. Benedekovič
v Karlovcu. 3636-1

„Romulus“

napolnilnat dežnik
s pristnim v blago vkanim napisom
„Romulus“. 3664-1

„Remus“

dežnik iz čiste svile, popolnoma
neotežene. Pristen samo z napisom
„Remus“, vkanim v blago.

Ceno, elegantno, lahko, nepremoč-
ljivo. Se ne trga po gubah.

V Ljubljani jih prodaja samo **Josip**
Vidmar, izdevalc dežnikov, Stari
trg.

Tamkaj tudi preoblačijo dežnike z bla-
gom „Romulus“ in „Remus“.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:

Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.
Blaznik L., Stari trg št. 12.
Blaz M., Dunajska cesta št. 14.
Dolenc H., južni kolodvor.
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marije Terezije cesta,
nasproti Kolizeja.
Kališ A., Jurčičev trg št. 3.
Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.
Kos I., Kolodvorske ulice št. 26.
Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
Kustrin A., Brag št. 6.
Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.
Pichlar I., Kongresni trg št. 3.
Sever M., Gosposke ulice št. 12.
Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
Svatek A., Mestni trg št. 25.
Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10.
Velkovrh A., Sv. Jakoba trg 8

Šiška:
Favai M., Spodnja Šiška pri ko-
lodvoru.
Lavrenčič M., trgovec v Šiški.
Kamnik:
Ažman Marija, trafika.
Škofja Loka:
Zigon Matej, trgovina in trafika
na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:
Florian Karl, knjigotržec.
Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Lesce (v bufetu na kolodvoru):
Legat Ivan, gostilničar in posestnik.

Bled:
Pretnar Ivan, trgovec.
Javornik:
Podpac Štefan.
Bohinjska Bistrica:
Grobotek Mijo, trgovec.

Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.
Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.
Vrhnika:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc).
Logatec:
Japel Maks, trgovec.
Črni vrh nad Idrijo:
Lampe Ivan, trgovec.

Cerknica:
Kravanja Anton, trafikant in
trgovec;
Pogačnik Alojzij, trgovec;
Popevič Janko, trgovec;
Werli Karolina, trafikantinja.

Begunje pri Cirknici:
Stergulec Ivan, hišna št. 31.

Staritr pri Ložu:
Benčina Ivan, posestnik, gostil-
ničar in trgovec.

Postojna:
Kraigher Josipina, trafika.
Marinšek Jakob, prodajalec.

Št. Peter na Krasu:
Novak A., na kolodvoru juž. želez.

Ilirska Bistrica:
Tomšič Roza, trgovka

Senožeče:
Zelen Ant., gostilničar in trafikant.

Zidani most:
Peterman Mary, trafika na kolo-
dvoru.

Celje:
Miklauc Marija, trafika v „Na-
rodnem domu“.

Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.

Celovec:
Sowa Josip, časopisni biró.

Gorica:
Gabršek A., knjigotržnica.
Schwarz Josip, trafika, Šolska
ulica št. 2 (via scuole 2).

Rauniak Marija, trafika na ko-
lodvoru.

Trst:
Bevk M., Piazza Barriera vecchia
(vogal ulice Bosco št. 1).

Lavrenčič Mihael, Piazza Ca-
serma št. 1.

Majcen M., ulica Miramare št. 1.
Stanič Št., ulica Molin piccolo
št. 8.

Opatija:
Tomašič Anton, trafikant.

Pulj:
Schütz Marija, trafika na postaji
državnega kolodvora

Reka:
Potošnjak A., Via del Molo.
Časopisni biró „Globus“, via
Adamich št. 2

Dunaj:
Hočevnar Helena, trafikantinja,
VIII. Alserstrasse št. 9.

Matere

dajate dojenčcem in otrokom
v dobi razvoja ob slabokrv-
nosti, malokrvnosti, škrofu-
loznosti, anemiji, rachitis, ob
pomanjkanju slasti, oslov-
skem kašlju vsak dan žlico

Ivan Hoffovega

živila iz slad. ekstrakta

na kupico mleka, kandolovega
kakao, ovsnega močnika itd

Sedobiva v lekarnah in dro-
guerijah. 1904: Velika zlata
drž. odlika. 3629

Izdelovalnice živil

Ivan Hoff, Stadlau.

Filialka

M. Žargi

se je otvorila

15. t. m.

v hiši gostilne „pri Lipi“

v Židovskih ulicah.

Velika zaloga zimskih potreb-
ščin in raznega perila za
moške in ženske, srajc, ovrat-
nikov, manšet in kravat, dalje
modercev, predpasnikov, bluz
i. t. d. 3672
po najnižji ceni.

František Kankelj

župan, ud cest. odbora idrijskega posestnik itd.

danes dne 17. t. m. ob 4. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni, previden s
svetimi zakramenti za umirajoče, v 47. letu svoje starosti mirno v Gospodu
zaspal.

Pogreb predrazega ranjega bode v ponedeljek, 19. t. m. ob 10. uri
dopolodne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

Godovič, dne 17. decembra 1904. 3668

Marlja Kankelj, soproga. — **Franc Gruden Dominik Gruden**, sinovca. —
Janez Kankelj, brat. — **Františka Eksler Marija Kankelj**, sestra

Na prodaj je dobro idoča kavarna.

Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 3575-3

Želi se kupiti že obrabljena

tamburaška godala.

Ponudbe naj se dološljejo **Alojziju**
Jerše v Borovnici. 3652-1

V najem se odda

mesnica

s klavnico v dobro idočem kraju
pod jako ugodnimi pogoji.

Vprašanja pod „št. 900“ na
upravništvo „Slov. Naroda“. 3637-1

Sodni pristav

čez 4 leta posamezni sodnik vobče,
stenograf, želi prestopiti k advokaturi
ali notarjatu.

Ponudbe na upravništvo „Slov.
Naroda“. 3600-3

Pošten, zdrav in krepak mož želi

vstopiti v službo v kako tovarno kot

strojnik

meseca februarja.

Naslov se poizve v uprav. „Slov.
Naroda“. 3631-2

Dobro vpeljana zavarovalnica za živ-
ljenje, sprejme takoj zmožne

akviziterje

proti visoki proviziji in stalni plači.

Ponudbe na upravništvo „Slov.
Naroda“ pod „stalni zaslužek“.

Išče se dacar

proti primerni plači. Vprašanja naj se pošiljajo na Alojzija Slajpah na Vel. Loki, Dolenjsko. 3638-1

Božična in novoletna darila.

Praške zdravilne 3199-5

šunke

priporočane od vseh zdravniških kapacitet kot najboljše.

V. CHMEL

Praha, Spálená ulica št.

Cenovniki zastoj in franko.

Elektriška žepna svetilka.

Zanesljiv in soliden izdelek.

Na pritisk s prstom zažari čudovito svetla luč. Brez vsake nevarnosti in lahko; nosi se pripravo v žepu. Baterija se lahko zamenja. Cena kompletno z odsevnikom 3 K. Baterija za premenitev 80 h. Elektriška acetilena nova ročna svetilka 5 K. Kilo goriva zraven v ločevinasti skatli 1 K. Izvrstna, velfina ročna svetilka znamke „Scharlach“ 7 K 50 h. Na deželo po povzeju. M. Kundbakin, Dunaj IX. Liechten-3271-3 2 steinstrasse 23.

Duhovito in okusno darilo

vsakomur dobrodošlo, je steklenica rastlinskega likerja ali grenčice „Florian“ fine kakovosti za okrepitev želodca! Dobi se v steklenicah po 1 1/2, 1/4, 1/2 litra v rastlinski destilaciji „FLORIAN“ (tvrška Edmund Kavčič v Ljubljani) in v drugih prodajalnah. 5-288 Pazite na ime „FLORIAN“.

Velemenem občinstvu vljudo naznanjava, da sva prevzela dobro znano

restavraco „Na pošti“

na Jesenicah na Gorenjskem.

Prošiva za naklonjenost slav. občinstva, ker bode najina največja skrb, čistite gg. goste postreči le s slastno mrzlo ali toplo jedjo, samo s pristnimi pijačami in točno postrežbo.

P. n. tujcem in izletnikom je obenem 14 moderno opremljenih sob na razpolago.

Priporočaje se za mnogobrojni obisk, bilježiva z odličnim spoštovanjem

Ludovik in Ivanka Heidinger.

Jesenice na Gorenjskem, dne 15. decembra 1904. 3659

Obeski

za božična drevesca

v bogati izbori iz sladkorja, fondant likerja, čokolade, marcipana, geleja, kakor tudi različni obeski iz najfinjšega peciva po najnižjih cenah, dalje priporočam božično strdenje, kakor limon. tablice, mandljeve stebličice, norimberško strdenje z mandlji, bazelske glazirane in pariške tlakov. kamenčke, pinjolske stebličice in saleburške pogačice najfinejše polnjene s sadjem (novost) in jako priljubljene.

Izbera najfinejšega čajnega peciva kakor tudi različne vrste 3648-1

svečic za božična drevesca

gladkih in v renesančnem slogu.

Solidna in najcenejša postrežba in točno odpošiljanje zunanjih naročil.

Ernest Hammerschmidta nasledniki

MADILE, WUTSCHER & Ko.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6. 3496-2

Velika zaloga

poljedelskih strojev in orodja.

Nizke cene!

Naprodaj

je enonadstropna novo zidana hiša, v najlepšem stanju, pripravna za trgovino, 8% obrestonosna. Lep vrt. Stanonik, zidarski mojster, Rožna dolina p. Vič pri Ljubljani. 3592-3

Lepo stanovanje

pred. juž. kolodvorom

v I. nadstr., obstoječe iz 3 sob, kuhinje, vrta in pritklin, se odda na Cesti na južno železnico št. 26. Več se poizve istotam. 3505-3

Ali ste že dobili tako tolste purane in kapune

kakor jih razpošilja

B. HUDE v Tepanjah

pri Konjicah (Štajersko)?

Sigurno ne!

Zato pa v začetku sezone ne prezrite imena!

Uradno dovoljena najstarejša ljubljanska že 15 let obstoječa

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 3649

priporočila in namečila le boljše

službe iskajoče vsake vrste

za privatne in trgovske hiše, pensionate, hotele i. t. d.

za Ljubljano in drugod. Potniška tisk. — Natančneje v pisarni.

Vestna in kolidor možno hitra postrežba zagotovljena.

Po vseh kulturnih državah registrirana

Na drobno na prodajo.

1833-0

za srajce ovratnike in manšete

LEVOVA ZNAMKA

M. Joss & Löwenstein

c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Priporočam

p. n. občinstvu vsakovratne čevlje domačega izdelka po meri. Strankam ustrezem vedno točno, z dobrim blagom in primernimi cenami. 3006-10

Delam po najnovejših oblikah. Sprejemam tudi popravila.

Fr. Kukman

čevlarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta št. 11 (v Fröhlihoji hiši)

I. dvorišče na levo.

Nikaka sleparija!

Nikako ničredno blago!

Veseli božič

napravite sebi in svojim otrokom le, če kupite našo resnično neprekosljivo božično zbirko igrač.

Za mali znesek = samo gld. 1.60 = pošljemo 10 zajamčeno solidno izdelanih igrač:

- 1 kompl. originalni Richterjev zabojček s sidrom s stavbnimi kamenčki z navodilom in 25 barvastimi slikami;
- 1 kuhinjska kredenca;
- 1 skatljica kuhinjske posode;
- 1 skatljica cinastih vojakov;
- 1 oblečena punčka;
- 1 železnica;
- 1 knjiga z barvastimi slikami;
- 1 loterija;
- 1 skatljica z barvami;
- 1 otroška ura s premakljivimi kazalci;
- 1 verižica k uri.

Narociti blagovolite v lastno korist kar najhitreje, ker prihaja vsak dan na stotine naročil in bodele imeli le toliko časa tako ugodno priliko za samo gld. 1.60 razveseliti več otrok skupaj, dokler ne poida zaloga. Pošilja, če se denar pošlje naprej ali proti povzetju razpošiljalnice igrač

Engelbert Kral

Dunaj II/1, Taborstrasse 27.

Poštno predalo.

— Embalaža in vozni list 10 kr. —

3-966

Za obilen obisk se priporoča pod tovarniško ceno.

prodajali

19. do 24. decemb. t. l.

Kaznjava predmet se bode od po

razstava

velika božična

režer op. 7. ure v jut. 8. ure v jut. 13. Stari trg 13

za dame in gospode modna trgovina

Rudolf Jesenko

Rejenčka

boljše rodbine vzame mlada mati v dojitev. — Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3595-3

Lepo stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz štirih sob z vsemi le zaželenimi pritlikinami kakor poselsko sobo, ahrambo, opravljeno kopeljo, veliko kletjo itd. se odda takoj event. s 1. februarjem 1905 v visokem parterju novosezidane hiše št. 7 ulice „Stare pravde“ (nasproti vrtu otroške bolnice). Natančneje se izve pri I. Lončarju v I. nadstr. hiše. 3413-8

Ugodna priložnost

za nakup.

V nekem večjem trgu na Dolenjskem, 15 minut od železniške postaje, je pod ugodnimi pogoji takoj naprodaj

tvorniška naprava z vodno silo 20 konj. moči.

Vprašanja: Celje, poštni predal 33. 3630-2

Prsten

domač BRINJEVEC

preizkušen na deželnem kemičnem preizkuševališču za živila v Ljubljani.

Liter 2 kroni. 6

Razpošilja v vsaki množini

IVAN MALI

v Škofji Loki. 3596-3 Praes. 322 6/4.

Oklic

Pisarniški pomožni delavec

nemščine in slovenščine zmožen, izvežban v pisarniških opravilih, sprejme se takoj proti dnevni plači 2 kroni 20 vinarjev.

C. kr. okrajna sodnija Kočevje oddelek I, 8. decemb. 1904.

Prevzetje trgovine.

S tem vljudo naznanjam, da sem z današnjim duem prevzel

renomirani optiški zavod

Niklas Rudholzerjevih dedičev

in se navljudneje priporočam p. n. občinstvu tudi za nadaljna naročila. Vse optiško blago, kakor: gledališka kukala, poljska kukala, tlakomeri, toplomeri, lorgnioni, očala, ščipalnice zlato, nikljaste, jeklene in double po jake znižanih cenah.

Prijaznih naročil prosi z odličnim spoštovanjem 3650-1

Fran Karel Rudholzer

urar in optik, prodaja zlatnin in srebrnin.

Podpisani vljudo naznanja, da otvori

svojo notarsko pisarno

o prihodnjem novem letu

t. j., dne 1. prosinca 1905. leta

v Ptuju

v hiši gosp. Uka, Brandgasse št. 9, v bližini c. kr. okrajnega sodišča

ter se slavnemu občinstvu priporoča.

Kazimir Bratkovič

c. kr. notar. 3665-1

Učenec

iz boljše hiše se sprejme za spoorijsko trgovino pri tvrški F. Terdina, Ljubljana. 3620-2

Posestvo

v Spodnji Šiški šte. 57 se odda v najem ali prodaja iz proste roke. 3589-3

Več se poizve istotam.

Pod jako ugodnimi pogoji se prodaja

zaprti voz (kupé)

za dve osebi.

Več se poizve v upravništvu „Slov. Naroda“. 3632-2

Spreten stavec

za knjige in akcidence se išče za takojšnji nastop. Služba je trajna. Prepisi izpričeval W. Blanke v Ptuju. 3590-2

Iščem kompanjona

k ustanovitvi brez konkurenčnega podjetja s 6-10.000 K. Popolni naslov prosa se pošlji na upravništvo na kar se dobo pojasnila: „Tehniška moč.“ 3611-3

Kontoristinja

zmožna slovenskega in nemškega jezika, s trgovskim izpitom, zmožna tudi n. m.ške stenografije in pisanja na stroju, išče stalne službe. 3683-3

Prijazne ponudbe je nasloviti na upravništvo „Slov. Naroda“.

V hiši „Narodne tiskarne“

v Knafovih ulicah št. 5

se odda za 1. februarj 1905

lepo stanovanje

v III. nadstropju, obsoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe, poselske sobe, kleti in podstrešja.

Več v upravništvu „Slov. Naroda“.

Galicio se iščejo izdelovanja
lesne volne in lesenih žebic
vajeni spretni

delavci.

Ponudbe z navedbo zahtev uprav.
Slov. Naroda. 3623-2

Dokler kaj v zalogi!

Dvakrat čiščeno 3684-3

posteljno perje (puh)
od 25 kr.-gl. 4'20
za pol kilograma.

modni trgovini za gospode
ENGELBERT SKUŠEK
Pred škotijo št. 19.
Vzorci so na razpologo.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega
K 9-60, boljšega K 12-;
helega, jako mehkega, skubljenega K 18-;
K 24- snežnobelega, mehkega, skubljenega
K 30-; K 36-; Pošilja se franco proti
povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povratni poštni stroškov. 3427

Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pošta Pizen na Češkem.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvaja. Vse puške so na c. kr. preskušene-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 50

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gl.

Krasna ura z lepo verižico, točno
idoča, za katero se daje dveletna garan-
cija; zelo lepa laterna magica s 26
krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo
elegančna broža najnovejša oblike, 1 lepa
kravatna igla s simli briljantom, 1 krasen
kolij iz orient. biserov, s patent. zakle-
pom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin
usnat mošnjiček, jako elegantni na-
stavek za smotke z jantarem 1 gar-
nitura ff. double-zlatih manšetnih in
srajčnih gumbov s patent. zaklepom,
1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno
zrcalo, belg. steklo v etuju, 20 predme-
tov za dopisovanje in še 200 raznih
komadov, vse, kar se potrebuje hiši,
zastonj. Krasnih 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja
proti poštnemu povzetju za 2 gl. raz-
pošiljalnica

S. Kohane, Krakov
št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 3841
Mnogo priznanih pisen.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl. —70	253 črk fl. 2-40
90 " —85	354 " " 3-—
127 " " 1-20	468 " " 3-60
140 " " 1-60	640 " " 5-—
211 " " 2-—	809 " " 6-—

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela.
Zastopniki se iščejo. Neugajoče se vzame nazaj.

Dunaj I, Adlergasse 7
(telefon 12.179)

Zahtevajte

cenovnik o vsakovrst-
nih štampiljah. Najno-
vejši stroji za nume-
riranje, sablone, klesče
za plombe, vžigalni
pečati, pečatne marke
z vžbočenim tiskom.
Preše za vžbočeni
tisk. Kliseji po
vsaki predlogi, moderni monogrami
in zobci za perilo, solidno izvršeni
in **ODESA** na Ruskem,
Puškinskaja 16.
Cenovniki zastoj. 76-50

3 dacarji

se iščejo za davčni okraj Črnomelj z
vstopom 30. decembra 1904; letna plača
900 kron in prosto stanovanje. — Od
prosilecev se zahteva 500 kron kavicje
in izkaz dosedanjega službovanja.
Prošnje naj se dopošljejo **Štefanu**
Kožar v Črnomlju. 3627-1

Lovske puške

vseh sistemov, priznano izdelki
prve vrste z največjim strelnim
učinkom priporoča 3007-9

Peter Wernig,
c. kr. dvorni dobavitelj orožja
v Borovljah na Koroškem.
Cenovniki zastoj in poštne prosto.

Tovarna pečij

ustanovljena 1. 1888.
Založnik avstrijskih
ces. kralj. državnih
uradnikov

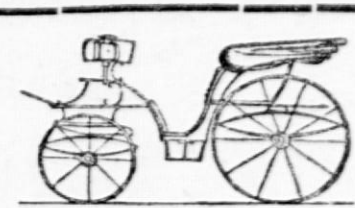
Alojzij Večaj

Ljubljana
Trnovo × Opekarska cesta ×
Veliki stradon št. 9

priporoča vsem stavb-
nim podjetnikom in sl.
občinstvu svojo veliko
zalogo najtrpežnejših in
sicer od najmodernejših
prešanih in poljubno bar-
vanih do najprostejših
prstenih pečij
različnih vzorov kakor:
renaissance, barok, got-
ske, secesion itd. kakor
tudi številne in krusne
pečij lastnega in doma-
čega izdelka po najnižjih
cenah ter je v svoji stroki
popolnoma izvežban.
Ceniki brezplačno in
poštne prosto. 11

Več sto lepih, suhih mecesnovih plohov

proda po primerni ceni
Josip Fajdiga, trgovec z lesom
v Kamniku. 3568-3

Izdelovatelj vozov FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 237-49

VOZOV.

Nujno svarilo.

Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se
delajo poizkusi rastlinske mast pod različnimi imeni in znamkami po-
veličevati in spravljati na trg.

Pred nakupom takih malovrednih posredb nujno svarimo, zaka-
le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

je dokazano prva in najboljša
rastlinska mast, ki je kot najčistiša jedilna mast
priznana od avtoritet. 2568-13

Popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko mast, maslo itd.

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici
jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva,
pošljamo poskusne poštno skatle po okoli 5 kg
brutto po 6 K 50 h za skatlo, franko na vsako
avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpeče-
valce po železnici v zavrtkih po 1/2, ali 1 kg, v
zabojih pa od 10 kg naprej.

Za grosiste prednostne cene!

Brošure in zdravniška izpričevala zastoj.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast

v monarhiji
Emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etabilirana 1880.

Mlad trgovski pomočnik

popolnoma izurjen v manufakturni in
špecerijski stroki, vajan natančnega
reda v prodajalni priden, pošten, se
sprejme s 1. ali 15. januarjem.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“. 3545-3

Priporočam:

doma vkuhane brusnice, doma
vkuhane kompote, marmelado
iz ribezlja, rudečih jagod in
marelic.
Slivovko, najboljšo, ki jo je dobiti.
Marelični destilat!
Vina iz dunajske rotovške kleti.
in vse fino 3597-3
delikatesno in špecerijsko blago,
šampanjec, likerje itd.
Z velespoštovanjem

FRANJA KHAM
na Miklošičevi cesti.

Pijte Klauerjev

Triglav

najzdravejši vseh likerjev.

Dobro izgledanje

dosežete le z **Demotogenom**
najboljšim, zdravniško prizanim
živilom proti shujšanju, bledič-
nosti, slabokrvnosti; v 6 tednih
2 funtov več teže. Damam pro-
spešno bujnost.

Odlikovan z 11 pr-
vim darili, tudi
„Grand Prix“ v Pa-
rizu.

Prospekti franko.
Cena K 250 za 14 dni
Razpošilja **Balzar**, Dunaj, II Hauptstrasse
50, tudi v lekarnah in drogerijah. Zaloga v
Ljubljani pri **Antonu Kanču**, drogerija v
Selenburgovih ulicah. 3551-2

Anton Aškerc

2-145

Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o
Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj
Aškerc, in to popolnoma drugače,
nego je bila znana doslej po Funk-
tem prevodu nemške Baumbachove
idile. Aškerc se je tesneje oklenil
pravljiske snovi tako kakor jo je bil
zapisal rajni Deschmann ter pridržal
tudi demona „Zelenega lovca“. Tako
je ustvaril Aškerc iz narodne prav-
ljice čisto novo, svojo epsko pesnitev;
zato se nadejamo, da zaslovi sedaj
med nami tudi njegov izvirni,
slovenski „Zlatorog“.

Izšel je v založbi

L. Schwentner-ja
v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h, po pošti
1 K 70 h.

MILA

Izvrstne pralne moči.

Ceno, ker izdatno.

MONTE CHRISTO

Pazite na oblastveno zavarovani vtisk „MONTE CHRISTO“.

Napredaj v vsaki konsumni zalogi ali pri vsakem večjem trgovcu.

1857-23

TVORNICAPOLONOVISVEČ in MILA na DUNAJU, VII.

Higieniško
razpraševanje
stanovanj, tovar-
niških lokalitet itd.

Vacuum Cleaner
Peter Matelić

3443-7

Ljubljana

zavod za snaženje stanovanj
Škofje ulice št. 14.

Ljubljana

Preproge,
pohištvo
se sprejema za sna-
ženje in shranjevanje.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 9-49
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Moderna trgovina z moškimi klobuki

brez delavnice, dobro idoča, kar se
dokaže s knjigami, na dobrem kraju v
večjem provine. mestu, pripravna za
podjetne trgovce ali pa za izučene
klobučarje, se prodaja. 3482-3
Vpraša naj se v uprav. „Slov.
Naroda“.

Kavarna „Ilirija“

je vsako soboto in ne-
deljo in vsaki praznik
celo noč odprta.
Frie Novak
kavarnar 3060-11
Kolodvorske ulice št. 22.

Klobuke

zadnjih
novosti
in
vsake vrste
čepice 3532-3
dalje razno
moško
perilo

naramnike
in
najnovejše
kravate
priporoča
po
solidnih
cenah
G. ČADEŽ
Stari trg 4
Ljubljana.

Talanda cejlonski čaj

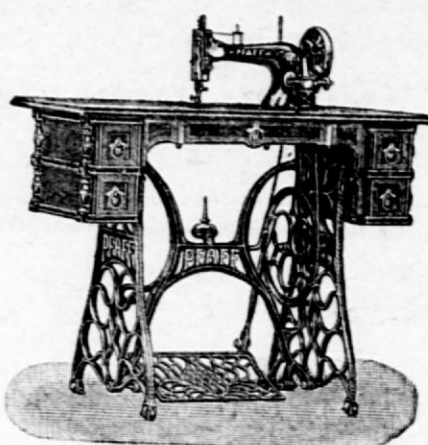
Velefina znamka.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78.324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
**Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodarskih ulicah šte. 12.**

Zavaruje poslopja in premočnine pro-
pustnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje.
Uživa najboljši sloves, koder poslu-
je.
Dovoljuje iz čistega dobička izdati
podpore v narodne in občnokoristne
namene.

Najlepše in praktično božično darilo

za gospodinje je nedvomno **PFAFFOV šivalni stroj**, kateri odgovarja z ozirom na
mnogostransko uporabo in ličnost vsem zahtevam gospodinjstva.

PFAFFOV šivalni stroj
se izvršuje v različnih slogih sobnih oprav od najpreprostejše do najfinejše izpeljave ter
je kras slehnega stanovanja. 3489-6
PFAFFovi stroji se za umetno vezenje izvrstno uporabljajo.

Bogata zaloga pri: **F. Tschinkelnu** v Ljubljani, Sodnijske ulice šte. 4.

Išče se gostilničar

**z jamstvom, za novo renova-
rani hotel z restavracijo
kavarno, 9 sob, ledenico**
v provincijalnem mestu z vojaško
saddo, na Hrvaškem. Obrt je do-
idoča, ter se odda s 1. febr. 1905.
Natančnejša pojasnila daje
Zagrebačka dionička pivovara
tvoznica slada v Zagrebu. 3671-

Dobra kuharica

je izšla **spisala Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu **Lavoslava Schwentner-ja** v Ljubljani.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za
pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 282-58

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice šte. 9

priporočata

svojo s najnovejšimi predmeti
popolnjeno zalogo v

konfekciji za dame
kakor tudi

obleke za gospode in
dečke

po čudovito nizkih
cenah, zagotavljajoč
točno in solidno po-
strežbo.

Ceniki se razpošiljajo
na zahtevo zaštonj in
poštne preplate. 3315-11

Nedosežno največja božična in novoletna razstava.

Zaradi opustitve različnega
papirnatega in galanterijskega blaga

kateri je v jako veliki zalogi, prodajam istega
po jako znižanih cenah.
Blago je razstavljeno v mojih prostorih in si ga lahko ogleda vsak, ne da bi bil primoran kaj kupiti.
Za obilen obisk se priporoča. 3658-1

FR. IGLIČ

trgovec s papirjem in galanterijskim blagom

LJUBLJANA. * Mestni trg šte. 11. * LJUBLJANA.

Nedosežno največja božična in novoletna razstava.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko **„JELEN“**. 1082-41

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči osebni vlak v Trbiž, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inmost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inmost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago. (direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. jutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m. jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inmost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Iechl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m. jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inmost, Zell am See, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inmosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inmosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Slasčičarna J. Gotthard, Ljubljana

Stari trg štev. 6

priporoča

3853

svejo bogato izbiro najlepših okraskov za božično drevo iz raznih tvarin, bogato zalogo bonbonov in najrazličnejših atrap, raznega najfinejšega desertnega in čajnega peciva.

Za praznike priporoča pince, najfinejše torte in potice z raznimi nadevki.

Najnižje cene!

Zunanja naročila se točno izvrše.

JOSIP MURNIK v Ljubljani

priporoča

3871-1

za Božič in za Novo leto

= šampanjske znamke =

Kleinoscheg

DERBY SEC

napravljen iz francoskih vin

Kleinoscheg Goldmarke

napravljen iz tuzemskih vin.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Zbirka zakonov. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Turgenev: Oči in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Stiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Trebitsky: Blodna duša. Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat. nominis umbra: Casnikarstvo in naši časniki, broširan à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume. Povest, broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičev kritikon, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Proj. 50 kr., sedaj samo 30 kr.

prejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zaštonj in poštino prosto razpošilja

priv. Schwann-Apotheke Frankfurt a. M. 541-43

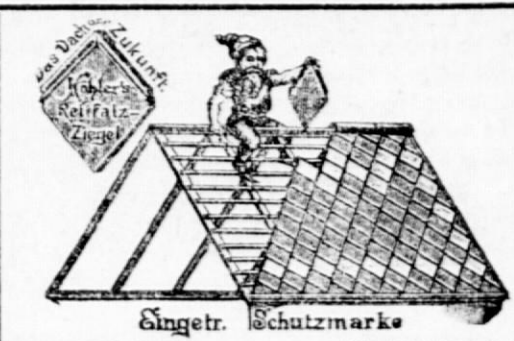
GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 2921-21

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cements in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz Ilovice. 2076-22

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnih

Glince pri Ljubljani.

Kašelj!

Kogar nadleguje kašelj, naj poskusi preizkušeno, kašelj ublažujočo in vleokusno

3117-7

Kaiserjeve

Prsne karamele

2740 notarsko overjenih priporočal jamči za gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, katarju in zasliženju.

Le pravi z varstveno znamko „Tri jelke“

Zavoj 20 in 40 vin.

Zalogo imajo: V Orlovci lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Marji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani in pri Ubaldu pl. Trnkoczyju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Najfinejša, najzlahtnejša

zdravilna vina

za otročnice, bolnike in prebolele, odlična vina za okrepčanje slabotnih. Najboljše za bolne na želodcu.

Najfinejša razmizna vina so

grška vina

vinogradniške družbe „Achaia“ v Patrasu.

Glavne znamke: Mav rodaphne (rdeče in sladko), Ahajec (bel in ne sladko), Beli Malozijec (sladek).

Glavno zastopništvo za Avstro-Ogrsko: C. J. Schrauth & Co. hauer pri Dunaju, Lange 11.

Zalogo v Ljubljani: Jos. Mayr, lekarnar; Peter Lassnik v Wolfvohli ulici; F. Kham, trgovina z delikatesami.

„Käthe“-voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v dosego prekrasnih prsi in edino po svojem presenetljivem učinku. „Käthe“-voda za prsi se rabi le na zunan, je toraj primerna za vsakršno konstitucijo ter je docela vegetabilna in zajamčeno neškodljiva. Steklenica stane 4 gld., poskusna steklenica pa 2 gld. 50 kr. z navodilom o uporabi vred. — Razpošilja diskretno in pod povzetjem 3104-8

gospa **KÄTHE MENZEL**

Dunaj, 18. okr., Schulgasse štev. 3., I. nadstropje, vrata štev. 50.

Naznanilo.

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja, da je dovoljeno v smislu deželnega zakona 3 dne 16. avgusta 1902, XV. odd. imeti trgovine odprte v nedeljo pred Božičem, to je 18. t. m., od sedmih jutraj do dvanajstih opoldne in od treh do sedmih popoldne.

Načelnik.

3667

Maister Rudolf:

POEZIJE.

Broširane 2 krone, vezane 3 krone

priporoča kot

primerno božično darilo

založna knjigarna

3890-5

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani.

Bogata izbira vse slovenske literature!

Ste se že prepričali, kako solidno se kupi v novo vpeljani trgovini za gospode, in kako ste postreženi?

?

Engelbert Škušek

modna trgovina za gospode v Ljubljani, Pred Škofijo št. 19.

?

Gospodje — veste li že na kakem stališču je ta prva in edina modna trgovina za gospode v Ljubljani?

3860-1

Rudolf Kirbisch

slasčičar

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8

priporoča za Božič

bogato izbero atrap, figur, bonbonier, košaric s sadjem, kandiranega in glaziranega sadja v skatljah, najfinejših bonbonov, krljaka, mandolata, strdenja, poprnjaka, najfinejših in najcenejših obeskov za božična drevesca iz španskih zvrtkov, sladkorja, čokolade in kutnovega sira.

Najfinejše čajno pecivo, pecivo za bolnike, biškoti k šampanjcu, kakao, čokolada, čaj, rum, najfinejša desertna vina in likerji, suhor, skidanec, karlovovarski oblati iz Pischingerjeve torte itd.

3866-1

Za praznike najfinejše potice, pince, šarklje, vina iz c. kr. dvorne kleti (c. kr. dvorec na Dunaju).

Cenovniki na zahtevo.

Vse jestvine domače izdelka.

Zunanja naročila točno.

Za božična in novoletna darila
 priporoča 3635 2
zlatnino, srebrnino, ure
 i. t. d.
 radi pomanjkanja prostora
 po izredno nizkih cenah
Fr. P. Zajec, urar
 Ljubljana, Stari trg št. 26.

Voda! Voda! Voda!
 Prva in edina domača tvrdka za vse vodovodne naprave.
Inženir in vodni tehnik
K. LACHNIK
 stavbeni podjetnik
 Fran Josipova cesta 7 v Ljubljani, Bethovenove ulice 4
 prevzema sestave načrtov in proračunov za vodno preskrbitev
 kakor tudi brezhibno izvršitev takih naprav po zmernih cenah.
 Tehnične izjave so brezplačne.
 Tudi načrti so brezplačni, ako se izvršitev stavbe poveri tvrdki.
 Najboljša izpričevala o 25 vodovodnih napravah na Kranjskem,
 izvršenih pod osebnim vodstvom lastnika tvrdke, so vsakočasno
 na razpolago. 3356-6

Novost brez konkurence!!
 Samoigralni 3500-3
piano koncertni orchestrion
 Nepresečen po učinku. Izreden efekt. Živahna klavirska glasba. — Prekrasna, natančna plesna glasba. Nadomestilo za 6 godcev.
 Kadar se ne rabi plesne glasbe, se boben, celine in dr. z neko pripravo takoj lahko odstavi in orchestrion igra kakor klavir. Ugodni plačilni pogoji. Uspešna naložitev danarja za gostilničarje in kavarnarje. Igra vse komade. Velja z dvema valjema, ki igra vsak 8 komadov, z utežjo in pripravo za spuščanje denarja gl. 450.—
 Prospekti zastoj in franko.
Tovarniška zaloga:
S. ZANGL, Dunaj IV,
 Favoritenplatz št. 2.

Po visoki kralj. dežel. vladi proglašena za zdravilno rudninsko vodo
Apatovačka kiselica
 naravna alkalisko-muriatiško-litijska slatna, bogata ogljikove kisline
 izvrstna kristalno čista namizna voda.
 Glasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej slatni najboljši uspeh pri vseh boleznih prebavnih organov in požiralnika, trganju in revmii, pri želodčnem, pljučnem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri zlati žili, pri obistnih in boleznih v mehurju, pri kamenu, pri sladkorni bolezni, zrnatih in oteklih jetrih, gorečici in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in nenadkriljivo sredstvo pri spolnih in mnogih drugih ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.
 Odlikovana na mnogih strokovnih razstavah s 15 zlatimi svetinjami.
 „Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“
Zagreb, Ilica št. 17. 487-88
 Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.
 Zastopnik za Kranjsko: C. MENARDI v Ljubljani.

A. Persche
 pred Skofijo 21
 priporoča
največjo izber
kožuhovini
 po najnižji ceni.

Varuj ženo!
 Za vsako rodovino važno ilustrirano knjigo o premenem blagoslovu z otroki razpošilja s prepisi več tisočev zahvalnih pism tajno za 90 h v avstr. znakah gospe A. MAUPA Berlin S. W. Lindenstrasse 50.

Jernej Bahovec
 trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja
 v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
 Filijalka:
Resljeva cesta št. 7
 priporoča:
 Najboljše urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, bilježnic, črnih itd.
 Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole.
 Nastenske table za črnilno računalno.
 Šolske knjige za ljudske šole.
 Molitvenke v raznih vezeh.
 Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.
 Kipe slovenskih literatov.
 Razno galanter. blago itd.
 Nizke cene, točna in solidna posredstva.

JOSIP STUPICA
 Jermenar in sedlar
 v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
 Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
 katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.
 Cene nizke.

Najboljši kozmetični predmeti so:
Aida miho po 60 h cream po 1 K za olepšanje polti in telesa.
Aida ustna voda zobni prašek po 1 K, za gojitev zob in ust.
Aida lasna voda lasna pomada po 1 K, za ohranitev in rast las.
 Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
 Mr. Ph. Mardetschläger, kemik v Ljubljani.
 Nadomestko za „Aido“ zavračajte.

Jv. Seunig
 trgovec z usnjem na drobno in debelo 52
 v Ljubljani, Stari trg št. 7
 priporoča
olje zoper prah
 dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po najnižji ceni:
 1 kg. 80 h, več a 20 h, pri nakupu večje množine še ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
 za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Ustanovljeno l. 1862. Telefon št. 584.
RUDOLF GERBUTH
 c. in kr. dvorni strojnik
DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, vogel Burggasse.
 Največja in najboljsežnejša zaloga
peči
 navadnih in tudi najelegančajše opremljenih.
 Specialiteta: V vseh barvah v ognju emajlirane peči. Regulacijske polnilne peči od K 15— naprej.
Štedilniki, ognjišča in strojna ognjišča
 Plinove peči, peči z železnimi pečnicami, peči za peko, sušilni aparati itd. 3144-13 Specialni katalogi zastoj in poštne prosto.

Specialna obrt za gradbe iz betona, želez. betona in monirske gradbe
ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM!
FALESCHINI & SCHUPPLER
 INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER.
 C. kr. deželnoosodno zaprišeženi zvedenec in cenilec. 235-48
 Izvršitev nadzemskih in podzemskih zgradb **LJUBLJANA**
 Dalje stopnice, rezervarje, mostove, vodne in kanalizacijske naprave, čistilne naprave za kapičico, utrjevanje kleti proti talni vodi, prosto stoječe masivne stene, cementna dela vsake vrste.
 NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

Tapetovanje sob od 16 K dalje.
Tapetniška in dekoracijska dela.
 Slavnemu občinstvu dovoljajem se uljudno priporočati v nabavo raznih tapetnih in dekoracijskih potrebščin. Dolgoletno službovanje pri slovesnih tu- in inozemskih tvrdkah me usposablja kot vsestransko izvežbanega in izkušnega, da morem vsekakor najfinije in najsolidnejše zadostiti svoji nalogi bodisi v tapetniški ali dekoracijski stroki, kakor tudi v izdelavi vsakojakih pohištvev.
 Istotako si usojam pripomniti, da imam v zalogi razna najmodernejše oblažena pohištva, kakor divane, otomane itd. razne potrebne okraske k oknom, hišne preproge, pogrnjala, sploh vse v mojo stroko spadajoče predmete. — Prevzamen naročila v popolno opremljenje sob in event. prenavljanje obrabljenih pohištvev; istotako postrežem vsaki zahtevi raznih ureditev sob, hotelov, vil itd.
 Z zagotovilom najskrajnejše postrežbe in točne izvršitve priporočam se al. občinstvu v blagohotno uvaževanje.
 Velespoštovanjem 374-9
Jvan Cerne, Ljubljana, Breg, št. 20. Cojzova hiša.

Filipa Neusteiua
POSILAJENE
odvajalne kroglice.
 že več let preizkušene in od mnogih odličnih zdravnikov priporočene kot
lahko odvajajoče razkrojevalno sredstvo,
 ki prebavljanja ne motijo in so popo noma neškodljive. Ker so kroglice poslajene, jih uživajo radi tudi otroci.
 Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin., zvezek z 8 skatljicami, torej 120 kroglic samo 2 K. Kdor pošlje K 245 naprej, dobi poštino prosto zvezek skatljic. **Zahtevajte** Filipa „Neusteiua odvajajoče kroglice“. Pristne samo, če ima vsaka skatljica na zadnji strani v rdečem tisku obl. prot. varst. znak „sv. Leopold“. Naše registrirane skatljice, navodila in embalaža morajo nositi podpis „Philipp Neustein, Apotheker“.
 Filipa Neusteiua lekarna pri „Sv. Leopoldu“, Dunaj, I., Plankengasse 6.
 Dobiva se v vseh lekarnah. 2980-10

Na pariški svetovni razstavi 1900: „Grand Prix“ najvišja odlika.
 Le pristno na pod-platu.
 1860 T. P. A. P. M. C. ИЕТЕРЕРЕ
Sanktpeterburške galoše
 čevlji za sneg, Storm Slippers.
 Vsak dan se izdelava v tovarni 40.000 parov!
 Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**
 Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah z obutvijo, gumijevim in modnim blagom. 3301-5

Zgodovinska povest
iz francoskih časov na Kranjskem
„Pod novim orlom!“
je izšla.
Dobi se edino-le pri
Lav. Schwentnerju
v Ljubljani
Izšla po K 1-60, po pošti
K 1-80. 1889-18

FR. P. ZAJEC
urar
Ljubljana
Stari trg št. 26
Nikelnasta remontoar
ura od gid. 1-20.
Srebrna cilindri rem.
ura od gid. 4-—.
Ceniki sastonj in franko.

1600 hl najboljšega vina

in to graševine, klevnera, traminca, burgundca prodaja
graščina Dugoselo na Hrvatskem
(pošta in železniška postaja). 2591-3

Najdragocenejše božično darilo

v izvrševanju nesebične skrbi je
zavarovanje življenja v prid rodovini.
Ta namen se posebno ugodno doseže pri
gotški vzajemni zavarovalni banki za življenje
najstarejši nemški in največji evropski zavarovalnici svoje vrste. Vsekdar visoki
presežki pridejo zavarovancem neprikrajšano v dobro, zavarovalni pogoji so pa
izredno ugodni (nezapačnost koj izpocetka, neizpodbiznost in svetovna polica po
dveh letih).
Natančnejša pojasnila in prospekte daje brezplačno:
ED. MAHR, zastopnik v Ljubljani
Židovske ulice št. 4. 170-13

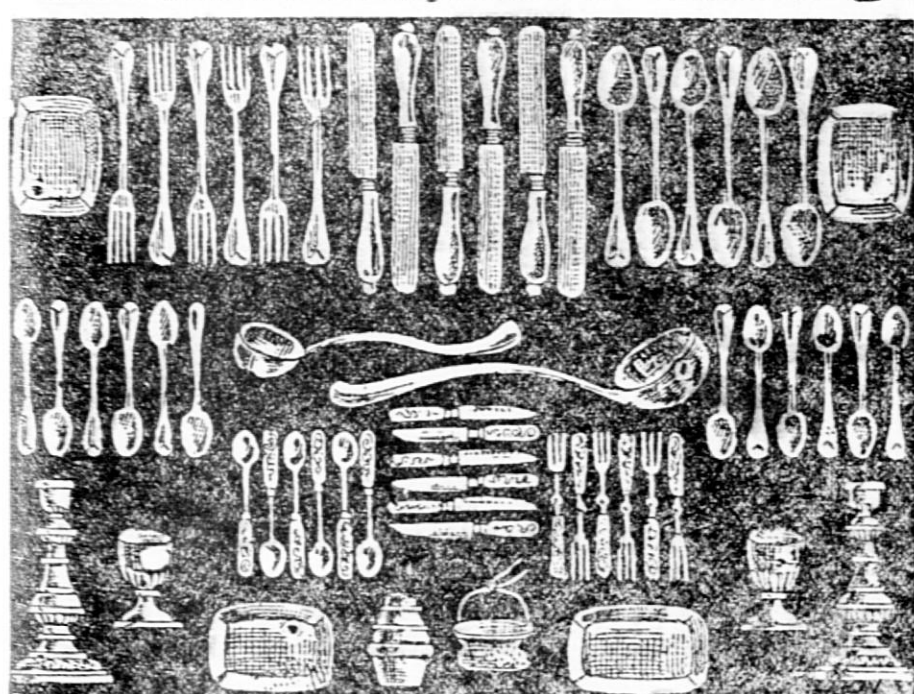
Specialna trgovina s korzeti

v Šelenburgovih ulicah št. 6

Mm. M. STUZZI
priporoča čast. p. n. damam iz Ljubljane in okolice bogato izbrano zalogo
vseh **specialitet korzetov** samo lastnega izdelka, n. pr. negligé,
comode, centurén, dojilske in moderce za noseče, različne mične
športne moderce in za bolne dame posebno priporočljive trebušne mo-
derce v zvezi s trebušnim pasom, samo po zdravniškem predpisu.
Za gospe in deklice moderci za ravno držanje v bogati izbiri
in Luxa-preveze.
Prodaja vseh potrebščin k modercem. Sprejemajo se tudi moderci
od K 2 naprej za čiščenje in v popravilo.
Za popolno pristojanje in pošteno postrežbo jamči firma
Mm. M. STUZZI.

Jedilna garnitura

iz britanske srebrne rude
nenadomestljiva za vsako gospodinjstvo

najfinije polirana, ne iz-
gubi nikdar barve in se-
stoji iz 63 praktičnih
predmetov:
6 namiznih nožev s pri-
stnimi angli krojmi,
6 ameriških vilic,
6 jedilnih žlic,
12 kavni žličice,
1 zajemalka za juho,
1 zajemalka za mleko,
2 kupici za jajca,
6 tas za serviranje,
2 namizna svečnika,
1 čajno cedilo,
1 posipalnik za sladkor,
6 sadnih nožev,
6 sadnih vilic,
6 kompotnih žlic.
62 komadov.
Kompletna garnitura —
62 kosov se dobi vkljub
vedno rastoči ceni kovin

za brezkonkurenčno ceno samo gid. 6-40.
Nihče je ne more prodajati tako ceno.
Razpošilja samo po povzeju ali če se pošlje denar naprej razpošiljalnica
Rudolf Waldek, Dunaj XII, Grünberggasse 12-c.
Pazite natančno na naslov! 3504

Salon

za moderne damske klobuke *

Henrik Kenda

v Ljubljani
Mestni trg št. 17.

Damski klobuki

za sezono 1904/1905.

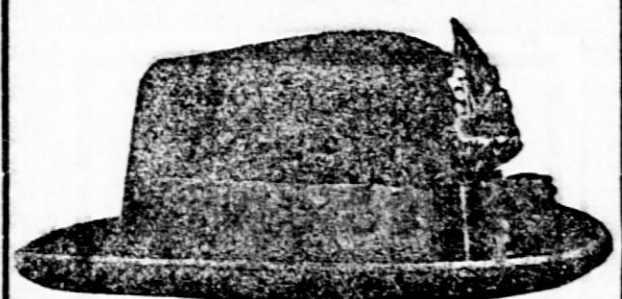
Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za 1904/1905 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

Važno! Za Važno!
gospodinja, trgovca in živinorejca.

Najboljša in najcenejša postrežba
za drogeve, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Knelpu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. Zaloga svežih nar-
avnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, solter, encjan, kolmož,
krmlino apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Zadnje novosti vsakovrstnih

klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrij.,
angleških, italijanskih tovarn.
Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
lopice in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Hamburg- Amerika

Iz Ljubljane

v New-York

z dobro, prosto hrano.

Odhod iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 2603-15

Zastopnik:

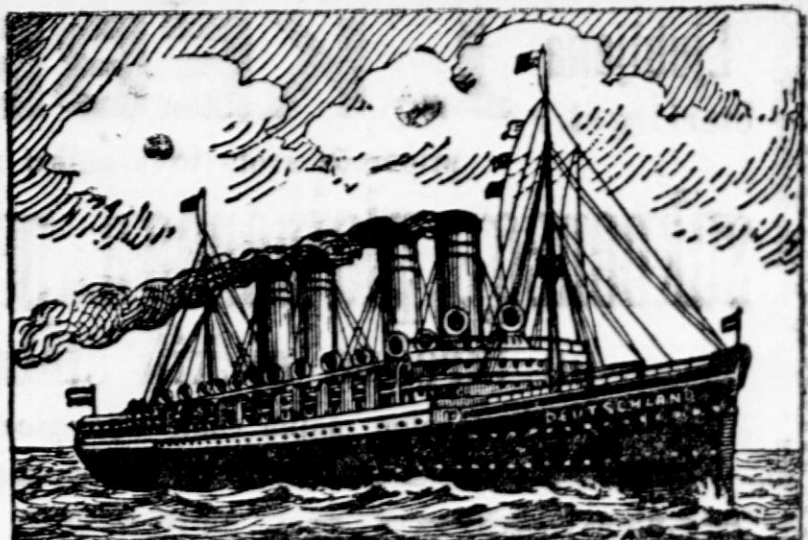
FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31 zraven
brange

Izvrstna sigurna vožnja z
brzoparniki

samo 6 dni samo

Pojasnila
se dajo povečkrat brezplačno.

Krojaški salon za gospe 2832 19

IVAN MAGDIČ

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospe po
najnovejših journalih iz najmodernejšega in naj-
boljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

Razpis.

Pri podpisnem županstvu se bodo oddajala

dela za razširjenje šolskega posloja v vasi Studeno

potom javne zmanjševalne dražbe

dne 16. januarja 1905 ob 10. uri dopoldne

Pismene ponudbe je treba vložiti pri županstvu do dne 15. januarja 1905.
Načrte, proračun in stavbne pogoje si lahko ogledajo ponudniki pri pod-
pisnem županstvu ob določenih uradnih urah.

Proračunjeno je:

za zidarska dela	6.728 K 33 v
tesarska dela	1.243 — "
mizarska dela	1.204 — "
pečarska dela	478 — "
ključavničarska dela	233 — "
kleparska dela	222 — "
razna druga dela	1.223 — 33 "
skupaj	11.331 K 66 v

Županstvo občine Postojna

dne 15. decembra 1904.

Župan:

G. Pikel.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdra-
vijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih
ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospe-
šujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborni proti hripavosti in prehlaj-
enju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeah ter koliko in škapijo v želodcu. Od-
pravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo
sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati
v nobeni meščanski ali kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Za-
greb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 24/7 16

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne
pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17-— K.
3 ducata (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam
samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter
popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur kr. nadlogar; Stjepan
Borčić, župnik; Ilija Mamčić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančić, seljak it. l.

Ustanovljena l. 1360. Mestna lekarna, Zabreb,
Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

V odpomoč pomankanju krme!

Stroji za pripravljanje krme.

Rezalni stroji za rezanico s patentovanim
vrtilnim krožnim mazilnikom z lahkim tekem, pri-
hrani se 40% moči

Rezalniki za repo in krompir.

Mlini za drobljenje in meškanje.

Parilniki za živinsko kladjo.

Prenosni štedilniki za kotle z emajliranimi
ali neemajliranimi vložnimi kotli stoječi ali prevozi,
za kuhanje in parenje živinske kladje, krompirja za
mnoge pojedilske in gospodarske namene itd dalje
kuruzni robkalniki.

Čistilnice za žito, trijerji za sortiranje, stiskalnice za seno
in slamo, mlatilnice, vitli (geplji), jekleni plugi, valjarji, brane.
Najboljši sejalni stroji „**AGRICOLA**“ (Schubrad-System)
se jako lahko ravnaajo, ni treba menjati koles, za vsako vrsto semenja, za brego-
vita in ravna tla.

Samodelujoče patentovane prenosne ali vozne
škropilnice za uničevanje grint, sadnih in hmelj-
skih škodljivcev, za zatiranje peronospor itd.

Izdelujejo in dobavljajo jih v najnovejši odlikovani konstrukciji

PH. MAYFARTH & CO.

tovarne za poljedelske stroje, železolarne in parne fineuž

DUNAJ II/1, Taborstrasse 71.
Ilustrovani katalogi gratis in franko. Zastopniki in prekupci se iščejo

Odlikovan z diplomo in zlato kolajno
na III. dunajski modni razstavi 1. maja
1904 pod pokroviteljstvom Nj. ces. in
kralj. Visokosti presvetle gospe nadvoj-
vodine Marije Josipine.

P. CASSERMANN, krojaška obrt,
V Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3,

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstrijskih
uniform po najnovejšem kroju. Priznana solidno delo in zmerne cene
Pristno angleško blago je v največji izbiri vedno v zalogi.

Prepričajte se!

da je edina resnično rabljiva žepna svetiljka le izboljšana
električna žepna svetiljka „BRAZDA“. Brez nepravilnega na-
polnjevanja s pasto ali s tekočinami, ki se ob daljši hranitvi skva-
rijo. Priznana izvrsten izdelek, ki se je že prepoznano dobro ob-
nesel. Vse druge so le igrade in na-laka brez cene, ki je vkljub
svoje cenenosti še predraga. Nevarnost je izključena! Novi se
pripravijo v žepu. Nedosežen vpliv z lučjo! Gor! prav dolgo!
Neodvisno od vetra in vremena! Kompi žepna svetiljka stane K 3—
s povečalno lečo K 4—. Dvojnata nadomestna baterija, ki garant
zadostuje za 3—4 mesece K 1—. — S povzetjem ali če se pošlje
denar naprej razpošilja 3579—2

Elektriška manufaktura „BRAZDA“
dobavitelj c. kr. državnih uradnikov. Odlikovana s srebrno ko-
lajno na razstavi na Dunaju 1904.

Dunaj V/3, Schönbrunnerstrasse 113/53.
Največja in najpopolnejša specialna trgovina te stroke.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika to-
varna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
slededečo predmete le proti temu, da se mi povrne glid. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
6 komadov „jedilnih žlic“;
12 komadov „kavnih žlic“;
1 komad ameriška patentirana srebrna zajemalnica za juho;
1 komad ameriška patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
6 komadov angleških Viktorija čaš za podklado;
2 komada efektin namiznih svetnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo glid. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj do-
biti po tej minimalni ceni glid. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši do-
kaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zave-
zujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez
zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno**
garnituro, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

božično in novoletno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v
A. HIRSCHBERG-a
ekspozitni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga
na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.
Cisltni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvlaček iz pohvalnih pism.
Bil sem s pošiljateljv krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem
jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še
jedno. — Št. Pavel pri Prebrodu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Sarajevo, 22. oktobra 1904.

S poslanim jedilnim orodjem sem prav zadovoljen.

Mihael Kovačević, pom. uradov ravnatelj pri dež. vladi v Sarajevu.

Primerna božična in novoletna darila v bogati izbiri
priporoča

Franc Čuden
urar in trgovec 4-9-53
v Ljubljani

Glavna trgovina: Filijalka:
v Prešernovih ulicah na Glavnem trgu
poleg „Mestne hranilnice“ nasproti rotovža.

Obračajte pozornost!
na krasne briljante v različnih oblikah, na mo-
derne prikladne reči iz china in pravega srebra.

1/3 pod tovarniško ceno

se prodaja še ostalo novo blago, prevzeto od konkurzne
mase Drogenika, posebno stenske ure, ure na nihalo, zlate
in srebrne damske in moške ure in drugo blago.

Venci trakovi
* Benedikt *
Ljubljana.

Optični zavod
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 26
priporoča veliko zalogo vsa-
kovr min ocal, naočnikov,
daljnogledov ter vseh opti-
čnih predmetov.

Popravlja in po-
štno naročitev,
se izvrše točno
cenó in takoj

Josip Reich
— parna —
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
52 Cene nizke.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spređaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbiri
Flojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
— Električni obrat. —

Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pode, karbolinaja itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznana rešeno
in fino po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s
suknenim, s platnenim in
z manufakturnim blagom

HUGO IHL
xxxv Ljubljani xxxv
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorec na zahtevanje poštine prosto.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
NOSTMI ZA KROJA-
CE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK
LJUBLJANA
Dvorski trg št. 1.

S čim napravite hčerki
največje veselje?
s kosom dobrega mososa
v Ljubljani
samo
Anton Šarc Sv. Petra cesta 8.

1289-30

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.
Družba zavaruje:

a) proti škodam vsled ognja, strele in parne
ali plinov razstrelbe, kakor tudi proti
škodam vsled gašenja, podiranja poslopij
in proti škodam vsled odnašanja pre-
mičnih reči, nadalje proti požarnim sko-
dam živino, zaloge vsakovrstnega blaga,
kmetijsko orodje, pridelke itd.;

b) proti požarnim škodam poljske pridelke in
krlajo v poseljih in kopicah;

c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrač-
nega stekla;

d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim
pri prevažanju po suhem in po vodi;

e) proti škodam vsled tatinskega vloma in
vsled tatvine iz zaprtih in odprtih pro-
storov;

f) proti vsakovrstnim telesnim nevarnostem,
nadalje sprejema jamstvena zavarovanja
obrtin, pečetij, občin, lekarnarjev, hišnih
posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Vplačana delniška glavica: K 2.400.000
Rezervni fond 33.600.000
Stanje zavarovanih svet 135.000.000
Letni dohodki na premijah 4.950.000

Družba zavaruje na človeško življenje po
najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

a) za slučaj smrti, glavica plačljiva takoj
po zavarovančevi smrti, a njega zaostale
ali kako drugo določeno osebo;

b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z
oprostitvijo plačila zavarovalnine, ozir.
s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali
onemoglosti; nadalje sprejema

c) zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za
starost, zavarovanje otroških dot, plačljivo
pri dosegu določene starosti na zavarov-
vanca samega;

d) zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo
vdov in vdovinskih rent po najnižjih
premijskih in pod najugodnejšimi pogoji,
kakor neovrnjenost in nezapadlost police,
jamstvo tudi za slučaj vojske brez po-
sebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
Sodnijske ulice šte. 6.
Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

11-12

Buks Švica

Čujte in strmite Amerikanci!

Cena iz Buksa čez
Francosko v New-York samo **gl. 64.**

Cena Ljubljana — Buks samo 5 gl. 3 kr.
„All' right Patner!“ Ako hitiš na Buks, tam se boš vozil

1155-38 **zanesljivo le 6 do 7 dni!**

Vsa natančnejša pojasnila daje zastopnik generalne agenture LOUIS
KAIZERJA (za vso Švico)

IVAN BIHELJ
v Buksu
(Švica).

Buks Švica

POTREBŠČINE za pleskarje, slikarje, laki-
.. .. rarje in pozlatarje .. ..

HENRIK WIBBE = izdelovatelj barv in lakov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Razglas.

Dva paznika

se sprejmeta v deželni prisilni delalnici kranjski. Ne čez 35 let stari, popolnoma zdravi in krepki prosilci naj svoje postavno kolekovane prošnje, opremljene z rojstnim in domovinskim listom, uravnostnim in zdravniškim spričevalom ter z dokazom, da je prošnik prebil aktivno vojaško službo in sicer na zadnje kot podčastnik, ter z dokazom o dosedanjem drugem službovanju, o znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, najkasneje do

dne 26. decembra 1904.

11. ure dopoldne, osebno vložijo v vodstveni pisarni tega zavoda. Prosilec, ki poleg sicer enakih lastnosti dokažejo lepo pisavo, spretnost v pisarniški manipulacijski službi in znanje laškega jezika vsaj za službene potrebe, se daje prednost.

V Ljubljani, 10. decembra 1904.

Božične
priložnostne cene!

Modna trgovina
Ernest Sark

na oglu Židovskih ulic in Dvorskega trga
nudi p. n. odjemalcem v največji izbi le najizbornejše kot

božična
darila

po najnižjih cenah, in sicer:

Moures-Velour iz čiste svile
v vseh barvah za bluze po gld. —75

Blago iz čiste svile
črtasto, v vseh barvah za bluze po gld. —75

Blago iz čiste svile
črtasto, v vseh barvah za bluze po gld. —85

Blago iz čiste svile
črtasto in fasonirano, za bluze po gld. 1-12

Modni žameti
v vseh barvah, za bluze po gld. —70

Crep de chine
120 cm šir., za ple-ne toaete po gld. —50

Crep de Chiffon
120 cm šir., za plesne toaete po gld. —50

Valaissienes čipke
vstavki, broderije od 4 do 20 cm široke, bele, creme, beure, eceru meter po 15 in 10 kr.

Pozor! Zaradi velike zaloge kužohovin se bo ta predmet od sobote, dne 10. t. m. naprej prodajal po čudno znižanih cenah. Naj nihče ne zamudi ugodne prilike, da si to ogleda.

Vsekdar specialitete moške mode.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Najboljše naročnikom se pošilja s povzetjem.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata
svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,
voznih koles,
glasbenih avtomatov
in
pisalnih
strojev.

Krasno izbero

konfekcije
za dame in deklice

kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporočata

Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo
rokavic za dame
in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje
ščetice za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporočata

Alojzij Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Zaloznik o. kr. državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2.
Ivan Soklič
52
v največji izbiri
v veliki izbiri
v največji izbiri

čipke
in **čipke**

Kipke

Št. 221/pr.

RAZPIS.

3484-3

Vsled sklepov občinskega sveta z dne 4. oziroma 18. oktobra letos razpisujeta se pri mestnem magistratu ljubljanskem

2 službi magistratnih slug prve eventualno tudi 2 službi druge in tretje plačilne vrste v stalno popolnitev.

Magistratni slugi I vrste imajo letno plačo po **1100 K**, slugi II vrste letno plačo po **1000 K**, slugi III vrste pa letno plačo po **900 K**. Vrh tega imajo vsi slugi pravico do dejalnostne doklade z znesku 10% svoje plače, do službene oprave in pa do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po **100 K**.

Slugam, ki imajo prsto stanovanje, se dejalnostna doklada ne izplačuje. Se ne nameščeni prosilci izkazati se imajo, da so duševno in telesno zdravi, avstrijski državljani v starosti 18 do 40 let ter slovensčine v besedi in pisavi popolnoma zmožni.

Pravilno opremljene prošnje vlagati je pri predsedstvu mestnega magistrata

najpozneje do **31. decembra 1904.**

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se ne bodo upoštevale.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 1. decembra 1904

Prva kranjska mizarska zadruga

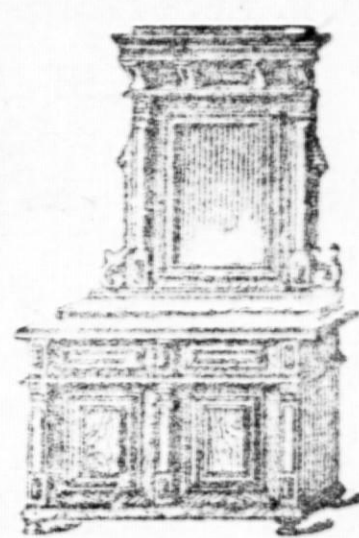
v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporočata sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sohne** **oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporočata

Josip Arhar

načelnik. 95-50

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni
moški
čevlji
iz usnja
z obšivkom par
gld. 2-90.

Izvrstni
moški
čevlji
za zavezovati
par
gld. 3-25.

Močni, gladki
moški
čizmi
(štiflet) par
gld. 2-90.

Trpežni
ženski
čevlji
za vsakdanjo
rabo par
gld. 2-60.

Zelo močni
ženski
čevlji
za zavezovati
par
gld. 2-90.

Izvrstni
ženski
čevlji
z gumbi par
gld. 3-25.

Elegantni,
barvani
moški
čevlji
za zavezovati, par
gld. 4-—.

Priročni
moški
čevlji
iz jadrovine
par
gld. 1-— do 1-40.

Barvani
moški in
ženski
usnjati sandali
par
gld. 2-50—3-—.

Vsake vrste
otročji
čevlji
rujavi in črni
od
gld. 1-— naprej.

Elegantni
ženski
salonski
čevlji
par
gld. 1-50.

Ženski
čevlji
z navskrižnimi
zaponami, črni
in barvani, par
gld. 2-— do 3-—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Alfred Fränkel

kom. družba prej:

Mödlinška tovarna za čevlje
v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

736-30

Dežnike za dame in gospode

— priporočila v največji izbiri —

Ernest Sark

3360 5

na oglu Židovskih ulic in Doorskega trga.

Krasne in trpežne platnice

za naslednje knjige:

	po pošti
Ljubljanski Zvon, za vse let. à K 140, 150	260, 260
Slovan	140, 160
Dom in Svet	080, 090
Zvonček	060, 070
Knez, knjižnica	060, 070
Jurčiča zbr. spisi	060, 070
Wolf-Pieterš. slovar,	220
Zgod. sv. pisma I. del,	240, 260
Slov. fantje (Mohor. družba eleg. 080, 090	

3617-3 ima vedno v zalogi

Ivan Bonač v Ljubljani.

(Znasek naj se blagoviti vedno naprej doposlata.)

VALENTIN GOLOB

(preje Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg 10

priporočila: pristno pozlačene nagrobne križe, kuhinjsko posodo, tehtnice in uteži, mere, mesorezalnice, posode za maslo, mlino za kavo, ribalnice za kruh, likalnike na špirit (poraba špirita 1/10 litra za 3 vinarje v 1 uri), na ogelje in za svitlo; lito kotle, šteditelnike peči, predpečnike, posode za premog, gumijevе cevi, pipe, nepremočljive vozne plente, vozne svetilke, razno rokodelsko orodje, samokolnice orala, slamorezne kose in stroje itd. 2756-6

— Založnik zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov. —

Zaradi opustitve trgovine oblastveno dovoljena popolna razprodaja ur

zlatih, srebrnih, nikljastih, jeklenih, stenskih, ur na nihalo in budilk

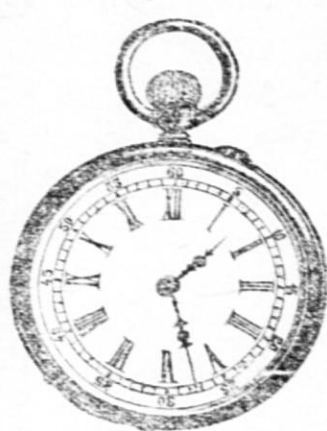
3372-9

pod tvorniško ceno.

FRIDERIK HOFFMANN

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 12.

Primerna božična darila!

Variet. značka: Sidor.

Liniment. Caps ci comp.

namestilo za 3048-11

Pain-Expeller

priznana izborna, botačina tolažeča mazilo; po 80 h. K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v skatlicah s našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnice, potem je vsako prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri Zlateni levu v Pragi, I., Eliščina c. b. Razpošiljanje vsak dan.

Ohranitev zdravega ŽELODCA

tiči največ v ohraniti, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odpravi različnih napetosti. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljanje pospešujočo in lahko odvajajočo domačo zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice neznanosti, slabše diete, prehlada in zopetnega zaprtja, n. pr. gorčico, napenjanje, neprimerne tvoritve kislin ter krče je dr. Kose balzam za želodec iz lekarn B. FRAGNERJA v PRAGI.

VARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno dopolnovano varstveno znamko.

Glavna zaloga: lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala steklenica, vsa vse postaje avstro-ogerske monarhije poština prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Marbetschliäger, J. Mayr. 2678 7

Dunajska cesta št. 20

priporočila kot jako primerna božična darila **RUDOLF WEBER**, urar v Ljubljani.

nasproti kavarni „Evropa“.

Za Božič!

Velika izbira

božičnih daril

kakor tudi raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc lastnega in tovarniškega izdelka. 3444-5

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrstnega okusnega pečiva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov in postrežam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Finii turinski pečinovec. Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šarkelji, pišce in drugo pečivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh

Slaščičarna in pekarija Jakob Zalaznik

Stari trg šte. 21.

Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.

Za Božič!

Za novo leto!

Za novo leto!

Založnik zveze c. kr. avstrijskih drž. uradnikov

K. Košak zlatar 2839-23

Ljubljana, Prešernove ulice

priporočila slav. občinstvu svojo

veliko zalogo daril za

Božič in Novo leto

ter drugih v njegovo stroko spadajočih stvari po

najnižjih cenah.

Najvažnije sedanosti! Božična prodaja trgovske zaloge blaga A. Primožič v Ljubljani, na Mestnem trgu je otvorjena!

Popolne obleke v kartonih že od . gld.	1-50 naprej	Lodnasto krilo lastnega izdelka, sedaj gld.	1-95
kompletne bluže, pavoln. flanela samo .	—44	Flanelna bluza, izgotovljena, sedaj .	—68
Kos najfinjšega rumburškega pavolnatega platna samo	3-90	Žametasta bluza, sedaj	2-36
Tucat žepnih robcev od	—36	Damska srajca od	—39 naprej
Tucat žepnih robcev (angleški batist) prej gld. 3—, sedaj	1-08	5000 rutic za čiščenje kupic in bri-sanje prahu, kos	—07
		2000 metrov dobre flanele, meter .	—17

Poleg tega vsakovrstne preproge, svilnate odeje, svilnato blago, kožuhovina, posteljne garniture, damski plašči (Brunnenmäntel), in paletoti, moško perilo in kravate, predpasniki, osobito blago za ženske obleke

3502-6

po čudovito znižanih cenah!

